

I. FEJEZET: AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

„Mert a legnagyobb, az igazi siker: a szépen fejlett, arányos, másokat melegítő élet, amelynek méltóságát a körülötte lévők önkéntelen is elismerik, receptjét átvenni igyekeznek.”

/Németh László/

A pécsi Szent Mór Iskolaközpont a Pécsi Egyházmegye fenntartásában áll, arculatát katolikus jellege határozza meg. Többcélú intézmény, óvoda, általános iskola, gimnázium és művészeti iskola.

Az intézmény a mai formájában lassan két évtizede működik. A Pécsi Egyházmegye 1990-ben újra megnyitotta a régi nagyhírű Püspöki Énekiskola kapuit, a hagyományokat követve fiúkat várt az iskolába. 1995-ben az iskola összeolvadt a leányoknak is helyet adó egyházzenei tagozatos Kolping rendszerű oktatási formával. Az általános iskolai képzés 1996-ban bővült zeneiskolai, 1998-ban képzőművészeti művészeti iskolai tevékenységgel. 1997-ben jött létre a nyolcosztályos, 2012-ben pedig a négyosztályos gimnázium, 2014-ben óvodai tagintézménnyel bővült az iskola.

1. Az iskola anyagi és személyi feltételei

Tantermek, szaktantermek

Az iskola jelenlegi létszámának és csoportlétszámának megfelelő tantermi, szaktantermi ellátottsága:

- A tantermek száma elegendő.
- Ének-zenei hangszeres órák szaktantermei rendelkezésre állnak.
- A napközis foglalkozásokhoz saját, illetve egy külön terem áll rendelkezésre.
- Tornaterme nincs az iskolának, a testnevelés órák számát tekintve legalább két tornaterem szükséges, a néptánc, társastánc, testnevelés órákat ideiglenesen tornaszobában és bérelt tornateremben tudjuk megtartani.
- Rendelkezünk kondicionáló és asztalitenisz-teremmel, udvari sportpályával.
- Számítástechnikai, természettudományi, technika, idegen nyelvi, fejlesztő szaktanteremmel rendelkezünk.

- A hitélet gondozását kápolna támogatja.

A zeneiskola hangszeres óráit 23 kis teremben, a képző- és iparművészeti tagozat foglalkozásait 3 rajzteremben és 4 műhelyben tudjuk megoldani.

Könyvtár

Könyvtárunk állománya lassan fejlődő, német nyelvű könyvállományunk megfelelő. Helyisége adott, fejlesztése a továbbiakban is szükséges.

Szaktantermek

A szakelőadók kialakítása és felszerelése folyamatban van.

Szertárainkat a gimnázium és a művészeti iskola fejlesztésével párhuzamosan, fokozatosan kell fejleszteni.

A nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke a VII. számú mellékletben található.

Személyi feltételek

A helyi tantervben és a pedagógiai programban leírtaknak megfelelően az általános iskolai, a művészeti iskolai, a 8 és 4 osztályos gimnáziumi oktatáshoz jelenleg a szükséges számú és képzettségű nevelővel és kiszolgáló személyzettel rendelkezünk.

2. Küldetésnyilatkozat

Intézményünk tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember formálásán munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik és egymásba fonódik. Ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti a tanulókat, s közben betöltve sajátos küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.

Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert, s fölé emelje azoknak a körülményeknek, amelyek meggátolják teljes emberré válásában. Ezért az iskola olyan nevelési tervből indul ki, amely céltudatosan a személyiség mindhárom aspektusának; lelki, szellemi, érzelmi világának teljes kifejtésére irányul.

A korunkban lejátszódó gyors változások, melyek a politika, kultúra, művészet és a nevelés terén egyaránt megfigyelhetők, komoly kihívást jelentenek a katolikus intézményeink számára, miközben jelentős nyomást gyakorolnak a családokra. A bizonytalan társadalmi helyzet, a sok esetben hiányzó családi támogatás és háttér kiteszi a gyermekeket, fiatalokat annak a veszélynek, hogy „*a megtévesztő emberi tanítás és a tévedésbe ejtő álnokság minden szele magával sodorja őket*” (Ef 4,14). Katolikus intézményeink ezért olyan missziós feladatot látnak el, ahol a katolikus nevelésnek át kell fognia az egész intézményt, egységbe kell foglalnia dolgozóit, az odajáró gyermekeket és a szülőket. Közös alapokon álló közösségben valósulhat meg a gyermekek személyiségének kibontakoztatása, az evangélium örömhírének megismerése, életük Istenbe való belegyökereztetése.

Intézményünk többcélú, óvoda, általános iskola, nyolcosztályos, négyosztályos gimnázium és művészeti iskola is egyben, a tanulók számára 6-tól 18 éves korig biztosít olyan egységes pedagógiai légkört, melyben törekszünk arra, hogy a ránk bízottak olyan személyiséggé váljanak, akik hűségesek Istenhez és embertársaikhoz, felelősek maguk, mások és a teremtett világ iránt.

A magas színvonalú oktatás, a személyes hit és elköteleződés, a közösség, a művészetek területein pedagógusok és diákok együtt munkálkodunk azon, hogy a jövő nemzedék tagjai felnőtt keresztényként otthonra találjanak a világban. Hangsúlyozzuk a család összetartó erejének fontosságát. Fontos feladatunk az általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára, valamint felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő oktatás biztosítása, a munkába álláshoz és az önálló életkezdéshez, a választott élethivatás gyakorlásához szükséges ismeretek nyújtása.

3. A pedagógiai program jogszabályi háttere

A Pedagógiai Program a nevelőtestület által létrehozott és elfogadott, a fenntartó által jóváhagyott szakmai alapidokumentum, mely átfogja az iskola működésének minden területét. Az iskola programja meghatározza a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatának helyi pedagógiai elvét, tantervét valamint az iskola működésének feltételét.

- 2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti köznevelésről.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és módosításai.
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról.
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 40/2002, (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- 2011/12-es tanévtől a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelettel módosított 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról.
- Az 1/1998. OM rendelet 7. sz. melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

4. Az intézmény hivatalos adatai

NEVE:

**Szent Mór Katolikus Óvoda, Általános Iskola,
Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium**

HIVATALOS RÖVIDÍTÉSE:

Szent Mór Iskolaközpont

SZÉKHELYE:

7621 Pécs, Hunyadi u. 9.

A FENNTARTÓ

Szent Mór Iskolaközpont Pedagógiai Program

NEVE: Magyar Katolikus Egyház Pécsi Egyházmegye
Dr. Udvardy György megyéspüspök
CÍME: 7621 Pécs, Dóm tér 2.

A MŰKÖDÉSI ENGEDÉLYT KIADÓ SZERV:

NEVE: Baranya Megyei Kormányhivatal00
CÍME: 7623 Pécs, József Attila u. 10.

MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY KELTE:

- 1991. február 15. - Püspöki Énekiskola
- 1996. június 06. - Katolikus Általános Iskola
- 1997. április 02. - Zeneiskola, 8 osztályos Gimnázium
- 1998. október 09. - Művészeti Iskola Képzőművészeti tagozat
- 2001. december 10. - Látássérült tanulók integrált oktatása és nevelése
- 2003. augusztus 18. - Szakközépiskola (2004/2005 tanévtől)
- 2010. június 22. - Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása és nevelése
- 2011. június 3. - Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása és nevelése

Az alapító okirat és működési engedély engedélyezi a 2012/13-as tanévtől a - nyolcosztályos forma mellett - négyosztályos gimnázium indítását.

A 2013/14-es tanévtől az iskola alapító okiratából törli a szakközépiskolát.

A 2014/15-ös tanévtől a működési engedély tartalmazza az óvodai tagintézményt.

FEJEZET: AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

BEVEZETÉS

EGYHÁZMEGYEI (FENNTARTÓI) ÉRTÉKTÁR

ÁLTALÁNOS ÉRTÉKEK

1. Ember

Az ember nem önmaga alkotója, vagy véletlen és céltalan folyamatok eredménye, hanem a mindeneket alkotó, végtelenül és visszavonhatatlanul szerető Isten teremtménye, aki saját képmására és lényének hasonlóságára alkotta őt férfinek és nőnek. Természete szerint két világ határán helyezkedik el: halandó teste és szükségletei alapján az anyagi világhoz, célját és létének értelmét tekintve pedig az anyagi világon túli létezőkhöz tartozik. Az ember küldetése, hogy elérje élete célját, az üdvösséget, és megélve az Istentől – bűn által – való elválasztottság megszűnését, visszajusson Isten jelenlétebe Jézus Krisztus kereszthalála és feltámadása által. Földi élete során törekedjen a tökéletes szeretetre embertársai iránt és Istennel együttműködve, a természet rendje szerint művelje a teremtett világot.

2. Élet tisztelete

Isten teremtő művének csúcsa az ember. Az élet szerzője és forrása Isten, ezért az emberi élet önmagában érték és megelőzi a teljesítményt. Isten gondviselő szeretete minden teremtményére kiárad. A teremtés rendje által közöttük hierarchiát állított fel, majd minden élőlényt megáldott, ezért az élet minden formáját tisztelni kell a teremtés rendje szerint.

3. Család

Egy férfi és egy nő szabad akaratból meghozott életfogytig tartó elköteleződése egymás iránt a kölcsönös, fenntartás nélküli önátadás és feltétlen elfogadás jegyében. Célja a

másik boldogságának munkálása, a szeretetkapcsolat megélése, valamint a következő generáció életre hívása és felnevelése.

4. Teremtett világ

A teremtett világot Isten Igéje által hívta életre. A világmindenség rendjét és harmóniáját a létező dolgok közti különbségek és azok egymás közötti kapcsolatai adják. A teremtés szépsége a Teremtő végtelen szépségének visszatükröződése. Az ember a világot ajándékba kapta Istentől, ezért felelősséggel tartozik a világban folytatott tevékenységéért (pl. nem élheti fel a jövőt a jelenben.). Az ember feladata, hogy a létező dolgok közötti kapcsolatokat – természeti törvényként – megismerje és művelje a rábízott értékeket, végső soron pedig ezen keresztül is felismerje és tisztelje annak Teremtőjét, akaratával és értelmével pedig alárendelje magát üdvözítő tervének.

5. Kapcsolat

Az ember természetét tekintve társas lény. Feladata, hogy törekedjék a szeretet mind teljesebb megélésére Istennel, önmagával, embertársaival és a teremtett világgal egyaránt.

2. EGYHÁZUNK ÉRTÉKEI

1. Hit

A hit a nem látott dolgokban való bizonyosság. Hitünk alapja a mindent alkotó és az élettel megajándékozó Isten szeretetének elfogadása és visszatükrözése. Célja az üdvösség, vagyis Isten állandó jelenlétébe való eljutás, ami teljességében csak a halálunk után, Krisztus érdemszerző áldozata révén valósul meg.

2. Remény

Az életnek van értelme, amelynek alapját Isten emberszerető gondviselése és az örök életre való meghívása adja. Ez a bizonyosság ad erőt a feladatok, a nehézségek elviseléséhez és a számunkra ismeretlen jövő felé fordulás derűjéhez.

3. Szeretet

Isten maga a szeretet. A szeretet így elköteleződés Isten mellett, az az Istentől kapott, Jézustól tanult érték, amely segít túllépni emberi korlátainkon, és az arra kötelez bennünket, hogy megismerjük a ránk bízott tanítványokat, és azt adjuk számunkra, amire személyesen szükségük van.

4. Közösség, egyház

Krisztus követői, akik együttesen teszik láthatóvá – építik fel – a testet, amelynek feje Krisztus. Különböző ajándékaik és a Szentlélek kegyelmei révén általuk folytatja a világban Isten megváltó működését Krisztus második eljöveteleig.

5. Szabadság

Az ember számára az abszolút szabadság nem létezik. Körülményeinkben (anyagi szükségletek, idő, tér stb.) korlátozottak vagyunk, ugyanakkor minden pillanatban van döntési lehetőségünk: *igen-t* vagy *nem-et* mondani az adott körülményre.

6. Szolgálat – Caritas

A szolgáló szeretet, ami révén észrevevesszük embertársunk szükségleteit, és a lehetőségeink szerint kipótoljuk mindazt, amiben hiányt szenved. Szolgáló szeretet az is, amellyel egymás felé és tanítványaink felé fordulunk.

7. Egyházi hagyományaink

A katolikus egyháznak az egymást követő generációk által kétezer év alatt megfogalmazott, a különböző korok által felvetett új szempontok szerint újra értelmezett és megőrzött tanítása és kialakított szimbólumrendszere.

8. Családiasság

Ez alatt azt értjük, hogy intézményeinkben az oktatás során nem csupán a tudás átadásához és a továbbhaladáshoz szükséges teljesítménynek tulajdonítunk fontos szerepet, hanem legalább ilyen fontosnak tartjuk az egymásra figyelmet, gondot fordítunk a feladatot végző ember – diák, tanár vagy bármilyen munkatárs – személyes igényeire és – a lehetőségekhez képest – tekintettel vagyunk a különböző életállapotokból adódó különleges helyzetekre. E személyes kapcsolatok által erősítjük a szociális érzékenységet, az érzelmi intelligenciát, az értékesség tudatát és a közösség élményét.

3. NEVELÉSI ÉRTÉKEK

1. Tudás, műveltség

A teremtett világ felfedezése során szerzett ismeretek, a különböző emberi kultúrák által létrehozott anyagi és szellemi alkotások, amikre a jelen társadalmunk épül. Ezek ismerete

nélkülözhetetlen a jelen megértése és a jövőre vonatkozó tervek kialakítása szempontjából.

2. Empátia, elfogadás

A másik ember érzéseivel, élethelyzetével való azonosulás képessége. Ez a beleélő képesség teszi lehetővé, hogy megértsük embertársunk véleményét, cselekedeteit – még ha adott esetben különbözik is a mienktől –, és ez segíti a kölcsönösen elfogadható közös értékek mentén való együttműködés kialakítását.

3. Személyesség pedagógiája

A személyiség kibontakozása, olyan hosszú folyamat, amelyet kísérni kell. Az intézmény világos, áttekinthető, kiszámítható kereteket biztosít ehhez a folyamathoz. Az egyéni fejlődés-fejlesztés kísérése személyes törődést és odafigyelést követel, amit a legteljesebb módon meg akarunk adni növendékeinknek.

4. Hazaszeretet

A nemzet iránti kötődés, a hagyománytisztelet, a magyarságtudat és a felelős állampolgári viselkedés megalapozása a nevelés minden területén. Identitásunk fontos része.

5. Anyanyelvi nevelés

Fontosnak tartjuk az anyanyelvi kultúra (hagyományainak, legfontosabb szerzőinek és műveik) széleskörű megismertetését és a köznapi életben való kiművelt, tudatos használatát.

6. Nemzetiségi hagyományok

Az intézmény sajátosságainak megfelelően a nemzetiségi önazonosság alapjainak lerakása. A népcsoport kultúrájának, hagyományainak ápolása, átörökítése.

7. Intézményi hagyományok

A jeles napoknak, a nemzeti, intézményi ünnepeknek, a liturgikus év kiemelt eseményeinek, időszakainak megünneplése fontos feladat. Az intézményben kialakult jó gyakorlatok beépítése a mindennapi tevékenységekbe.

8. Idegen nyelv ismerete

Más kultúrák és az azokból származó emberek világszemléletének, értékeinek megismerése szempontjából nélkülözhetetlen tudás. A kor elvárásainak megfelelő, felhasználóképes idegen nyelvi tudás kialakítása.

9. Rend és fegyelem

„Tartsd meg a rendet, a rend is megtart téged” mottó alapján, szokás és szabályrendszer kialakítása, belsővé tétele, betartása és betartatása.

10. Egészséges életmód

A testi, lelki, szellemi egység megvalósítása érdekében az egészséges életvitel igényének kialakítása és mindennapi gyakorlatának biztosítása.

11. Művészeti nevelés

A személyiség legbelsőbb rétegeit az érzelmeket éri el, a tudattalan összekötő elemeit érinti meg. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Alapelvek, célok az intézmény nevelési folyamatában

1.1.1. Katolikus keresztény értékrend

Iskolai nevelésünk legfőbb célja, hogy szintézist teremtsen egyfelől a műveltség és a hit, másfelől a hit és az élet pólusai közt. Ez a szintézis a különböző műveltségterületekbe rendeződött emberi tudás sokféle tartalmának integrációja által valósulhat meg az evangéliumi üzenet fényében, és azoknak az erényeknek kidolgozásával, amelyek a keresztény embert jellemzik.

A Szent Mór Iskolaközpont nevelési alapelveinek Krisztus az alapja. Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon - az iskolai közösség minden tagja – tantestület, a pedagógiai munkát közvetlen segítő alkalmazottak, minden egyes munkatárs osztozik a keresztény világlátásban, s ezt képviseli. Mindig tudatában kell lenni annak a ténynek, hogy a pedagógus és nem pedagógus munkatársak sajátosan keresztény hivatást élnek meg, és tevékeny

részei az Egyház missziós tevékenységének: elsősorban tőlük függ, hogy a katolikus iskola valóra tudja-e váltani céljait és kezdeményezéseit.

Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá. Elsődleges cél a hit ébresztése, a gyermekek, diákok személyes istenkapcsolatra vezetése Isten Igéje által, az Egyház Tanítóhivatalának dokumentumaival összhangban. Már kisgyermek kortól az Istenben való bizalomra, az élet tiszteletére kell nevelni a gyerekeket, s a remény erősítésére a hit által. A hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább a pedagógusaink, intézményi dolgozóink életpéldáján, a hétköznapi életben észrevehető Krisztus központú viselkedésén és gondolkodásán keresztül. A gyermek, tanuló azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát.

A keresztény világnézet úgy tekint a múltra, hogy abban felfedi Isten irgalmas szeretetét. Így szilárd alapot teremt a múlt tiszteletéhez és kialakítja az értékes pedagógiát. Jövőképét tud adni az a pedagógus, aki hisz a kereszténység abszolút jövőjében.

Ezért döntő fontosságú, hogy az iskolai közösségnek minden tagja szem előtt tartsa ezt a világgépet, bár az öntudatosságának más és más fokán az oktatás egységének biztosítása érdekében. Ténylegesen minden világgép egy határozott értékrendre épül, amelyben hiszünk, és amely a mestereknek, a felnőtteknek nevelői tekintélyét megalapozza. Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltségnek erkölcsi és vallási dimenzióit, épp azért, hogy megmozgassa az egyén lelki működését, és segítse őt abban, hogy az erkölcsi szabadsághoz eljusson. Ez ráépül a pszichológiai értelemben vett szabadságra, ugyanakkor tökéletesíti is azt.

A mai kort a természettudományos és technikai fejlődés és a vele bánni nem tudó ember jellemzi. Ennek következménye a társadalomban a személyiségvesztés és az eltömegesedés. Ezek fényében nyilvánvalóvá lesz előttünk, hogy az iskolának valóban nevelő jellegűnek kell lennie, mégpedig olyan fokon, hogy tudjon erős, felelős, szabad és erkölcsileg helyes döntésekre képes személyiségeket nevelni.

1.1.2. Korszerű szaktárgyi tudás, élményszerű, hálózatos oktatás

Iskolánk olyan korszerű szaktárgyi tudást közvetít, amely megfelel az állami követelményeknek, felkészít az érettségire, a továbbtanulásra és a munka világában megjelenő új kihívásra, az élethosszig tanulásra.

Minden pedagógusunk törekszik arra, hogy minél több irányban kiépítse a más tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek útját, segítve a hálózatos gondolkodás megerősítését. A szét-

szabdalt ismeretek időleges halmozása helyett új minőségű, egységes tudást hozunk létre, az ismeretekre más és más szemszögből, más környezetbe ágyazva vissza-visszatérünk. Minden tanuló más és más értelmi-érzelmi struktúrájú. Akinek nem járható az egyik út, annak újabb összefüggésben jöhet létre a megértés, a bevéődés. Mások ismét más kapcsolódás útján juthatnak el a megértés szintjéhez.

1.1.3. Személyes törődés

Iskolánk megalapítása óta nagy kihívást jelent számunkra az elszemélytelenedés kérdése.

A személyiség kibontakozása, olyan hosszú folyamat, amelyet kísérni kell. Az iskola világos, áttekinthető, kiszámítható kereteket biztosít ehhez a folyamathoz. Az egyéni fejlődés-fejlesztés kísérése személyes törődést és odafigyelést követel, amit a legteljesebb módon meg akarunk adni növendékeinknek. Hisszük, hogy mindez növendékeinket segíti a felelős, szabad választásban és az önmeghatározásban.

1.1.4. A művészet emócióformáló hatása, a művészeti oktatás pedagógiai alapelvei

Az iskolák egyoldalú intellektuális képzésével szemben célunk a teljes személyiség formálása, a művészet személyiségformáló hatásának kiaknázása, a gyermek élményhez juttatása. A művészeti tárgyakban elsajátított, kialakított készségek fogékonnyá teszik a tanulókat más ismeretek befogadására.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztő pedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a képesség-és készségfejlesztésen, tehetséggondozáson van. A tananyag a zenei és képzőművészeti műveltség megalapozásához szükséges, alapvető tartalmakat foglalja magába.

A művészeti órákon az alkotói légkör megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői az igényesség, a gyerekek iránt megnyilvánuló bizalom, megértés, türelem. Minden növendéknek biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerinti fejlődés lehetőségét. A kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk. Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását.

1.1.5. Az élmény prioritása a tanításban

Arra törekszünk, hogy a tudáselsajátítás folyamatában minél nagyobb szerepe legyen az átélt, megélt élményeknek. Hozzásegítjük tanulóinkat munkájukban az alkotás öröméhez, melyben sikereket élhetnek meg.

1.1.6. Családi életre nevelés

A család a társadalom magva, melyet óvni és védeni kell, mert itt tanulják meg a gyermekek a beilleszkedést egy közösségbe, a harmonikus együttélést másokkal, az élet tiszteletére nevelés. A helyes családmódel kialakítására nagy szükség van, mert sok gyermek rossz családi környezetben, vagy éppen család nélkül nő fel, ezért nincs arra lehetősége, hogy meglássa a családi élet örömeit, és elsajátítsa az ehhez nélkülözhetetlen erényeket.

Mint katolikus intézmény a keresztény család modelljét értéknek és ideálnak tekintjük, és ezt a szemléletet szeretnénk vonzóvá tenni. A gyermekek tapasztalják meg, hogy a közösség, amelyben élnek, olyan, mint egy nagy család. Ebben a családi légkörben érezzék meg Isten szeretetét, alakuljon ki az egészséges önértékelés, egymás elfogadása, az élet tisztelete, hogy felnőtté válva mindezt továbbadhassák.

1.1.7. Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés

Változó világunkban kiemelten fontos a környezettudatosságra való nevelés. Ennek részei a környezetvédelem, a természetvédelem és a fenntartható fejlődés tudatosítása. Mindezek feladata a teremtett világ értékeinek megóvása és az ember által élhető, utódaink számára is fenntartható életvitel, életmód kialakítása. Ennek elsődleges módja a szemléletformálás. A fogyasztói életmódból fokozatos áttérés egy energiatakarékos, környezettudatos viselkedésmódra. Emiatt jelenik meg tantárgyainkban a környezet- és természetvédelem, az energiatakarékos, illetve elsősorban megújuló energiaforrások használata, tanórákon kívül pedig a szelektív hulladékgyűjtés és a környezet-és természetvédelmi programok. Olyan szakmák és tudományterületek felé szeretnénk terelni diákjainkat, melyek a jövőben is használhatóak lesznek. Szeretnénk diákjaink számára a fenntartható fejlődés szemléletében is használható tudást közvetíteni. Fontos, hogy leszűrjük a következtetést a múlt gyakorlati hibáiból, melyek a környezetünket, a teremtett világot folyamatosan károsították és károsítják.

Környezeti nevelési programunk a II. mellékletben található.

1.1.8. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés, hagyománytisztelet

Minden ember sajátos kulturális közegben él, mely meghatározza magatartását, gondolkodását, életmódját, identitását.

Célunk, hogy magyarságunk gyökereit megismertessük tanítványainkkal, magyarságtudatukat erősítsük. Hagyományainkat, állami ünnepeinket és az egyházi év ünnepkörét megtartsuk, az azokon való részvételt belső igénnyé fejlesszük. Intézményünk fontosnak tartja nyelvünk, történelmünk és kulturális örökségünk ápolását, a diákok egészséges nemzeti tudatra nevelését.

1.1.9. A nevelés további fejlesztési területei

A Nemzeti alaptanterv számunkra is fontos további nevelési területeket fogalmazott meg, melyek a következők:

- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- önismeret, társas kultúra
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- pályaorientáció
- gazdasági, pénzügyi nevelés
- médiatudatosság
- tanulás tanítása

E fejlesztési területek megvalósulási módját a helyi tanterv tartalmazza.

1.1.9.1. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Fontos számunkra, hogy gyermekeink nyitottá váljanak a társadalmi jelenségek iránt, melyek által képessé válnak az együttműködésre, megértik a szabályok fontosságát. Feladatunk megismertetni velük az alapvető emberi, szabadság-, állampolgári jogokat, kötelezettségeket és az őket megillető jogok érvényesítési lehetőségeit. Meg kell tanítanunk az erőszakmentességet biztosító technikákat, a konfliktuskezelést, melynek eszköze a közösségben a közösségért folytatott tevékenykedtetés a közösség javára.

1.1.9.2. Önismeret, társas kultúra fejlesztése

Társas kapcsolataink megfelelő kialakításához elengedhetetlen az önismeret, önfogadás, önkritika fejlesztése, erősítése. Feladatunk a céltudatosság, mások iránti figyelem, nyi-

tottság kialakítása. Arra törekszünk, hogy tanulóink meg tudják fogalmazni az egyéni és közösségi érdekeiket. Az együtt végzett közös munka során diákjaink megismerik saját képességeiket, korlátaikat és lehetőségeiket. Képesé kell tennünk őket az együttműködésre, empátiára, hogy átérezzék és gyakorolják a segítségnyújtást, irgalmasak legyenek egymással. A mai digitális világban különbséget kell tenniük a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, hogy be tudjanak kapcsolódni különböző kisközösségekbe, rendelkezzenek a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel.

1.1.9.3. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Pedagógiai eszközeink segítségével mindent megteszünk azért, hogy tanulóink a társas élet különféle szinterein képesek legyenek betartani a kapcsolatteremtés és kapcsolatfenntartás elfogadott normáit. Korosztályuknak megfelelő feladatokat kapnak vagy választhatnak, melyek által tudatosul, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Diákjainkban a folyamatos együttműködés során fokozatosan világossá válik társaikkal való kölcsönös egymásrautaltságuk. Iskolánk kapcsolatai adnak lehetőséget arra, hogy diákjaink tapasztalatot szerezzenek a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismerhetik a segítő tevékenység fontosságát a mindennapokban.

1.1.9.4. Pályaorientáció

A mai diákoknak tudniuk kell, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért nagy jelentősége van a folyamatos tanulásnak, önképzésnek, élethosszig tartó tanulásnak. Ehhez szükséges, hogy reális ismeretekkel rendelkezzenek saját képességeikről, adottságaikról, tervezett szakmájukról, hivatásukról. Fontos, hogy megfogalmazzák érdeklődési körüket, hol tudnák megszerzett ismereteiket legjobban hasznosítani.

1.1.9.5. Gazdasági, pénzügyi nevelés

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megszerezzék azokat az alapvető gazdasági és pénzügyi ismereteket, melyek a mindennapi élet során jelen vannak (számlanyitás, pénzfelvétele, kártyahasználat, hitel, kamat stb), hogy képesek legyenek egyéni pénzügyi döntéseket hozni. Gondolkodásukat és cselekedeteiket az energiatakarékosság irányába tereljük.

1.1.9.6. Médiatudatosságra nevelés

Kiemelt figyelmet szentelünk a média helyes használatára. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink tudatosan válasszanak tanulásukat, művelődésüket és szórakozásukat segítő médiumok között. Célunk, hogy tisztában legyenek az internettartalmak hasznáival és veszélyeivel, kialakuljon kritikai érzékük a médiatartalmak hitelességét illetően.

1.1.9.7. A tanulás tanítása

Célunk, hogy gyermekeink lépésről lépésre sajátítsák el az önálló tudáselsajátítás, a helyes időbeosztás technikáját. Fontosnak tartjuk az önismeretre nevelést, mely segíti a hatékonyabb információszerzést, s egyben mutatja azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak. Képesé kell tennünk diákjainkat, hogy gondolataikat szabatosan fejezzék ki és állításait képesek legyenek indokolni. Fontos megtanulniuk a lényegkiemelés, a jegyzetelés technikáját, mellyel a hallott és olvasott szöveget feldolgozzák.

1.1.10. Kulcskompetenciák fejlesztése

A kompetencia összetett fogalom: alapvetően értelmi alapú tulajdonság, de fontos szerepet játszanak benne érzelmi tényezők, motivációs elemek. A kompetenciák kevésbé tartalomfüggők, ezért mindegyik fejlesztésében a tantárgyak összességének kell részt vállalnia.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, saját sorsuk alakításához, ezért arra törekszünk, hogy tanulóinkat az ismeretek átadása közben valós társadalmi igényekre készítsük fel. Tehát azokat a képességeiket fejlesztjük, amelyekkel önálló életükben sikeressé válhatnak. Célunk, hogy az együttműködés, a kezdeményezőképeség, a kritikai gondolkodás, a problémamegoldás, a kockázatértékelés és a döntéshozatal fejlesztése révén kialakuljon bennük a változó viszonyokhoz való gyors és hatékony alkalmazkodás képessége, az aktív társadalmi szerepvállalás igénye.

A helyi programban kialakított tantárgyi struktúránk összhangban áll a Nemzeti alaptantervben megfogalmazottakkal. A tantárgyi alapelvekben, célokban, illetve a fejlesztési követelményekben leírtak megvalósításával a program biztosítja a sikeres életvitelhez szükséges kulcskompetenciák elsajátítását. Ezek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció (angol, német, francia, spanyol nyelven)

- matematikai kompetencia
- természettudományi kompetencia
- digitális kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az egységesülő felsőoktatási és munkaerőpiaci európai folyamatokba diákjaink csak akkor kapcsolódhatnak be sikeresen, ha rendelkeznek azokkal a képességekkel és készségekkel, amelyeket a tagállamok ma már mindenütt elvárnak. A kulcskompetenciák a munkába álláshoz, az élethez és a korszerű műveltség megszerzéséhez nélkülözhetetlen alapvető képességek, ezek segítik az egyéni célkitűzések elérését, a megszerzett tudás többszöri megújítását, megalapozzák az élethosszig való tanulást. Az egyének csak ezek birtokában válhatnak a társadalom kiegyensúlyozott, környezetük iránt nyitott, aktív tagjaivá.

1.2. Célok, feladatok, módszerek és eljárások a nevelés és oktatás folyamatában

1.2.1. Katolikus keresztény értékrend

A keresztény nevelésnek be kell mutatnia a keresztény erkölcsi értékeket. Célunk, hogy gyermekeink hitben állhatatos felelős felnőttekké váljanak.

Kiemelt törekvés, hogy érzékük legyen a transzcendencia és a valódi értékek iránt. Egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

A legkisebb embert, mint az Isten képmását, megilleti az emberi méltóságnak kijáró tisztelet.

Feladatunk, hogy megismertessük hitünk alapjait tanulóinkkal, azon etikai és vallási értékeket, amelyek biztosítják a mai gyorsan változó környezetben a krisztusi értékek mentén való eligazodást.

E nevelésnek eszközei:

- A rendszeres iskolai hitoktatás.
- Életkoruknak megfelelő mértékben részvétel az egyházi liturgiában, imában, ünnepeken.
- Iskolai lelki napok egy tanévben két alkalommal, az adventi és nagyböjti időszakban.
- Részvétel zarándoklatokon, melyek segítségével megtapasztalhatják Isten szeretetét, irgalmát, jelenlétét. Az alsó tagozatosok két évente a közeli kegyhelyekre zarándokolnak, a felsősök és gimnazisták az egyházmegye évente ismétlődő máriagyúdi zarándoklatához csatlakoznak.
- Tantestületünk elkötelezett pedagógusokból áll, akik megélt hitük továbbadásával támogatják gyermekeink hitben történő felnövekedését. Az ő nyitott személyiségük és hiteles személyes példaadásuk legerősebb eszközünk.
- A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).
- Reggeli kápolna: minden tanítási nap egy rövid elmélkedéssel, imádsággal kezdődik 4 korosztályi csoportban.
- Szerdai mise: diákjaink tanáraikkal együtt a Székesegyházban kéthetente szentmisén vesznek részt a tanítás előtt. A misén ministrálnak, felolvassák az olvasmányt,

könyörgést (a könyörgésekben saját kéréseiket is megfogalmazzák), a liturgia ének szolgálatában is részt vesznek.

- Az iskolában tanító papok hetente a gyónási, közös imádság, szentségimádás lehetőségét biztosítják.
- Elismert egyházi személyiségek, példaképek (szentek) bemutatása.

1.2.2. Korszerű szaktárgyi tudás, élményszerű, hálózatos oktatás

Célunk az önálló ismeretszerzésre, kreatív gondolkodásra, problémamegoldásra képes ember nevelése.

Feladatunk az alapkészségek kialakítása és fejlesztése, értő olvasóvá nevelés, amely valamennyi tantárgy kiemelt feladata. Fejlesztjük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését a közösséget érintő kérdések, tantárgyak elsajátítása során.

Ennek eszköze:

- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal segíteni az egyéni képességek kibontakozását.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a magas színvonalú, sokrétű szaktárgyi tartalom megismertetésére, hatékony munkaszervezésre, a sokféle munkaforma rendszeres használatára, az ismeretek tapasztalati úton történő elsajátítására (hangversenyek, koncertek látogatása, szervezése, tanulmányi kirándulások), tantárgyi integrációra.
- A tantárgyi integráció megvalósulását felső tagozaton és gimnáziumban elősegítik az év végi projekt rendszerű programok. Alsó tagozaton mesetábor keretében dolgoznak fel a gyermekek egy-egy történetet (dramatizálás, jelmezkészítés, előadás, projekt munka).
- Tanulóink korosztályuknak és egyéni képességeiknek megfelelően iskolai, városi, megyei, egyházmegyei országos, tantárgyi és művészeti versenyeken, pályázatokon vesznek részt.
- Különböző tanítási-tanulási technikákat alkalmazunk: kooperatív tudáselsajátítási, interaktív-reflektív technikákat; differenciált, csoportos, önálló tanulásszervezést.
- Kiemelt szerepet kap a természettudományos gondolkodás fejlesztése, és az idegennyelv-oktatás.

1.2.3. Személyes törődés

Alsó tagozaton fokozott figyelemmel kísérjük gyermekeink kiteljesedését. Célunk az óvoda és az iskola közötti átmeneti időszak zökkenőmentessé, zavartalaná tétele.

Feladatunk a személyes, minden tanulóra kiterjedő odafigyelés. Felső tagozaton az életkori sajátosságokból, a kamaszkorból adódó nehézségek leküzdésében igyekszünk segítséget nyújtani tanulóinknak, gimnáziumban pedig a felnőtté válás folyamatában támogatjuk őket.

Ennek eszköze:

- Tanítóink, tanáraink első osztálytól kezdve folyamatosan segítik diákjaink előrehaladását, személyiségük kinyílását. (Személyre szóló célok, feladatok kitűzése, egészséges lelki fejlődés segítése.)
- Családias hangulatú napközis csoportokat szervezünk tanulóink számára 1-6. évfolyamon. A tanulási technikák kialakításakor időtervet készítünk, tantárgyak tanulásának sorrendjét, az önellenőrzés módját egyénileg alakítjuk ki a napköziben.
- Korrepetálásokat végzünk elsődlegesen a felzárkóztatás céljából.
- Törekszünk a tehetséggondozás tanórán kívüli megvalósítására szakkörök formájában 1-8.évfolyamokon, gimnáziumban fakultáció kereteiben.

1.2.4. Családi életre nevelés

„A gyermek lelki fejlődése szempontjából is fontosabb a család légköre, mint a gyermeket közvetlenül érő hatások. Mint a növény érdekében a talajt, a gyermek érdekében művelni kell a családot, főleg a házasságot.”
(Dr. Pálhegyi Ferenc)

Katolikus intézményként a keresztény családot értéknek tekintjük. Célunk, hogy ennek az értéknek felismerésére neveljük gyermekeinket. Feladatunk, hogy összetartó közösséget formáljunk. Ebben a családias légkörben érezzék meg Isten szeretetét, alakuljon ki az egészséges önértékelés, alkalmazkodás a másikhöz, egymás elfogadása, és tisztelete. Cél, hogy felismerje és kamatoztatni tudja a kapott képességeket, támogató segítséget kapjon hivatása felismerésére, hogy élete során alkalmassá váljon a közösségi tevékenységre és a másokkal – családban, társadalomban – való eredményes együttműködésre. (Felnőttek, betegek, idősek elfogadása, segítése, tisztelete – karitatív munka.)

Ugyanígy fontos a személyes meggyőződés, a keresztény világszemlélet és világnézet kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősödésének előmozdítása, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Ennek eszköze:

- Kiemelt szerepe van a pedagógus személyének, élő hitének és életformájának.
- Ezt szolgálják a különböző tantárgyakba beépített témák, beszélgetések, találkozók, látogatások ünnepek alkalmából az idősek otthonába, megemlékezés az édesanyákról, nagymamákról és apákról, nagypapákról osztályesteken.

Köztudott, hogy családi megerősítés nélkül még a legjobb pedagógiai koncepció is rendkívül alacsony hatásfokúvá süllyed. Ezért kiemelt fontosságú a család intenzív bekapcsolása a nevelési-oktatási folyamatokba:

- Az osztályban tanító tanárok a szülők számára elérhetőek, igény szerint heti egy fogadóórát tartanak.
- Negyedévente szülői értekezletet, fogadóórát tartunk.
- Az osztályestek lehetőséget adnak a szülők számára az osztályban folyó alkotó munka megismerésére.
- Lehetőség szerint az iskolai munkával kapcsolatosan több tevékenységbe is bevonjuk a szülőket (udvarrendezés, teremrendezés, karácsonyi vásár, varrás, sütés, kirándulás, saját munkájával kapcsolatos beszélgetések, előadások, látogatások, pályaválasztási estek, stb.)
- Tanár-szülő bált rendezünk.
- Családi hangversenyt tartunk évente egy alkalommal.
- Családi napok szervezése az intézményekben.
- Szülői katekézések szervezése az intézményekben.
- A családok bevonása az egyházi rendezvényekbe.

1.2.5. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés, hagyománytisztelet

Alapvető célkitűzésünk, hogy a gyermekeink megtanuljanak anyanyelvükön helyesen és szépen beszélni, megismerjék nyelvünk és népzeneink kincseit, népi hagyományainkat, hazánk tájait és történelmünk nagyjait.

Ezt szolgálják:

- A szentek példaként állítása.
- Az iskolai ünnepélyek, megemlékezések (állami ünnepeink: 1956-os megemlékezés, a kommunista diktatúra emléknapja, március 15-i ünnepség, Holocaust emléknap, Nemzeti összetartozás napja).
- Az egyházi év ünnepeinek közös megélése.
- Szülőhelyünk, városunk múltjának, jelenének megismertetése, emlékeinek ápolása.
- Hon- és népismeret modul tanítása 5. osztályban.
- Népdaléneklési programok, a zene világnapjának megünneplése.
- Néptánc, társastánc, kézműves foglalkozások.
- Versünnep a költészet napján.
- Osztálykirándulások.
- Közös zenélés szervezése határainkon túl élő magyar gyerekekkel.

1.3. A művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eljárásai, eszközei

1.3.1. A művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai:

Iskolánk célja egy olyan művészeti képzés megvalósítása, amely mélyen a diákok lelkébe ivódik: átszövi mindennapjaikat, gazdagítja ünnepeiket, formálja gondolkodásukat és elmélyíti érzéseiket. A művészetek megismerésével nyitottabbá válnak annak befogadására és kreatív megélésére is. Megtanulhatnak egy mindent átfogó gondolkodásmódot, mely szabad átjárást kínál a tudományok között. A művészeti képzés megismerteti a múlt értékeit, segít azok továbbélésében, a hagyománytisztelet kialakításában. Életre szóló szellemi-lelki gazdagságot nyújt.

Fontos, hogy iskolánk minden tanulója utat találjon a zenéhez vagy a képzőművészet-hez. Nem az a célunk, hogy művészeket neveljünk, de szeretnénk, ha minél több tanuló iskolatáskájában lenne hangszer vagy rajzeszköz. Célunk megtanítani a művészet világán keresztül, hogy jó elidőzni egy szép pillanat, hang vagy kép mellett.

Az iskolánkban felkínált művészeti ágak nemcsak tartalmakat kínálnak, hanem eszközként is szolgálnak. Annak eszközei, hogy tanulóink felismerhessék rejtett belső forrásait, megtanulják megélni örömeiket és bánatukat.

A művészeti képzésünk célja, hogy hozzájáruljon a kreativitás, a problémafelismerő és problémamegoldó képesség, a nyitottság az empátia fejlesztéséhez, a képzelet, az ízlés, az érzelmi élet gazdagításához. Fontos szerepet tölt be a nemzeti értékek megőrzésében, a kortárs kultúra és kifejezőmódok értő befogadásában. Nagyon fontos cél számunkra a tehetséges tanulók fejlesztése, segítése.

Az órákon lehetőséget kell kínálnunk a tanulóknak arra, hogy megsejtsék és átéljék a teremtett világ szépségét, az élet örömét (Szent Ferenc gondolata szerint a világ szépségeiben megmutatkozó Isteni Szeretetet). Mindezek mellett célunk továbbá:

- A zene és a képzőművészet eszközeivel értéket közvetítünk és formáljuk a növendékek személyiségét.
- Fejlesztjük a zenei és képzőművészeti képességeket és készségeket, valamint a gyerekek önismeretét, akaraterejét.
- Együttműködési készséget, kommunikációs képességet, segítőkészséget, szolidaritásérzést.
- Növendékeinket egyénre szóló fejlesztés alapján oktatjuk ezzel segítve, hogy kialakuljon a reális önértékelési képességük, és az egészséges önbizalmuk.
- A teljesítmény- és sikerorientált beállítódással fejlesztjük az esetleges kudarcot elviselő képességeket.
- A hangversenyeken és kiállításokon való szerepléssel az önkifejezés lehetőségét biztosítjuk.
- Segítjük a problémák iránti érzékenység kialakítását.
- A társművészetek befogadására, a különböző kultúrák értékei iránti nyitottságra neveljük növendékeinket.
- Problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönözzük növendékeinket.

1.3.2. A művészeti iskolában folyó nevelő-oktató munka feladata

- Növendékeink egyéni képességeihez igazítjuk az oktatást és biztosítjuk az egyéni képességek kibontakoztatását.

- Személyre szólóan fejlesztjük tanítványainkat, a felelősségtudatukat, a kitartás képességét, és az érzelemlágyukat.
- A zenét és a társművészeteket élményszerűen ismertetjük meg.
- Gazdagítjuk a tanuló verbális és nem verbális kifejező készségét.
- Alkotásra ösztönözzük növendékeinket.
- Feladatunk a tehetségek felismerése, és a tehetséggondozás.
- Felkészítjük tanítványainkat szakirányú továbbtanulásra.
- Folyamatos visszajelzést adunk a tanulók tanulmányi előmeneteléről, szorgalmáról és magatartásáról.

1.3.3. A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai, eszközei

- Személyre szóló fejlesztő programokat dolgozunk ki.
- A művészeti tevékenységgel az erkölcsi és az esztétikai érzéket fejlesztjük.
- A művészeti korok stílusát a zeneszerzők, képző- és iparművészek alkotásain keresztül ismertetjük meg.
- Problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönző feladatokra építjük a tananyag-feldolgozást.
- A céloknak és feladatoknak megfelelő kidolgozott pedagógiai módszereket (pl.: hangszer-pedagógia, szolfézs-pedagógia) alkalmazunk, illetve új módszereket fejlesztünk ki.
- Hatékony tanulási módokat alkalmazunk (játékos tanulás).
- Versenyeztetjük növendékeinket.
- Zenei és képzőművészeti táborokat szervezünk.
- Hangversenyek, kiállítások látogatása után megbeszéljük a látottakat, hallottakat.
- A tanulók munkáját negyedéves és háromnegyed éves értékeléssel jelezzük vissza, félévkor és év végén pedig bizonyítványt adunk.
- A zenei és képzőművészeti tevékenység megszervezésének módjai: ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás.
- A gyerekek munkáját biztatással, elismeréssel, helyesléssel, szereplési, bemutatkozási lehetőséggel, dicsérettel, oklevéllel, osztályozással serkentjük.
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények megszüntetésére törekszünk, ellenőrizzük munkájukat, és amikor szükséges, figyelmeztetünk.

1.4. Az alapfokú művészetoktatás művészeti tevékenységeinek oktatási területeinek cél- és feladatrendszere

1.4.1. Zeneművészeti ág: Az alapfokú zeneoktatás cél-és feladatrendszere (funkciója)

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai:

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése.
- A növendékek zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, ill. részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusokban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.

1.4.2. Képző- és iparművészeti ág: Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél-és feladatrendszere (funkciója)

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhettek jártasságot.

A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében, teremtett világ védelmében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

1.4.3. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés fogalmát.
- Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót:

- A látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére.
- A vizuális információk, közlemények megértésére.
- A képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra.
- Tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra.
- A legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére.
- A kifejezési eljárások használatára.
- Élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére.

- A képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására.
- A média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére.
- A vizuális önkifejezésre, alkotásra.
- Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére.
- Tervezésre, konstruálásra.
- A kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére.
- Eszközhasználatra, anyagalakításra.
- A baleset- és a munkavédelmi előírások betartására.
- Tárgykészítésre, környezetformálásra.
- A kézműves tevékenységek gyakorlására.
- A jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére.
- A rendeltetés – a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére.
- A mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására.
- A vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére.
- A műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé:

- A néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban:

- Az esztétikum iránti igényt.
- Az esztétikai élményképességet.
- Az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.
- Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

2. A nevelői együttműködés

Fontosnak tartjuk, hogy a nevelőtestület egységes irányt, életszemléletet, világképet, etikát, értékrendet képviseljen, s ezzel biztonságos támasza legyen a felnövő gyermekek személyiségfejlődésének.

A pedagógusoknak – akik ugyanazon gyermekkel foglalkoznak – szorosan össze kell kapcsolódniuk, mert csak igazi „testület”-ként, egymásra hangolt team-munkával tudják az egész embert eljuttatni arra a szintre, ahol a tanítvány majd megállja a helyét és ahonnan majd egyedül is, önállóan is boldogulhat. Ezért szorgalmazzuk:

- Az intenzív és rendszeres dialógust.
- A közös továbbképzést, olvasmányokat, tanfolyamokat, lelki gyakorlatokat.
- A tananyagok összehangolását, egymás tantárgyaihoz való tényleges kapcsolódást.
- Oldott, kötetlen beszélgetéseket, összejöveteleket nemcsak szakmai tartalommal.

Célunk az, hogy elsősorban a pedagógus váljék olyan személyiséggé, akinek az együttműködés belső igényt jelent, aki maga is így gondolkodik, így cselekszik. Ez a módszertan-szabadság feltétele.

3. A pedagógusmunka- és magatartás erkölcsi normái

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Abban a tudatban végezzük munkánkat, hogy Isten választott ki minket erre a feladatra, s hogy Isten kezében eszközök vagyunk, melyet szolgálatnak tekintünk. Fontos, hogy a hitre nevelés szője át az intézményeink mindennapi életét, de személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek, a tanuló hitéleti múltjához.

Keresztény nevelésünknek abban kell segítenie a gyermekeket és a fiatalokat, hogy felismerjék a Krisztusban kapott szabadság jelentését, felismerjék a benne rejlő lehetőséget. Megérjenek a szabadság felelős használatára, érzékük legyen az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, törekedjenek a folytonos önképzésre és önnevelésre. Mindeközben biztosítani kell az esztétikus, biztonságos környezetet, a szeretetteljes, mindenkit elfogadó, családi, bizalmat árasztó, elfogadáson alapuló légkört. Elő kell segíteni az

egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló közösségi (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban.

Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Hiszen „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.” (Kat. Isk. 78.) A pedagógus nyitott legyen a katolikus értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő – oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos, elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető, személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus legfőbb törekvése, hogy értéket közvetítsen. Törekedniük kell arra, hogy szavaik és tetteik összhangban legyenek, s a keresztény értékrendet hitelesen közvetítsék a gyermekek, a diákok és kollégák felé a keresztényi élet megvalósításának szándékával. Ezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

Fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollégák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus törekedjék arra, hogy szavai és tettei összhangban legyenek; a keresztény értékrendet hitelesen közvetítse a diákok és kollégák felé a keresztényi élet megvalósításának szándékával.

A pedagógusok alkalmazásának feltétele a törvényben előírtak szerinti megfelelő képzettség, a szakmai (tantárgypedagógiai-pedagógiai) kompetenciák magas fokú gyakorlása és a keresztény élet iránti elkötelezettség, a katolikus értékrend iránti lojalitás, a diákok vallásgyakorlatának hitéletének támogatása.

Az iskola:

- A minőségi nevelő-oktató tevékenység érdekeit szem előtt tartva tanár-továbbképzési tervet dolgoz ki, melyben számon tartja az intézményben dolgozó pedagógusok képzési-továbbképzési kötelezettségeit, az intézmény szükségleteit és a kollégák továbbképzéssel kapcsolatos szándékait, lehetőségeit. A szükségleteket és lehetőségeket összeegyeztetve ösztönzi és támogatja tanárainak szakmai fejlődését, az egyéni és csoportos továbbképzésekért anyagilag is felelősséget vállal.
- Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak az intézmény nevelői.

Az iskolánkban tanító pedagógusokra vonatkozó részletes etikai kódex a Szervezeti és működési szabályzat melléklete.

4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Alaklélektani szempontból vizsgálva a személyiség olyan szubjektum, „alak”, amelynek egyediségét alkotó, egyénenként változó részegységeit – ilyenek az ismeretek, az élmények, egyes érzelmek, beállítódások, öröklött és szerzett tulajdonságot, képességek, készségek, tapasztalatok... stb. – az érzelem kötőszöveve kapcsolja össze.

Az alaklélektan alaptörvénye szerint az „egész”-et nem a részek összessége, hanem a köztük létrejött kapcsolatok (viszony) minősége határozza meg.

4.1. A művészet-esztétika hatásainak kiaknázása

Az esztétika /művészet/ emberi alapszükséglet (ugyanúgy, mint pl. a táplálkozás, alvás... stb.) A pszichológiai és pedagógiai vizsgálatok eredményei egyértelműen igazolják ezt a megállapítást, sajnálatos azonban, hogy a tanítási gyakorlat semmibe veszi ezt a tényt. Nem számol ugyanis az alapszükségletek hatásmechanizmusával, nevezetesen azzal, hogy a szükséglet hiányérzet, amely a hiányt megszüntető cselekvést motiválja. Az ilyen szellemi-érzelmi „vitaminhiány” személyiségbeli fejletlenséghez, torzulásokhoz vezet. Gyermekünk a kapcsolatteremtés, az önfegyelem, az áldozatkészség, a tisztességes munka, az öröm, a minőségi gondolkodás analfabétái lesznek.

Az alapszükséglet mindenképpen elindítja a hiánybetöltő cselekvéssort, feltétlen kielégítést kíván. Ha nem találja adekvát „hogyanját” – ha nem tanítjuk ugyanolyan súllyal csilapításának kulturált, építő útjait, mitől is találná – más, sok esetben negatív vagy sekélyes értékű utat keres. (Ezek jól ismert jelenségek: kritikátlan divatmajmolás, igénytelen olvasmányok, személytelen „otthontalan” lakáskultúra, lealacsonyító társas kapcsolatok, alkohol és decibelszintben mért szórakozás, a személyiségromboló zene szinte megbabonázott élvezete, horror, pornó, stb.)

A művészet a személyiség legmélyebb rétegeit képes elérni, illetve alakítani. A személyiség legbelsőbb rétegeit az érzelmeket éri el, a tudattalan összekötő elemeit érinti meg. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. A szemléletmód kialakítása nagymértékben attól függ, milyen gondolati pályákhoz, milyen gyakorlathoz szoktatjuk a növendékeinket. Amelyik megközelítési móddal többet találkoznak, nagyobb befolyással lesz világgépük struktúrájára.

A fenti elméleti megállapításokra az alábbi iskolai gyakorlat ad választ: A művészet-esztétikai alapszükséglet rendszeres kielégítése, az érzelmi, idegrendszeri pályák naponkénti bejárása a tanórákon és délután. Ez a „találkoztatás” nem csupán egy tantárgyra koncentrált, hanem a közösen meghatározott program szerint valamennyi pedagógus munkájába integrálható.

Ezért átlagos zenei képességű gyerekekkel és nemcsak kiemelkedő tehetségekkel foglalkozunk. Sokat, sokféleképpen zenélünk, nem csak énekórán, nem csak elsajátítás igényével, hanem „csak a dalolásért”.

A karének célja az együtt lélegzés, együtt örvendezés, egymásra hangolódás, aktív társas zenélés, kicsik-nagyok együttműködése, - keresztény közösség lévén - alkalmi liturgikus szolgálat. Énekóráink nem hagyományos rendszerű „agymunkára” építő, speciálisan szakmai jellegű órák.

A gyerekekkel foglalkozó pedagógusainkkal tudatosítjuk a művészet, a zene szerepét, jelentőségét, hatásmechanizmusát.

A naponkénti gyakorlások, művek megtanulásának eredményeképp fejlődik a memória, a dallamok és dalszövegek naponkénti memorizálása edzi a bevézés képességét.

4.2. Személyiségformálás az általános iskolában és gimnáziumban

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind az érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek, fogékonyak. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú kapcsolatig. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni és kibontakoztatni. Az általános emberi értékeken túl szem előtt kell tartani a személyes, csak az egyénre jellemző értékek kimunkálását. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nagygimnáziumi évfolyamokon kiemelt fontosságú a pályorientáció előkészítése. A pályaválasztás alapja a reális önkép kialakulása, mely az előző évek helyes értékelésén alapul. Kiemelkedő az osztályban tanító összes tanár pályorientációs tevékenysége, hiszen a sokféle érdeklődésű diák, sokféle irányítást kíván.

Kiemelten fontosnak tartjuk:

- Az anyanyelvi-kommunikációs kompetenciákat, a testi erőnlétre és az egészséges életmódra nevelést.
- Az erkölcsi magatartás, a viselkedéskultúra, a természeti környezettel harmonikus egységben élő élet igényének kimunkálását.
- A kisebb és tágabb közösségek hagyományainak ápolására irányuló gondolkodás kereteinek megteremtését, a művészetek nyelvének és értékeinek megismertetését.
- Legalább egy idegen nyelvből (gimnáziumban legalább kettő) kommunikációképes, a továbbtanulás és a munkaerőpiacon való érvényesülés lehetőségeit biztosító nyelvtudás kialakítását.

Intézményünk kiemelt célja, hogy a képzés során ne csak ismeretközlő folyamatban vegyenek részt a tanulók, hanem tervszerű, korszerű pedagógiai módszerekkel folytatott személyiségfejlesztés történjék. Minden szaktanár személyes szakmai felelőssége, hogy kialakítsa a pedagógiai program szellemiségével és célkitűzésével harmóniában tantárgyi filozófiáját, amelyben megtervezi, hogy az adott korcsoportban, az adott tananyagon keresztül milyen személyiségfejlesztő feladatot vállal.

4.3. A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai

Az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

A tanulók **értelmi** nevelése:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- Helyes önértékelés kialakítása.

A tanulók **érzelmi** nevelése:

- Az élő-és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók **erkölcsi** nevelése:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

A tanulók **akarati** nevelése:

- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felkeltése.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság és az elkötelezettség kialakítása.
- Az értelemtől és a vágyaktól teljesen független autonóm cselekedetekre való képesség kibontakoztatása (szabadság megélése).
- Az igen – nem választási lehetőség helyes értelmezése.

Tanulók **közösségi, társas kapcsolatokra** felkészítő nevelése:

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4.3.1. Kialakítandó személyiségjegyek

- A helyes önértékelés.
- Az értékek felismerése, megbecsülése, a mellettük való kiállás.
- Józan, megfontolt ítélőképesség.
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében.
- A szelidség, az alázat, a türelem.
- Az alaposság igényének a kialakítása.
- A mértékletesség.
- A bűnbánatra való készség.
- A belső csendre, elmélyülésre való igény.
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz.
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

4.3.2. Tanítványainkkal szemben támasztott elvárások

- Részvétel a vallásuknak megfelelő egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, kulturált beszéd tanárral, diáktársakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Megjelenése és személyes környezete legyen tiszta, ápolt, gondozott.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirendben és diák etikai kódexben foglaltak betartása.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, életvitelével és beszédstílusával. Osztályfőnököknek, napközis nevelőknek, hitoktatóknak, zeneiskolai tanároknak, képzőművészeti műhelyeket vezető tanároknak, sporttevékenységek vezetőinek és valamennyi szaktanárnak kiemelt feladata, hogy a diákok az intézményben eltöltött évek során megtanuljanak kisebb és nagyobb közösségben élni, gondolkodni. Ennek kiemelten fontos eszközei az iskola hagyományértékű ünnepei, megemlékezései, a szabadidős tevékenységek, projektek, táncitanítás, sportjátékok, drámajátékok, kóruséneklés, kamarazenélés, zenekari munka, zenéléssel való szolgálat, pl. idősek otthona, gyermekotthon, liturgia, lelki napok, de legfontosabb, hogy a

mindennapok részleteiben és egységében is fedeztessük fel a diákokkal az események, törekvések közösségi dimenzióját is.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül a közösségi nevelés legfontosabb területei a tanórák, a tanórán kívüli szabadidős foglalkozások, a diákönkormányzat.

5.1. Tanórai közösségi nevelés

Az iskola közismereti, művészeti és hittanórái a szakmai és hitéleti nevelés mellett közösségfejlesztő feladatokat is betöltenek. Tanórai foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a tananyagba beépítve, másrészt a tanulói közösségen keresztül érvényesül. A közösségben kialakuló értékrend, normák, szabályok, elvárások segítik az egyént a döntésekben, a felelősségvállalásban.
- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi- és munkaerőkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny) az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógusközösség (szakmai vagy adott feladatra szerveződő munkacsoportok) kialakítása, amely összehangolt tevékenysége által és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat, tanulói munkacsoportokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

5.2. Osztályfőnöki órák

E tanóra a közösségépítés színtere. E tárgyba integráljuk az önismeret, pályaorientáció, tanulás és médiaismeret témakörök egyes részeit. Az osztályfőnöki órán kiemelt feladat a társadalomból, médiából érkező negatív hatások ellensúlyozása, a szenvedélybetegségek prevenciója, a családi életre nevelés. Itt nyílik lehetőség rendezvényeink lelki és tartalmi előkészítésére. Az iskola és környezetük aktuális eseményeinek, problémáinak megbeszélésére.

5.3. Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások

Napközi, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, osztályestek, anyák napja, népdaléneklési bemutatók egyenként és osztályonként. Táncdalfesztivál, ahol az osztályok bemutatkoznak.

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A rendszeresen megtartott lelki napok, zárandoklatok által a katolikus vallás és hit megélésének elmélyítése.
- Az önellenőrzésre, egymás segítésére nevelés.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítani, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (tánc, kézműves, sport) erősíteni a közösségi magatartást.
- A művészeti iskolában a kisebb-nagyobb létszámú csoportok (kamarazenei, zenekari, énekkari) szereplései alkalmával előtérbe kerül a tanulók egymásra utaltsága. A csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. A képzőművészeti tagozaton a közös képek és tárgyi alkotások mind a közösségi munkát, összetartozást erősítik.
- A természetszeretetet, a környezet iránti felelősséget kirándulásokkal, sétákkal elmélyítjük.
- A nevelőmunka elősegítése érdekében évente egyszer az osztályfőnökök, napközi nevelők az osztályok számára több napos osztálykirándulást (túratábort) szerveznek a szülői munkaközösséggel folytatott megállapodás szerint.
- Mesetábor keretében osztályonként mesedramatizálás alsóban, mely komoly közösségi munkát, egymásra figyelmet igényel az osztályoktól.
- A művészeti iskolával más településeken, más országokban való szereplések, zeneti együttesek, rajzpályázatok résztvevőinek fogadása, a művészeti táborokban való részvétel alkalmával kialakult baráti kapcsolatok mind-mind személyiségfejlesztő hatással bírnak.

5.4. Napközi

A tanórai foglalkozások utáni időszakot kiemelt pedagógiai feladatnak tartjuk. A napközi nevelő alsó tagozaton tanító végzettségű. Itt tanítjuk meg a kisdíákokat az alapvető tanulás módszertani eljárásokra. Művészeti alkotómunkára van lehetőség, személyes mentális gondoskodásban lehet részük. Kommunikációs képességeiket játékos szituációs feladatokkal gazdagíthatják, irányított szabadidős tevékenységgel, jó kulturális szokások alakíthatók ki számukra.

Napközis foglalkozást az 5-6. osztályban is szervezünk.

5.5. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai

- Közös értékeken alapuló konkrét célok kitűzése, melyek nem sértik az egyéni érdekeket.
- A meglévő közösségépítő tevékenységek továbbfejlesztése.
- A közösség iránti felelősségtudat kialakítása, fejlesztése.

5.6. A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során

- Jó kapcsolat kialakítása az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel valamint külső szakemberekkel.
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet és az együttműködést fejlessze.
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlődésére.

5.7. Személyiség és közösségfejlesztés 1-12. évfolyamon

Cél:

- Beilleszkedés az iskolai életbe.
- Szokásrend kialakítása.
- Vallási élet megerősítése, megalapozása.
- Illemszabályok megerősítése, tanítása, gyakorlása.
- A diáktársak tulajdonságainak elfogadása.

- A kapcsolatépítés szabályainak megismerése.
- Egymás kölcsönös tisztelete.
- A létrejövő csoportok elfogadása.
- A keletkező konfliktusok helyes megoldása.
- Reális önismeret.
- Egészséges jövőkép megfogalmazása.
- Pozitív példamutatás a diáktársak felé.
- A vallásnak, hitünknek tudatos vállalása.

Feladat:

- A feladatvégzéssel a feladattudat kialakítása.
- Udvarias kommunikációra törekvés.
- Alkalmazkodás a közösség szabályaihoz.
- Az életkornak megfelelő vitakultúra elsajátítása.
- Kulturált véleményalkotás formáinak elsajátítása.
- Tanulási módszer fejlesztése.
- Megbocsátó, segítő szeretet gyakorlása.
- Egymás hibáinak, erényeinek elismerése, reális értékelése.
- A hibák kijavítására törekvés.
- Emberi kötelességünk a gyengébbek, betegek, fogyatékkal élők segítése.
- A közösségben a demokratikus légkör megteremtése.
- Reális énkép kialakítása.
- A tanulói jogok ismerete, alkalmazása.
- A közösségekben megjelenő negatív jelenségek felismerése a kritikai, jobbító szándék kinyilvánítása.
- Az iskolai életben aktív részvétel.

Eszköz, módszer:

- Felelősi teendők bevezetése, gyakoroltatása.
- Házi rend megismertetése.
- Közösségi programok előkészítésében, lebonyolításában részvétel (játék, kirándulás, dramatikus játék).
- Családlátogatás, szociometriai felmérés.

- Egyéni beszélgetések, szituációs játékok, versenyek, kirándulások.
- Önismereti, személyiségfejlesztő játékok, programok.
- Osztályprogramok, versenyek (előkészítés, értékelés).
- Felmérések.
- Az iskolai ügyelet ellátása.
- Pályaorientáció, pályaalkalmassági ismeretek megszerzésének elősegítése.

5.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeit a vonatkozó jogszabályok, a munkaterv, a nevelőtestületi határozat, illetve az igazgató útmutatásai alkotják. Munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.

A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magába, amelyeket az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden nevelőre vonatkoznak.

A tantervi követelmények, az adott intézmény pedagógiai programjának használatával teljesíthetők. A pedagógus a helyi tanterv alapján oktató munkáját évente írásban megtervezi (tanmenet), amit az iskola vezetője írásban jóváhagy. Ezután munkáját saját módszer megválasztásával végzi.

Iskolánkban a hálózatos oktatás megtervezése, megvalósítása kötelező pedagógiai tevékenység.

A pedagógus feladata:

- a szakmai munkaközösségekben kialakított konszenzus alapján a taneszközök megválasztása
- a tanítási órákra való felkészülés
- kötelező és túlórák, a beosztás szerinti ügyelet, szükség szerint a törvényben meghatározott mértékig a helyettesítések ellátása
- a szertárak fejlesztése, osztálytermek gondozása, anyagi felelősségvállalás a használt eszközökért
- a tanulók tudásának rendszeres ellenőrzése, értékelés, minősítése, a NAT, a helyi tanterv követelményei, a vizsgarendszer alapján
- az iskola pedagógiai programjában meghatározott mérések elvégzése

- a szülők és a tanulók folyamatos tájékoztatása az ellenőrzés, értékelés céljáról, módjáról, szabályairól, az eredményekről
- a szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- családlátogatás (szükség szerint)
- a tehetséges tanulók gondozása, a tanulók hátrányainak kompenzálása felzárkóztató foglalkozással
- folyamatos önképzéssel önkéntes, vagy az iskola által előírt és anyagilag biztosított részvétel továbbképzéseken
- a szaktárgyra a pedagógia, valamint a pedagógiával rokon társtudományok elméletének megismerése, alkalmazása
- aktív részvétel egyházi ünnepen, tantestületi értekezleten
- a munkatervben megtervezett:
 - közhasznú munkák szervezése, irányítása (faültetés, udvartakarítás, hasznos anyagok gyűjtése stb.)
 - kirándulások, ünnepélyek, hangversenyek, sportnapok, gyermekprogramok előkészítése, szervezése és részvétel
 - tanulmányi versenyek szervezése, részvétel
- a tanulók felügyelete, kísérete (orvosi vizsgálat, úszás, sportversenyek, mozi, színház, hangverseny stb.)
- napközis felügyelet ellátása (iskolai szünet)
- ebédeltetés a napköziben
- közreműködés leltározásnál
- óralátogatások végzése
- reggeli ügyelet ellátása
- adminisztrációs munkák elvégzése
 - naplók vezetése
 - órarend készítése
 - bizonyítványok, anyakönyvek vezetése
 - javítóvizsgai jegyzőkönyvek megírása
 - felmentések előkészítése
 - segítségnyújtás a továbbtanulási papírok kitöltésében

- a tanulók egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, személyiségük fejlesztésének segítése, együttműködés a kollégákkal, és a szülőkkel.

A pedagógus kötelező óraszámába beszámítható tevékenységei:

- szakköri foglalkozások
- tehetséggondozás
- felzárkóztató foglalkozások
- énekkar
- tömegsport
- napközis foglalkozás
- ebédeltetés
- tanulószobai ügyelet.

5.9. Az osztályfőnöki munka tartalma

Iskolánkban a hagyományos osztályfőnöki munka három fő területet ölel fel.

Az osztályfőnöki munka egyik része irányító, vezető jellegű, pedagógiai feladat. Az osztályfőnök saját hatáskörében jutalmaz, vagy büntet, illetve ezeket az eljárásokat kezdeményezi. Felelős az osztálya viselkedéséért, az osztálydekoráció elkészítésétől a kiránduláson tanúsított magatartásukig. Az összes évfolyamra megtervezi, tanévekre lebontja és határozott pedagógiai céllal tartja az osztályfőnöki órákat, tehát irányítja az osztályközösség nevelését.

Az osztályfőnök

- segít a személyes világkép és világnézet kialakításában
- segít diákjai személyiségének kibontakozásában
- bemutatja az önnevelés, a jellemformálás fontosságát
- támogatja a helyes önismeretre építő hivatás-keresést
- segíti osztályát közösségi emberré válni
- példát mutat a tudatosan vállalt keresztény életvitel kialakításában
- a szülőkkel együttműködve dolgozik a gyerekek családi életre nevelésében
- részt vállal a modern világ buktatóinak bemutatásában (alkohol-, drog-, számítógép-függőség), segít ezek feltérképezésében, a szülőkkel együtt keresi a megoldást diákjai személyes problémáira

- segít eligazodni az emberi kapcsolatok világában és nyitottá válni nagyobb közösségek felé is (iskola, plébánia, nemzeti és világegyház, ill. a társadalom)
- a közös imádság, szentmisék, lelkigyakorlatok, keresztény módon megélt iskolai táborok által tudatosítja tanulóiban a vallás közösségformáló erejét
- fejleszti a diákokban a nemzeti azonosságtudatot, más népek hagyományainak, kultúrájának tiszteletét

Az osztályfőnöki munka másik része szervező, összehangoló funkció. Kapcsolatot tart az osztályba járó tanulók szüleivel, az osztályban tanító tanárokkal, az iskola egészségügyi szolgálatával, a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel, képviseli az osztályba járó diákok érdekeit, figyelemmel van a tanulók szociális helyzetére, egészségügyi állapotára stb. Ezeket a feladatokat összehangoltan látja el.

Az osztályfőnök teendőinek, kötelezettségeinek egy része adminisztrációs jellegű munka. Ilyenek az osztálynaplóval, anyakönyvekkel, bizonyítványokkal kapcsolatos munkák, a hiányzásokkal, pályaválasztással, a tanulók szociális helyzetével stb. kapcsolatos összesítések és statisztikák.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenység

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz.

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

6.1.1. A tehetség ápolásának lehetőségei iskolánkban

- A matematika, idegen nyelv tantárgyakat emelt szinten tanítjuk a nyolcosztályos gimnáziumi osztályokban.
- Az általános iskola 5-8. évfolyamán nívócsoportos differenciált matematika és idegen nyelvoktatást folytatunk.
- Második idegen nyelvet tanítunk.
- Felső tagozaton és gimnáziumban csoportbontásban tanítjuk a matematikát, idegen nyelvet.
- A 8. osztályosok számára felvételi előkészítőt tartunk matematikából, magyarból.
- Versenyekre, pályázatokra készítjük fel tanulóinkat.
- Személyes beszélgetésekkel, biztatással, motiváljuk tanulóinkat.
- Kiemelkedő tehetségű tanulóinkat szakemberhez irányítjuk, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- A 8 osztályos gimnáziumban 7-9. évfolyamon, a négyosztályos gimnáziumban 9-10. évfolyamon latint is tanulnak a választott élő idegen nyelv mellett a tanulók.

6.1.2. A tehetség gondozásának lehetőségei a tanórákon

- Képességek, tudásszint és érdeklődés szerinti differenciált feladatok.
- Szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák.
- Az egyéni, csoport munka, projekt módszer; módszertani változatosság.
- Tantárgyi integráció.
- Saját gondolatok, saját érdeklődés felhasználása és megbeszélése a különböző órákon.
- A korcsoporton belüli irányított és tervezett tudásátadás módszereinek alkalmazása, hogy a tehetséges tanuló ne szakadjon ki az osztályközösségből.
- Emelt szinten oktatjuk a zenét B tagozatos hangszeres és szolfézstanítás keretében.

6.1.3. A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórán kívül

- Differenciált egyéni foglalkozások.
- Szabadidős tevékenységek (színház-, múzeumlátogatás).
- Tehetséggondozó szakkörök.

- Házi, területi és országos tantárgyi versenyek.
- Levelező versenyek.
- Pályázatok.
- Bemutatók.
- Hangversenyek, zenei és képzőművészeti versenyek (nemzetközi, országos, regionális, megyei, városi, iskolai szinten).
- Énekkar.
- Színjátzás.
- Sportfoglalkozások.
- Az iskola könyvtárát, valamint az iskola más létesítményeit, eszközeit egyénileg vagy csoportosan használják diákjaink.
- Az iskolában rendelkezésre álló más tanulási forrásokat (számítógépes, multimédiás tanuló programok) biztosítunk.
- Továbbtanulás segítése.
- Nyári olvasótábor szervezése.

A tehetséggondozás másik területe az iskolai rendezvények, ünnepek lehetőségeinek kihasználása. Egy-egy ilyen alkalommal a különböző jellegű szerepléseken kívül a szociális képességek is jól fejleszthetők, illetve felhasználhatók, és ezáltal tovább fejleszthetők. Pl.: szervezői képesség, vezetői képesség, nyilvánosság előtti megnyilatkozás.

A liturgiába való aktív bekapcsolódás kicsi kortól kezdve sokféle képességet fejleszt, és lehetőséget teremt a tanultak alkalmazására. A felolvasás, a ministrálás, az egyéb oltárszolgálat mind-mind egyben a nyilvánosság előtti megmérettetés alkalmai a gyermekek számára.

6.1.4. Alapfokú művészetoktatási intézmény

Az alapfokú művészetoktatás egyik alapfeladata a tehetséggondozás. Ezért a művészeti iskola minden tevékenysége e cél megvalósulását segíti. Tanáraink feladata megtalálni azt az utat és módszert, amellyel növendékeink eredményesen és elmélyülten haladhatnak, és az átlagosat túlhaladó teljesítményekre képesek.

A tehetséggondozásban nincs egyetlen módszer, amely minden növendék számára járható.

A művészetek iránti képességek rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő, gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük zenei, vagy képzőművészi tehetség.

A tehetséggondozásban fontos tényező, hogy a növendéket milyen motivációk inspirálják, hogy a pedagógus mit tud szakmailag nyújtani és mennyi időt, energiát tud és akar befektetni, hogy lehet-e a család támogatására számítani.

Ezen tényezők figyelembe vételével a következő lehetőségek vannak a tehetség fejlesztésére:

- Évugratás: amikor egy tanévben 2 év anyagát is nehézségek nélkül képes elsajátítani a tanuló.
- Tehetséggondozás a kötelezően járó óraszám felül.
- A növendékek meghallgattatása zeneművészeti szakközépiskolai és főiskolai művész tanárokkal.
- Mesterkurzusokon való részvétel.
- Versenyeztetés (városi, regionális, országos, nemzetközi).
- Iskolai rendezvényeken való szereplések (tanévnnyitó, tanévzáró, szalagavató, osztályestek, növendékhangversenyek, helyi tárlatokon való szereplés).
- Hangversenyek és kiállítások látogatása.

6.1.5. A tehetségfejlesztés lehetőségei a művészeti alapiskolában

- Felkészítjük diákjainkat szóló, illetve kamaraversenyekre helyi és országos szinten.
- Nyári zenetáborokat szervezünk a tehetségek kibontakoztatására.

6.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése e téren is fontos feladat. Történhet speciális felzárkóztató programokkal, különösen, ha kisebb gyerekekről van szó, azonban főként a személyes törődésnek, beszélgetéseknek lehet nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében, s megakadályozzuk, hogy a lemaradás magatartás és lelki zavarok kialakulását idézze elő.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyosan hibás nevelési attitűdök következtében érzelemszegény gyermekeket. A Nevelési Tanácsadó szakembereivel szoros szakmai kapcsolatot építettünk ki.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését. Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

Feladatunk:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, osztályközösségi és a hitéleti programok.

Az elérendő cél a gyerekek, tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Az iskolánkban folyó művészeti nevelés során mással nem pótolható lehetőségünk nyílik az egyénre szabott nevelési-oktatási forma révén a magatartási nehézséggel küzdő gyerekek problémáinak megoldásában. Ezt a feladatot a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás során végezzük el. A művészettel foglalkozó gyerekek gyakran találhatnak alkalmat arra, hogy feszültségeiket „kialkossák” „kizenéljék” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek, a tanulási kudarcok kezelésében is segítséget kapnak a művészetektől. A zenei nevelés transzfer hatása bizonyított a személyiségfejlődésre mind a matematikai gon-

dolgozásban, mind a nyelvtani érzék fejlesztésében, a testi koordinációk és annak pszichikai motorikus összehangolódása terén, ezért tudatosan része programunknak a mindenkire vonatkozó művészeti nevelés. Művészeti iskolánkban egy kolléga zeneterapeuta végzettséggel is rendelkezik.

6.3. Tanulási kudarcnak kitett tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók

6.3.1. Tanulási kudarcnak kitett tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

Az első osztályba érkező tanulók szülei jelzik, ha gyermekük már az óvodában bekerült a nevelési tanácsadó ellátásába.

Minden osztályfőnök gondosan figyeli a tanulók továbbhaladását. Alapos megfontolás után nevelési tanácsadóba küldjük azt a tanulót, akinél problémát látunk.

A nevelési tanácsadó szakvéleményben, a szakértői bizottság szakértői véleményben felderíti a gyermek képességeit, képességstruktúráját, taníthatóságát, a fejlettség szintjeit, és a korrekciós, fejlesztési javaslatban segítséget nyújt a terápiához. Vizsgálata alapján javaslatot tesz a gyermek különleges gondozáskörében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára.

Az érintett tanulók egyéni vagy kiscsoportos fejlesztésben részesülnek a szakértői véleményben meghatározottak szerint, integráltan részt vesznek a tanítási órákon. A csoportszervezés, csoportba sorolás a létszám és a fejlesztési feladatok ismeretében történik. A foglalkozásokon a gyógypedagógus, logopédus a rehabilitációs célú időkeretben a tanulók fejlesztését egyéni terápiás terv alapján végzi. Nem a konkrét tananyagot tanítja meg, nem korrepetál, hanem alapkészségeket fejleszt, mely a gyermekek iskolai teljesítményét javítja. Munkájáról és a gyermekek haladásáról feljegyzéseket, dokumentációt készít, vezeti az egyéni fejlődési lapot. Munkáját speciális fejlesztő eszközök, tankönyvek, taneszközök segítik. A gyermek haladásáról tájékoztatja tanárait, osztályfőnökét és a szülőket. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges.

Az érintett tanulók tantárgyi megsegítésben is részesülnek. Tanítóink, tanáraink a mindennapi munkájuk során alkalmazzák, hasznosítják a különböző fejlesztő munkát segítő továbbképzéseken szerzett ismereteket, a megismert új módszereket, terápiákat. A tanórákon felhasználják az egyéni képességekhez igazodó készség-, képességfejlesztés eszközeit. Konk-

rét segítséget kapnak a gyógypedagógusainktól. Alsó-, felső tagozaton, gimnáziumban tanítók igyekeznek azokat a javaslatokat figyelembe venni, melyeket a nevelési tanácsadó és a szakértői bizottság tett. Pl. írásbeli beszámoltatáskor rövidebb terjedelmű feladatok adása, hosszabb idő biztosítása, eszköz használat engedélyezése stb.

Folyamatosan kapcsolatban vagyunk a szakértői bizottság és a nevelési tanácsadó munkatársaival. Minden fejlesztésben felmerülő problémánkra segítenek megtalálni a legjobb megoldást a sajátos nevelési igényű tanulók, a tanulási nehézséggel küzdők fejlesztéséhez.

6.3.2. Tanórai megsegítés feladatai

- Felzárkóztatásukhoz a tanórákon differenciált foglalkozások, a tanórákon kívüli korrepetálások, egyéni foglalkozások, tanulószobai foglalkozások nyújtanak segítséget, megkísérelve a hátrány minimálisra való csökkentését.
- Közvetlenebb kapcsolatteremtés, melynek színtere lehet a családlátogatás, szülői értekezlet, nyílt tanítási nap.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő, valamint iskolánk logopédusának módszertani javaslatainak beépítése.
- A tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítása: a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, eszközök alkalmazása.
- Támaszkodás a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.
- A kifejezőkészség fejlesztése.
- A testséma biztonságának kialakítása.
- A téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten.
- A látás, hallás, mozgás koordinált működtetése.
- Az olvasás, írás tanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő módszerrel.
- Az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt.
- A kompenzáló technikák kialakítása és alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során.
- A szerialitás erősítése.

- Fogalmak, így szám-és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés.
- Fokozott mennyiségű gyakorlás.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.
- Folyamatos értékelés.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

6.3.3. Értékelés, számonkérés formái

- Szakértői bizottság által kiadott szakvélemény figyelembevétele.
- Teljes felmentés az értékelés alól.
- Írásbeli teljesítmény értékelése alóli felmentés.
- Helyesírás értékelése alóli felmentés.
- Több idő biztosítása a feladatoknál.
- Méltányosság (pl. hangos olvastatás elkerülése).
- Pontszámhatárok csökkentése.
- Munkadarab készítésénél a munkafolyamatok megfelelő sorrendje a minősítés szempontja, a tanuló munkához való hozzáállásának előtérbe helyezése.

6.3.4. Tananyag módosítása

- Mennyiségi csökkentés, rövidebb terjedelmű szöveg feldolgozása.
- Egyszerűbb, egyszerre kevesebb információt közlő feladatok.
- A minimumszint megerősítésének előtérbe helyezése.

6.4. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok – a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

6.4.1. A gyermek- és ifjúságvédelem helyzete

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1996. évi körlevelében – „Igazságosabb és testvériesebb világot” – a jelenlegi magyar helyzet elemzésénél külön foglalkozik a gyermekekkel, az iskola feladatával.

- Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi, társadalmi nevelés hiányát pótolni. A házasságok jelentős része végződik válással, sok gyermek él csonka családban.
- A társadalmi elszegényedés következtében mind több család küzd anyagi gondokkal.
- Nagyobb a gond és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a szülők életvitele negatív példa, a család nem biztosítja a gyermek számára a megfelelő erkölcsi háttérrel.

Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de a fentebbi esetekben fokozott törődést vállal a tanulókkal.

Ennek lehetőségei: egyéni beszélgetés, segítség a személyes problémák megoldásában.

6.4.2. A gyermekvédelem célja

- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek és tanulók körülményeinek felmérése.
- A problémák feltárása.
- A problémák lehetőség szerinti orvoslása.
- Az előidéző okok és hatások felkutatása, lehetőség szerinti megszüntetése.
- A kialakult problémák hatékony kezelése és elhárítása mellett munkánk legfontosabb eleme a prevenció, a megelőzés.

6.4.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek: (megelőzés - feltárás- megszüntetés)

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségleteit (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétét figyelemmel kísérjük.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakítását elősegítjük a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotát figyelemmel kísérjük, rendszeres ellátást biztosítunk az iskolaorvosi szolgálaton keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátását, az iskola valamennyi szolgáltatását biztosítjuk igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmeket támogatunk, és az ezzel kapcsolatos tanácsadást végzünk a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeit figyelemmel kísérjük, rendszeres iskolába járásukat folyamatosan ellenőrizzük, szükség esetén szabálysértési eljárást kezdeményezünk.
- Katolikus iskolához híven a tanítás mellett különös gondot fordítunk tanulóink komplex személyiségfejlesztésére, nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő.
- Tudatosan törekszünk egymás segítése iránti lelkiismereti igény kialakítására.

6.4.4. Az ifjúságvédelmi felelős feladatai

- Az osztályfőnök és a tanárok ifjúságvédelmi munkájának összehangolása.
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókat felkutatja, nyilvántartásba veszi.
- Szoros együttműködést alakít ki az iskolaorvossal, a szülői munkaközösséggel, a Polgármesteri Hivatal gyámügyi ügyintézőjével, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal a Nevelési Tanácsadóval és a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központtal.
- Az osztályfőnököket és a szülőket tájékoztatja az igénybe vehető szociális juttatásokról, az igénybevétel feltételeiről.
- Egyéni elbeszélgetéseket biztosít a tanulók és a szülők számára.
- Esetmegbeszéléseken vesz részt (Önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat, igazgató, tanári kar).

- Segít a pályaválasztásban.
- Egészséges, kulturált életszemlélet kialakítására ösztönöz.

6.4.5. Az osztályfőnök feladatai

- A tanulók és körülményeik megismerésére tudatosan törekszik.
- A veszélyeztetettség felismerésekor a tanulóval közvetlen kapcsolatban álló tanárokat tájékoztatja.
- A tanuló tanulmányi munkáját, magatartását folyamatosan ellenőrzi.
- Szociális támogatásokat kezdeményez, véleményez.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, a szülőkkel, a nevelőkkel.

7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja, szűkebb társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak (1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról 121. § (1)).

7.1. Az intézmény feladatai a szociális hátrányok leküzdésére

- A szociális háttér megismerése.
- A szociális hátrányok enyhítése, a zavarok leküzdésében segítségnyújtás.

7.2. Az Intézmény szociális segítségnyújtásának területei

- Mindenki számára igénybe vehető szolgáltatás.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolata.
- A szülők, családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A versenyek nevezési díjának, útiköltségének esetenkénti átvállalása.
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása, ingyen tankönyvek biztosítása.
- Tankönyvek kölcsönözhetősége.

- A hátrányos helyzetű tanulók nem fizetnek művészeti iskolai térítési díjat.
- Jó minőségű hangszereket tudunk díjmentesen biztosítani a hangszeres oktatáshoz.
- A képzőművészeti tagozaton tanulóktól nem szedünk műhelyköltséget.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- A törvényi előírásoknak megfelelő étkezési támogatás.
- Tehetséggondozó programok szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása.
- Felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Minden tanulónk részt vehet zenekaraink, kórusaink és kamaracsoportjaink munkájában. A közös művészi munka és élmény is segít leküzdeni a tanulók közti esélyegyenlőségi különbségeket.

7.3. Alkalmankénti, egyedi kérések alapján

- A rászoruló diákjaink számára segítséget nyújtó Kapisztrán Ifjúsági Alapítvány működtetése.
- Egyéb alapítványi, pályázati támogatásokhoz segítség.
- Egyedi étkezési támogatás a Nőegylet segítségével.
- A művészeti alapfokú oktatásban a térítési díj mérséklése – rászorultsági alapon.
- A nagycsaládosok részletfizetési kedvezményt kapnak.

8. A tanulók, szülők és a pedagógusok együttműködésének formái, az együttműködéssel kapcsolatos feladatok

8.1. A szülők és pedagógusok együttműködésének formái

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A személyiség kialakulásának és a nevelésnek elsődleges helye a család. A szülők joga és kötelessége, hogy szeretetteljes közegben, lehetőségükhöz mértén biztosítsák gyermekük számára az egészséges személyiséggé fejlődéshez szükséges fizikai, szellem és lelki feltételeket. E másokra át nem ruházható tevékenységében nyújtanak segítséget a különböző oktatási–nevelési intézmények, így a szülők joga, hogy lehetőségükkel élve a hitüknek megfelelő óvodába, is-

kolába járassák gyermeküket. A szülők az intézménybe való beíratással kifejezik egyetértésüket az ott folyó oktatási és nevelési tevékenység céljaival. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen „a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.) Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit, segítséget nyújt a katolikus értékrend megismerésében és elmélyítésében. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszünk elérni. Az iskola elvárja, hogy a szülők ebben aktívan részt vegyenek.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, az iskola igazgatóhelyettese és az osztályfőnökök tájékoztatják. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, a szülői munkaközösség, illetve az iskolaszék útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Az együttműködés formái:

8.1.1. Szülői értekezlet

Szülői értekezletet évente kétszer, a tanév elején és félévkor tartunk, ezen kívül olyan esetekben, ha az osztályfőnök, a szülő vagy az iskolavezetés kezdeményezi.

Feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- A szülők tájékoztatása:
 - Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről.
 - A helyi tanterv követelményeiről.
 - Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról.
 - Az iskola vizsgarendjéről.
 - A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről.

- Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.
- A művészeti iskolában a gyerekek szereplési lehetőségeivel egybeköthető a szülőkkel való találkozás, melynek során lehetőség nyílik a személyes problémák, felmerülő kérdések megbeszélésére, nyomon követhető a gyerek fejlődése, előmenetele, viszonya a zene és képzőművészeti tanulmányokhoz, az otthoni gyakorláshoz.

8.1.2. Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül a szülő tájékoztatása saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról. Ezen kívül a tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal:

- Otthoni tanulás.
- Szabadidő helyes eltöltése.
- Lelki problémák, hitbeli problémák.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Tehetséggondozás.
- Továbbtanulás stb.

8.1.3. Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerje a tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség életéről. Iskolánkban, az alsó tagozaton november hónapban tartunk nyílt napot minden 1-4. osztályos tanuló szülei számára. A leendő elsős tanulók szüleit egy tanévben kétszer várjuk ilyen formában. A felső tagozaton és a gimnáziumban az a szokás, hogy egy tanévben kétszer hívjuk a szülőket nyílt napra.

8.1.4. Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányi előmeneteléről magatartásával összefüggő eseményekről az ellenőrző vagy tájékoztató füzet útján.

A különféle iskolai vagy osztály szintű programokról alsó tagozaton az üzenő füzet, felső tagozaton, gimnáziumban és a művészeti iskolában az ellenőrző útján tájékoztatunk.

Minden tanévben negyed- és háromnegyed éves szöveges értékelést kapnak diákjaink, amelyet rendszeresen fogadóóra követ.

A művészeti iskola rendezvényeiről plakátot teszünk ki a bejárati ajtóra, valamint a faliújságra.

8.1.5. Honlap

Feladata, hogy a szülők és minden érdeklődő betekintést nyerjen az iskola nevelő és oktató munkájába, szellemiségébe, eredményeibe, közösségi életébe.

8.1.6. „Admin”

Iskolánk elektronikus levelező rendszert vezetett be, melyen keresztül az előző tájékoztatási formák mellett a szülők e-mail címére elektronikus levelet is küldünk a különösen fontos eseményekről.

8.1.7. Iskolaszék

A szülői munkaközösségnek véleményezési és beleszólási joga van az iskolát érintő kérdésekbe; egyetértési joguk van a pedagógiai programot és a házirendet érintő módosításokkal kapcsolatban. A kapcsolattartás formáját az iskolai SZMSZ és az iskolaszék működési szabályzata részletezi.

8.1.8. „Iskolanyitogató”

Iskolánk iránt érdeklődő szülők és gyermekeik számára szervezzük egy tanévben több alkalommal, novembertől februárig kéthetente péntekenként. Ezeken a játékos foglalkozásokon az érdeklődő nagycsoportos óvodás gyermekek szüleikkel együtt szakmai elemeket is tartalmazó ismerkedő-bemutató összejöveteleken vesznek részt.

8.1.9. Az együttműködés további lehetőségei

- Családi hangverseny évente egy alkalommal
- Továbbtanulási tájékoztató.
- Osztályfőnöki órákon szülői beszámolók saját választott pályájukról.

- Karácsonyi vásár.
- Tanár-szülő bál.
- Alapítvány működtetése a nevelő-oktató munka megsegítésére.
- Közös zarándoklat.
- 24 órás sportnap.
- 72 óra kompromisszumok nélkül: közös társadalmi munka az iskoláért.
- Osztályestek, anyák napi ünnepség.
- Mesetábor előadásai.
- Közös kirándulások.
- Iskolai hangversenyek, kiállítások.
- Művészeti versenyekre, fellépésekre, kiállításokra való szülői kíséret, alkalmi beszélgetések.
- A művészeti iskolában: hasznos, ha a szülőt megkérjük egy-egy óralátogatásra, előzetes időpont egyeztetése után. Ennek során a szülő személyesen tapasztalhatja meg a főtárgy és a kötelező, ill. választott tárgyak tanóráinak, foglalkozásának menetét. Amennyiben gyermekével foglalkozik, az lehetőséget kínál arra, hogy megbeszéljük, hogyan segítse gyermekét az otthoni eredményes gyakorlásban.
- Partneri kapcsolatok: Intézményeink működését olyan tudatos partnerközpontú tevékenység kell, hogy jellemezze, amely az érintettek igényeinek beteljesítésére összpontosít. Emellett kellő időben és hatékonyan reagál a változásokra, erőforrásait ezek szolgálatába tudja állítani, valamint a partnereket pontosan be tudja azonosítani és képes rendszeres méréseket végezni.

A partneri viszonyok kialakításának minden esetben a helyi sajátosságok figyelembevételével kell történnie. A partnerek tulajdonságainak folyamatos figyelése, az elvárások megfogalmazása, az igények folyamatos mérése, a visszacsatolás, rövid és hosszú távú tervek készítése az intézményi sajátosságokat kell, hogy kövesse.

Az intézmények partneri rendszerét meghatározzák az intézményi hagyományok, a gyökerek. Ebből kiindulva határozható meg a jövő kapcsolatrendszere. Ennek döntő elemét képezik az egymásra épülő oktatási intézmények rendszere, a gyermekek, tanulók speciális neveléséhez segítséget nyújtó szakmai intézmények, valamint a pedagógusok szakmai gazdagodását segítő szakmai szervezetek. Ugyan-

csak kiemelt feladat a folyamatos önértékelés elkészítése, a kommunikációs eszközök folyamatos fejlesztése, gazdagítása.

Az intézményvezető feladata a saját intézményének megfelelő koncepció kidolgozása, az intézményi marketing megvalósítása, a kapcsolattartás a partnerekkel, a kapcsolattartók kijelölése, a kapcsolattartás eredményességének ellenőrzése.

- 50 órás közösségi munka a partnereknél.

8.2. A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót szaktárgyi előmeneteléről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- Művészeti iskola: oly módon szükséges alakítani a tanítás menetét (egyénre szabott tantervi követelmények a tanév során, a tantervi követelményeken belül), hogy a tanulók különböző képességeinek az megfelelően. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása. A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és az iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Így például része a zenei nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést különösen körültekintően, annak minden mozzanatára figyelemmel kell kialakítani a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.

A zenetanulás során olyan speciális képességekre is építenünk kell, amelyek az egyes zenei szakok műveléséhez nélkülözhetetlenek. Ugyanakkor gyakran jelenthet segítséget, ha a tanult hangszeren nehezen fejlődő, de zenetanulásra alkalmas tanulót másik hangszerre irányítunk.

A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy a zenetanulásban esetenként mutatózó alkalmatlanságot a tanuló és a szülő számára úgy jelezze, hogy a növendék azt megértse és minél kisebb kudarcélményt jelentsen számára.

- Alumni rendszer.

8.3. Diákönkormányzat

8.3.1. A Diákönkormányzat célja, feladata

A Diákönkormányzat az iskolával tanulói jogviszonyban álló diákok érdekképviselői, érdekvédelmi fóruma. A Diákönkormányzat érdekvédelmi tevékenységét alaptevékenységként, elsődleges feladatként és célként kezeli. A Diákönkormányzat céljainak megvalósítása érdekében használja gazdasági és egyéb forrásait. Szolgáltató fórumként segítséget nyújt a tagok törekvéseinek megvalósulásához, lehetőséget biztosít a diákok közös fellépésére. Diákprogramok szervezésével a diákok szabadidejének hasznos eltöltését segíti. Tagjai számára képviselőt biztosít, jogsértés esetén tagjai számára érdekvédelmi segítséget nyújt. Szakmai fórumok, szervezetek segítségének igénybevételével megfelelő szakmai bázist teremt tevékenységének. Kapcsolatot tart más diákönkormányzatokkal, ifjúsági szervezetekkel, szerveződésekkel. A Diákönkormányzat alapelveként kezeli a kisebbség jogát véleményük fenntartására és képviselőt a döntések után is. Döntések során kérésre a kisebbségi véleményt is megjeleníti.

8.3.2. A patronáló pedagógus feladata

A patronáló pedagógust a nevelőtestület kéri fel a Diákönkormányzat munkájának segítésére.

A patronáló pedagógus feladatai:

- Kapcsolatot tart a Nevelőtestület és az Iskolai Diákbizottság között,
- Összehívja az Iskolai Diákbizottságot (adott esetben)
- Diákönkormányzat önkormányzatiságát nem sértve segíti annak munkáját,
- Aktívan részt vállal az információáramlás folyamatában.

8.3.3. A Diákönkormányzat kapcsolati rendszere

A Diákönkormányzat kapcsolatot tart: az igazgatóval, az iskolavezetéssel, a nevelőtestülettel az iskolaszékekkel, a szülői munkaközösséggel, az osztályfőnöki munkaközösséggel,

más diákönkormányzatokkal, ifjúsági fórumokkal, szervezetekkel, szerveződésekkel, a fenntartó képviselőivel.

A kapcsolattartásért a Diákönkormányzat elnöke felel, a feladatot továbbadhatja, átruházhatja egyéb felelősökre

A Diákönkormányzat az információkat a kapcsolati hálón keresztül folyamatosan áramoltatja; az elnök illetve a felelősök a megszerzett információkkal rendszeresen ellátja a Diákönkormányzat tagjait, tisztségviselőit.

A kapcsolattartás módjai egyedi esetekben eltérő, megállapodás, megegyezés szerint.

8.3.4. Létesítmény és helyiséghasználat

Az iskola helyiségeit az igazgatóval történt egyeztetés alapján használhatja a Diákönkormányzat.

A helyiségek kulcsát bármelyik diák elkérheti a portástól, aláírásával felelősséget vállal a helyiség rendjéért, berendezéseier.

A helyiség karbantartási, felújítási költségeit külön megállapodás alapján az iskola fedezi.

8.3.5. A Diákönkormányzat gazdálkodása

A Diákönkormányzat forrásaival szabadon gazdálkodik. A rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásáról az Iskolai Diákbizottság egyszerű szótöbbséggel dönt. Saját házipénztára nincs, készpénzállományát az iskola házipénztárában tartja.

Diákönkormányzat bevételei:

- Az iskola költségvetési támogatása.
- Természetes és jogi személyek támogatásai, adományai.
- Pályázati források.
- Egyéb bevételek.

A Diákönkormányzat kiadásai:

- Céljainak megvalósítása érdekében felmerülő költségek.
- A vállalkozási, szolgáltatási tevékenység költségei.
- Egyéb költségek.

Az Iskolai Diákbizottság köteles pénzeszközeit ifjúságpolitikai pénzeszközként kezelni. Vagyonát fel nem oszthatja, azt a céltevékenységére köteles fordítani.

9. Az intézmény felvételi rendje

9.1. Általános iskola

Feltétel: iskolaérettség, az iskola nevelési-oktatási elveinek tevékeny támogatása, katolikus keresztény értékrendjének elfogadása a szülő és a gyermek együttes megjelenése a februárban megtartott tájékoztató beszélgetésen. Ekkor a gyermek zenei és kézügyességi készségét vizsgáljuk.

Más iskolából felsőbb osztályba történő átvétel csak külön kérelemmel lehetséges.

9.2. Művészeti iskola

a; hangszeres felvételi: az első tanév végén (áprilisban) hangszeres bemutatót tartunk, megkönnyítve a választást, majd ezt követően kerül sor az alkalmassági vizsgálatra. A szülőket írásban értesítjük az eredményről. Júniusban a térítési díj befizetésével történik meg a beiratkozás. A hangszertanulás harmadik osztálytól kötelező intézményünkben.

Az általános iskola első osztályát megkezdő tanulók számára is lehetőséget biztosítunk a zenei tanulmányok megkezdésére szülői igény alapján.

b; képzőművészeti tagozat: a gyerekek az első évfolyamon forgó rendszerben ismerkednek meg az iskolánkban oktatott műhelyekkel, így kiderül számukra, hogy mihez van a legnagyobb kézügyességük. A negyedik évfolyamtól vesznek részt a műhelygyakorlatokon. A kiválasztott műhelyre való jelentkezéseket a szaktanárok bírálják el. Ennek eredményéről a szülőket írásban értesítjük. A tanév végén a szülőknak küldött nyomtatványon történik meg a jelentkezés, melyet a szaktanárok bírálnak el. A felvételi eredményéről szintén írásban értesítjük a szülőket.

2011 szeptemberétől az első évfolyamra a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet vonatkozik, mely szerint a vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Ezt követi három éven át a grafika és festészet alapjai tantárgy. Az alapfok negyedik évfolyamától szakosodhatnak a tanulók az alábbi lehetőségek közül választva:

- grafika és festészet műhelygyakorlat
- környezet és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

A jelentkezéseket továbbra is a szaktanárok bírálják el, a szülőket a felvétel eredményéről levélben értesítjük.

9.3. Négyosztályos gimnázium

A nyolcadikos, más intézményekből jelentkező diákok felvételi eljárásban vesznek részt. Ennek három egysége van. A hozott pontok, a központi írásbeli felvételi vizsga, valamint a szóbeli felvételi elbeszélgetés.

- A hozott pontok a 6. 7. év tanév végi, és a 8. év félévi eredménye 25%
- A központi, egységes írásbeli felvételi eredménye 50%
- A felvételi elbeszélgetés 25%

Az írásbeli időpontja központilag megállapított, a tanév rendjében teszik közzé.

A felvételi elbeszélgetés időpontját a központilag megállapított időszakon belül, az igazgató határozza meg. A szóbeli meghallgatás időpontját a felvételi tájékoztatóban és az iskola honlapján is nyilvánosságra hozza az intézmény. A felvételiző magával hozza az ellenőrzőjét. A szóbeli meghallgatás nyilvános.

Az iskolánk nyolcadikos tanulói számára lehetőséget biztosítunk a négyosztályos gimnáziumba való továbbtanulásra. Amennyiben a tanuló átlaga a felvételi eredménybe beszámító tárgyakból eléri a 4,5-t, úgy automatikusan felvételt nyer a gimnáziumba. Ha e feltétel nem teljesül, akkor, a más intézményből jelentkező diákokkal együtt kell részt vennie a felvételi eljárásban.

A vizsga eredményét a minisztérium által meghatározott időben teszi közzé az igazgató.

A jelentkezés módja:

A kitöltött központi jelentkezési lap visszaküldése a megadott határidőre.

9.4. Átvétel más intézményből

Személyes beszélgetés után, tanulmányi eredmény, hitoktatásban való részvétel, a tanuló életsorsának figyelembe vételével.

Az igazgató a szaktanárokkal történt egyeztetés nyomán különbözeti vizsgát írhat elő.

II. FEJEZET: AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1. Gyermekkép, óvodakép

1.1. Helyzetkép az óvodáról

Óvodánk a történelmi belvárosban helyezkedik el, s a város legrégebbi óvodái közé tartozik, mely 1928-ban nyitotta meg kapuit.

A régi stílusban épült óvodaépület viszonylag kis alapterülete adja óvodánk erősségét, az általunk preferált értékek megvalósítását, melynek kiinduló pontja a családi légkör megteremtése. Nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét.

Három homogén csoportban 6 óvodapedagógus, 4 dajka és egy udvaros dolgozik, gyermekszertető légkörben, rengeteg tapasztalattal, szakmailag felkészülten.

Mindhárom csoportunkban az óvodai életet gyermekeink „anyás beszoktatással” kezdhetik, mely nagyban megkönnyíti a gyermekek beilleszkedését, a megváltozott körülmények elfogadását, s nem utolsósorban szoros kapcsolatot alakít ki a szülő és az óvodapedagógusok, dajkák között.

Az óvoda nevelőtestülete a családmoddellre építve, keresztény értékeket képvisel és valósít meg. Mindezek kifejezésre jutnak a mindennapi tevékenységeken túl, közös családi programjainkban.

A belváros közelsége elősegíti Pécs város színes program kavalkádjában való részvételünket, s egyben kiegészíti a nevelési területeink hagyományos lehetőségeit (Bábszínház; gyermekkoncertek; kiállítások látogatása).

Az óvoda munkájában kiemelt szerepet kap a tanulási képességek komplex, játékos fejlesztése, az életkori- és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Óvodánkban 2006 óta működik alapítvány, mely nagyban segíti a gyermekek neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges eszközök és feltételek megteremtését, az óvoda eszközellátottságát.

1.2. Alapelvek, célok az intézmény nevelési folyamatában

Pedagógiai munkánk alapelveinek meghatározásakor építünk a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira és nemzeti sajátosságaira, Magyarország Alaptörvényének értékeire, a katolikus egyház tanaira.

- A vallásos és erkölcsi nevelés, keresztény értékek hordozása, hagyományok átörökítése a mindennapok során.
- Elsődlegesnek tartjuk a gyermekközpontúságot, a gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartását oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- Szeretetteljes, befogadó óvodai légkörben biztosítjuk a gyermek életkori sajátosságainak és eltérő fejlődési ütemének megfelelő nevelését, melyben megbecsülés, bizalom, feltétel nélküli szeretet övezi.
- Hangsúlyozzuk a szabad játék kiemelkedő szerepét és ezen keresztül a gyermek egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztést.
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítésére kiegészítésére törekszünk, valamint szülőkkel együttműködve, nevelési elveiket tiszteletben tartva, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve biztosítjuk a gyermek fejlődéséhez, neveléséhez szükséges optimális feltételeket.
- Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszer, keresztény értékrendje és tárgyi környezete által, az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő sokszínű

tevékenységgel fejlesztjük a gyermek személyiségét, kognitív, szociális és perszonális kompetenciáit.

- Óvodánk közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez és a megváltozott elvárásokhoz alkalmazkodó gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Törekszünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelését támogató szemlélet, valamint az esélyegyenlőséget és hátrányt csökkentő pedagógiai attitűd kialakítására.
- Biztosítjuk a nemzetiséghez tartozó és migráns gyermek önazonosságának megőrzését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

1.3. Gyermekképünk

- A gyermek sajátos testi-lelki szükségletekkel rendelkező szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben egyedi, fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
- A keresztény erkölcsösséget, értékrendet magában hordozó, érzelmileg gazdag, környezetében jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagát értékelni tudó és másokat elfogadó, együttműködő gyermek.

1.4. Pedagógusképünk

- A katolikus óvodapedagógus, legfontosabb jellemvonásai a hit és a szeretet. Szilárd hitével, feltételnélküli szeretetével, becsületes életével követendő modell, és példakép.
- Az óvodapedagógus magatartásában az elfogadás és a tolerancia dominál, az egyedi másfajta értékek pozitív irányú megközelítése érvényesül.
- Jellemzi az optimizmus, a megértő, együtt érző, a feltétel nélküli, elfogadó és segítőkész gyermekszeretet.
- Törekszik arra, hogy a gyermek reális énképe és önbizalma kialakulhasson.
- Az óvodapedagógus magatartásával segíti az integrációt, munkája során lehetőséget biztosít a gyermek személyiségének kibontakoztatásához, melyhez nélkülözhetetlen a rugalmasság, az önállóság, az innovatív szemlélet, a helyzetfelismerő és döntési képesség megléte.

- Az óvodapedagógus képes pedagógiai elveit, nevelési gyakorlatát egyeztetni kollégáival, bevonja a dajkákat a közösségi élet megszervezésébe és az egészséges életmód szokásainak kialakításába.
- Az óvodapedagógusnak igénye van az önművelésre, hitéletének elmélyítésére, a szakmai tájékozottságra, szaktudásának fejlesztésére.

2. Az óvodánk célja, feladata

Célunk:

A keresztény hitélet megtapasztalása az óvodai élet során. Az óvodáskorú korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus fejlesztése, egyéniségének kibontakoztatása. Elsődlegesen a szabad játékra építve, az óvodai tevékenységeken keresztül, a vallási élet eszközeinek segítségével az életkorhoz és egyéni sajátosságokhoz, valamint az eltérő fejlődési ütemhez igazodva. A családi nevelést kiegészítve biztosítani minden gyermek számára a testi, érzelmi, erkölcsi, közösségi, anyanyelvi és értelmi képességek kibontakoztatását.

Feladataink:

- Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- A hitre nevelés erősítése.
- Az egészséges, biztonságos környezet megteremtése.
- Az egészséges életmód iránti igény megalapozása, az egészségmegőrzés, valamint a környezettudatos magatartás szokásainak megalapozása.
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása.
- Az értelmi- és anyanyelvi képességek, készségek fejlődésének biztosítása, az életkori és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A gyermek egyénre szabott fejlesztésének koordinálása, nyomon követése.
- A pozitív érzelmeken alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az élmény gazdag mindennapok, közös tevékenységek biztosításával.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlődésének elősegítése, szakember irányításával történő fejlesztése (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal).

2.1. Általános feladatok

2.1.1. A hitre nevelés erősítése

Célunk:

Nevelésünk során a gyermekek váljanak képessé a hit befogadására, melynek során megváltozik viszonyuk önmagukhoz és a másik emberhez, az emberi világ megnyilvánulásaihoz, kapcsolódásuk a természeti és tárgyi környezethez, a teremtett világhoz.

Feladataink:

- Gyermekeink hitének ébresztése és fejlesztése.
- Életkori sajátosságaihoz igazodó élményszerű, keresztény tanítás.
- A keresztény ünnepek tartalmas örömteli megünneplése.
- A gyermekek bevezetése az Egyház életébe (ünnepeken, szentségeken keresztül)
- A keresztény családi nevelés folytatásaként, a katolikus értékek erősítése, és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.
- A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása: öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség.
- A keresztényi erények, mint felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése.
- A gyermekek megismertetése a templommal, berendezéseivel, felosztásával, a templomban történő helyes viselkedési szokásokkal.
- A napi elcsendesedések, bensőségessé tétele, összetartozás élményének erősítése.

2.1.2. Az egészséges életmód alakítása

Az óvodai egészséges életmód alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása elősegíti, hogy a gyermek harmóniában éljen természeti és társadalmi környezetével.

Célunk:

A gyermek egészséges életmód iránti igényének kialakítása, testi fejlődésének elősegítése.

Feladataink:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, fejlesztése.
- A gyermek óvodába lépésekor tájékozódás egészségi állapotáról (allergiák, asztma, lázgörcs, kötelező oltások megléte).
- Egészségi állapotának figyelemmel kísérése, szükség esetén orvoshoz irányítása.
- Testi-lelki komfortérzet biztosítása, a gyermek egészségének védelme, erősítése, betegségmegelőző és egészségmegőrző szokások kialakításával.
- Egészséges környezet kialakítása, a természet szeretetére, védelmére nevelés.
- Az óvodába lépés pillanatától a gyermek megismertetése a testápolási szokások szabályaival, sorrendjével.
- Lehetőség szerint az egészséges táplálkozás biztosítása.
- A kulturált étkezési szokások kialakítása megfelelő körülmények biztosításával és személyes példaadással, szükség esetén segítségnyújtással.
- Az öltözködési szokások fokozatos kialakítása, hangsúlyozva a réteges öltözködés előnyeit.
- Harmonikus, összerendezett mozgás, és a testi képességek fejlődésének elősegítése.
- Mindennapos testnevelés biztosítása.
- A gyermek mozgásigényének lehetőleg a szabadlevegőn történő biztosítása. Testi képességeinek, edzettségének, állóképességének fejlesztése rendszeres mozgással, megfelelő eszközökkel.
- A természet és környezetvédelmi feladatok a helyi adottságoknak megfelelő lebontása. Környezettudatos magatartás formálása.
- Az évszaknak és az aktuális eseményeknek megfelelően a gyermek baleset-megelőzési oktatásban való részesítése.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A kialakított napirendet, életritmust elfogadja, benne otthonosan mozog.
- A testápolás körében kialakított szokásokat önállóan, felszólítás nélkül végzi.
- Személyi tisztasága, a gondos mosakodás, fésülködés, fogmosás belső igényévé vált. Önálló elvégzése készség szintjén áll.

- Kialakult esztétikus, kulturált étkezés iránti igénye. Folyadékot biztonsággal tölt, az evőeszközöket megfelelően használja.
- Ügyel az esztétikus terítésre, higiénikus étkezésre. Étkezés közben halkán beszélget, helyes, természetes testtartással ül.
- Ismeri az egészséges táplálkozás alapjait.
- Helyesen, megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik, ruháját rendben a helyére teszi.
- Változatos időjárási viszonyok mellett is kitartóan képes a szabadban való mozgásra, sétára.
- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően fejlődnek kondicionális képességei, fejlődik mozgáskoordinációja. Mozgása egyéni fejlettségéhez igazodva harmonikus, összerendezett.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- Igényli a mindennapos mozgást.
- Szükségletének megfelelően önállóan, helyesen használja a zsebkendőt, a WC-t, az egészségügyi szabályok betartásával.
- Megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés, figyel küllemére, a környezetében igyekszik rendet tenni. A bútorokkal, eszközökkel óvatosan bánik, vigyáz rájuk.
- Szereti és tiszteli a természetet, pozitívan viszonyul annak kialakult rendjéhez, tanulja azok értékeinek megőrzését, rendelkezik a megóváshoz szükséges elemi magatartási formákkal.
- Felfedezi a teremtett világ szépségeit, értékeit, megóvásának lehetőségeit, erősödik a szülőföldhöz való kötődése, hazaszeretete.
- A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott, érdeklődésével készen áll az iskolai életmód megkezdésére.

2.1.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért óvodáskorban jelentős szerepe van az érzelmeknek a személyiség fejlődésében. Így az érzelmek mozgósítása a megismerés, az intellektuális gazdagodás, az erkölcsi fejlődés, a viselkedés szabályozásának kulcsa. Ennek érdekében elengedhetetlen, hogy a gyermeket érzelmi biztonság vegye körül.

A szeretet isten ajándéka. Krisztus élete a szeretetről szól. A szeretet pedig két parancson alapul, egyik Isten szeretetéről, a másik a felebaráti szeretetről szól. Szeretnünk nem szavakkal, hanem tettekkel, cselekedetekkel és valóságosan kell. Kerülni a rosszat és tenni a jót.

Célunk:

Családias, derűs, kiegyensúlyozott légkörben a gyermek érzelmi biztonságának megteremtése, lelki egyensúlyának megtartása, erkölcsi tulajdonságainak, egyéni sajátosságainak, képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a személyes és szociális kompetenciák kialakítása.

Feladataink:

- Pozitív érzelmi hatások közvetítése a gyermek felé, már az óvodába lépés pillanatától: óvodapedagógusok, dajkák személyiségével (empátiás készség, az elfogadás készsége, az egyedi, különböző értékek elfogadása), valamint a nyugodt, meleg, befogadó, családias légkör megteremtésével a gyermek biztonságérzetének és pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a beszoktatástól az óvodáskor végéig. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatában pozitív attitűd dominanciájának megjelenése.
- Az óvodás gyermek nevelése annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Az együttélés, egymás mellett élés során a gyermek szociális érzékenységének, éntudatának fejlesztése, teret adva önkifejező törekvéseinek. Igény kialakítása a gyermekben kérés nélkül is egymás segítségére, a közösség tagjaival való együttérzésre. Megfelelő identitás kialakulásának, empátiás készség fejlődésének segítése.
- Lehetőség teremtése a gyermek természetes társas szükségleteinek kielégítésére. Az érzelmekre épülő kapcsolatok erősítése gyermek-gyermek, gyermek felnőtt között.
- Konfliktushelyzet megoldásában, érzelmi megnyilvánulásaiban a közösség által elfogadott normák dominanciájára való ösztönzés (önfegyelem, különbözőségek elfogadása, tisztelete, tolerancia, öröm, bánat)
- A szocializáció szempontjából különös jelentőségű közös élményeken alapuló tevékenységek folyamatos biztosítása a gyermek számára.

- Az erkölcsi tulajdonságok, a szociális aktivitás fejlődésének elősegítése, a csoportra jellemző szokás és normarendszer megalapozása, természetes szituációkban történő kialakítása és elsajátíttatása a gyermekkel. Az együttélés alapvető normáinak megalapozása az udvariassági formák betartásával, gyakoroltatásával úgy, mint: köszönés, megszólítás, mások iránti tisztelet, megbecsülés.
- A gyermek nyitottságára építve a természeti és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre való rácsodálkozás képességének kialakítása, annak tiszteletére és megbecsülésére nevelés. Az életkori sajátosságoknak megfelelő személyes megtapasztalás útján lehetőség biztosítása a szűkebb és tágabb környezet megismerésére, mely a hazaszeretet, a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- Az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozói kommunikációjának, bánásmódjának, egymással való viselkedésmódjának modellként való megjelenése.
- Együttműködés a kiemelt figyelmet igénylő gyermek esetében speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Kötődik gyermektársaihoz, az őt körülvevő felnőttekhez.
- Igényli a csoportban kialakult szokás és normarendszer alkalmazását.
- Az udvariassági formák betartásával kommunikál.
- Érdeklődik a felnőttek és társai iránt, türelmesen meghallgatja őket.
- Képes kezdeményezni, saját és társai feladatait elfogadni.
- Szívesen tevékenykedik társaiért.
- Kompromisszumra, kooperációra képes.
- Erkölcsi és közösségi magatartása életkorának megfelelő.
- Elfogadja a különbözőséget.
- Szeretettel fogadja a csoportba érkező új gyermekeket vagy vendégeket.
- A konfliktus helyzeteket felnőtt beavatkozása nélkül, megfelelő módon képes megoldani.
- Kialakult én-tudata, a szabad, önálló tevékenységek utáni vágya.

2.1.4. Az anyanyelvi- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. Meghatározza a gyermek személyiségének alakulását, kognitív, szociális és érzelmi fejlődését. Az anyanyelvi nevelés ezért nem tekinthető kizárólag az óvodai tevékenységeken megvalósítandó feladatnak. Fontosnak tartjuk a 3-7 éves korú gyermek beszédfejlődésének, természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartását, odaforduló meghallgatását, tudásvágyának, kíváncsiságának mintaértékű kielégítését, beszédészlelési és beszédmegértési képességének fejlesztését. Programunk lehetőséget biztosít arra, hogy az óvodapedagógusok a gyermek fejlesztését napi rendszerességgel, egyéni vagy csoportos formában, bármely tevékenységbe építve megvalósíthassák. Az anyanyelvi játékok a gyermek egyéni érdeklődésére alapozva segítik verbális képességének, összefüggő, folyamatos, -grammatikailag és beszédtechnikailag helyes – beszédének, valamint aktív szókincsének fejlődését.

Az értelmi nevelés magában foglalja az óvodás gyermek tapasztalatainak bővítését, új ismeretek felfedeztetését, kognitív kompetenciáinak (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelt, gondolkodás) fejlesztését, problémaérzékenységének fokozását.

A megismerő képességek az óvodáskorban két meghatározó terület, a játék és a tevékenységekben megvalósuló tanulás együttes hatására fejlődnek. A spontán, és az óvodapedagógus által szervezett és irányított tanulás egymással kölcsönhatásban fejleszti a gyermek értelmi képességeit. A minél sokoldalúbb tevékenység biztosítja az egyéni adottságok legteljesebb kibontakoztatását.

Célunk:

Kifejező beszédképesség kialakítása, mely a gyermeket képessé teszi arra, hogy kapcsolatokat teremtsen, gondolatait, tapasztalatait és érzelmeit kifejezésre juttassa a külvilág felé.

A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő spontán és tervezetten szerzett tapasztalataira, élményeire építve változatos tevékenységek által, további élményeket, tapasztalatokat szerezzen a természeti és társadalmi környezetről, váljon alkalmassá az iskolai élet megkezdésére.

Feladataink:

- Az óvoda dolgozóinak beszédkulturájával történő példamutatás.

- Egyértelmű metakommunikációs jelzések alkalmazása.
- Beszélgetések során a gyermek kommunikációs készségének felmérése (beszédkedv, szókincs, beszédértés).
- Az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés közben a gyermek beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, támogatása, helyes minta és szabályközvetítéssel.
- A gyermek nyelvhasználatának, beszédtechnikájának fejlesztése a kifejezővé válás érdekében, mint például: hangerő, hangszín, artikuláció, mimika, légzéstechnika.
- Kommunikációs készség fejlesztése, szókincsbővítés, a gyermek számára ismeretlen szavak értelmezésének segítése.
- A gyermek példamutatással történő ösztönzése mások (társak, felnőttek) meghallgatására.
- Anyanyelvi játékokkal a gyermek beszédészlelésének, auditív észlelésének, figyelmének, verbális emlékezetének fejlesztése.
- Ötéves kor után fennmaradó beszédhibák esetén a gyermek szakemberhez irányítása.
- A spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok rendszerezése, és célirányos bővítése.
- Lehetőség biztosítása a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásra közös élmények és tevékenységek által, a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetben.
- A gyermek meglévő ismereteire, tapasztalataira, élményeire épülő ismeretanyag tervezése.
- A képességek, részképességek megfelelő szintű fejlettségének eléréséhez játékos tevékenységek tervszerű, differenciált szervezése. (Fontosnak tartjuk a felgyorsult fejlődési ütemű gyermek fejlődésének elősegítését, támogatását is.).
- A pedagógiai munkánk hatékonyságának elősegítése a gyermek folyamatos megfigyelésével, egyéni fejlődésének nyomon követésével, indokolt esetben szakemberhez irányításával.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermek összefüggően beszél, elbeszélése folyamatos, aktívan használja kibővült szókincsét.

- Türelemmel meghallgatja társait, és az óvodapedagógus beszédét, kérdéseit, válaszait ahhoz igazítja.
- Grammatikailag helyesen, érthetően, megfelelő hangsúllyal beszél, összetett mondatok alkotására is képes.
- Beszédét gesztusokkal, arcjátékkal kíséri.
- Tisztán ejt minden hangot.
- Képes képolvásra, a látott képről történetet alkot.
- Bővített mondatot hibátlanul visszamond.
- Képes hangok differenciálására.
- Verset, mondókát emlékezetből felidéz.
- Az óvodás gyermek kíváncsi, nyitott, érdeklődő a környező világ befogadásában.
- A gyermek képzelete, alkotóképessége, kreativitása egyedi vonásokat mutat.
- Képes meglévő ismeretei bővítésére, rendszerezésére.
- Szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő.
- Meglévő ismereteit kreatívan, új helyzetben is alkalmazza.
- Feladatai megoldásában önálló és kitartó.
- Logikus gondolkodása, problémamegoldó képessége életkorának megfelelő.
- Különbséget tud tenni igaz és hamis állítások között.

2.2. Speciális feladatok – kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelése

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 72§ (2) bekezdése értelmében „a szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat óvodát, iskolát, kollégiumot.”

Speciális feladataink a kiemelt figyelmet igénylő (a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű) gyermekre irányulnak.

Alapelvünk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermek élete teljes értékű legyen.

2.2.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek

A különleges bánásmódot igénylő gyermek csoportjába a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a kiemelten tehetséges gyermek tartozik.

2.2.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Pedagógiai programunkat a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet SNI gyermekek óvodai nevelésének irányelve alapján dolgoztuk át.

A sajátos nevelési igényű gyermek életkori sajátosságai a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által módosulnak. Képességei részlegesen vagy teljesen kiesnek, ennek következményeként fejleszthetősége is eltérő ütemű. Ezért a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálás, speciális eljárások alkalmazása, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazása szükséges.

A rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta közreműködése szükséges.

Alapelveink:

- Óvodánk nevelőtestületének, teljes alkalmazotti körének és partnereinek részvételével teremtjük meg a szeretetteljes óvodai légkört, melyben a gyermeket elfogadás, megbecsülés és szeretet övezi.

- Nyugodt, családi, biztonságot nyújtó légkört teremtünk a neveléshez, fejlesztéshez.
- A különbözőség elfogadásában és elfogadtatásában az óvoda dolgozói példát mutatnak a szülőknek és a gyermekeknek egyaránt.
- A gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartása mellett végezzük nevelő, személyiségfejlesztő tevékenységünket az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A gyermek iránti elvárást meghatározza sajátos nevelési igényének jellege, súlyossága.
- Nevelőmunkánk folyamatában prioritást élvez az óvodapedagógusok és alkalmazottak toleráns és elfogadó magatartása, az egyedi, másfajta értékek pozitív irányú megközelítésének érvényesülése.
- A megértő, együtt-érző, elfogadó és segítőkész gyermekszeretet a nevelés-fejlesztés minden területén jellemző az óvoda dolgozóinak emberi attitűdjére.
- Az óvodapedagógusok önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel folyamatosan törekszenek szakmai tudásuk elmélyítésére és megújítására, a gyermek fejlesztése érdekében.
- Egységes, közösen kialakított értékrend és normarendszer szellemében végezzük pedagógiai munkánkat.

Célunk:

- A sajátos nevelési igényű kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését elősegítő, különbözőségét elfogadó környezet megteremtése.
- Fejlődjön a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatai, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek annak függvényében, hogy az egyes fogyatékosági típusok más-más területen kapnak nagyobb hangsúlyt.
- A tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangjának biztosítása.
- A fejlesztés a megfelelő területeken valósuljon meg.
- Az elvárások igazodjanak a fejlődés lehetséges és valóságos üteméhez.
- A fejlesztő célú programok váljanak a napi nevelő-fejlesztő tevékenység tartalmi részévé.

A nevelés általános feladatai:

- A sajátos nevelési igényű kisgyermek terhelhetőségének meghatározása biológiai, fiziológiai állapotának ismeretében, ehhez igazítva a gyermek iránti elvárást, a sajátos nevelési igény jellege és mértéke alapján.
- A sajátos nevelési igényű gyermek bármely területen jelentkező kiemelkedő teljesítményének felismerése és gondozása, fejlesztése, a kompenzációs lehetőségek bővítése a gyermeki személyiség minél több szférájának bevonásával.
- Az értelmi és érzékszervi sérülés mellett megjelenő másodlagos tünetek, a viselkedésben megjelenő problémák, személyiségbeli erősségek és éretlenségek feltérképezése.
- A gyermek speciális sajátosságaihoz igazodó rugalmas napirend és szervezeti keretek kialakítása.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, kiemelten a gondozási feladatokban, a megfelelő egészségügyi és higiénés szokások elsajátítása.
- Társas szükségletek kielégítése, a társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás és az önérvényesítés segítése.
- Bizalom kiépítése, erősítése a gyermek-felnőtt, gyermek-gyermek kapcsolatában.
- A nevelés hatására a sajátos nevelési igényű gyermeknél kialakítani az alkalmazkodó képességet, az akaraterőt, az önállóságra törekvést és az együttműködést.
- A nevelési célok megvalósításához biztosítani, hogy a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Tevékenységorientált és a gyermek spontaneitásából kiinduló fejlesztés megvalósítása, mely az óvodapedagógus kompetenciájának megfelelően differenciálási szintekre és képességfajtákra irányuló fejlesztést jelent, a segítő szakember útmutatása alapján.
- A fejlesztés rövid és középtávú céljait minden esetben az egyéni fejlesztési tervben meghatározni, a segítő szakember általi pszichológiai képességmérés, állapotmérés, a fejlettségi szint és a szociális adaptáció követése alapján, speciális módszerek és eszközök használatával.
- A speciális segédeszköz, elfogadtatása, használatuk megtanítása és azok következetes használata a nevelésben.

- Az óvodai környezet szükség szerinti speciális átalakítása, a speciális módszerek alkalmazásához képzett szakember igénybevétele, vagy annak iránymutatásai alapján történő nevelés, fejlesztés.
- Érzelmileg elfogadó partneri szerep betöltése a családok irányba.
- A gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok továbbképzése, önképzése, folyamatosan konzultálva a segítő szakemberekkel.
- Tartalmi kapcsolatrendszer kialakítása és működtetése a gyermek sajátos nevelési igényének megfelelően.

Az óvodai nevelésben megjelenhető sajátos nevelési igények

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése. Óvodánk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányai leküzdéséhez. Az integrált nevelésben részt vevő sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelését a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó gyógypedagógus, terapeuta segíti.

Az óvodapedagógus feladatai az együttműködés során:

- Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz.
- A pedagógiai diagnózisban lévő javaslatokat beépíti az óvodai tevékenységekbe.
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, eljárásait, módszereit ahhoz igazítja, egy-egy probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Együttműködik a különböző szakemberekkel

A gyógypedagógus feladatai az együttműködés során:

- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, az óvodai tevékenységek adaptációját, felkészíti az óvodapedagógusokat.

- Folyamatos tanácsadást biztosít, figyelembe véve az óvodapedagógusok tapasztalatait, észrevételeit
- Javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek alkalmazására, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására.
- Segítséget nyújt a speciális eszközök kiválasztásában.
- Részt vesz a befogadó közösség felkészítésében.

2.2.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelt feladat:

- Lehetőség szerint a csoportba egy BTM-es gyermek kerül.
- Elegendő mozgás biztosítása, szabályok, határok pontos meghúzása, betartása.
- Rövid, egyszerre csak egy utasítás adása.
- Állandó és azonnali pozitív megerősítés a viselkedésben beállt pozitív változások esetén.
- Annak a területnek, képességnek, érdeklődési körnek a felhasználása a fejlesztésben, amelyen kiemelkedő képességet, érdeklődést mutat.
- Differenciálás, egyéni bánásmód fokozott alkalmazása a szervezési feladatok, az eszközök kiválasztása, a feladatszervezés és az egyéni értékelés során.
- Kiegészítő terápiák (mozgásterápia, pszichológus, zeneterapeuta stb.) alkalmazása segítő szakember bevonásával.
- Családdal való szoros együttműködés.

2.2.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetség olyan tulajdonság, diszpozíció – vagyis különböző hajlamosító tényezők összessége –, amely gyermekkorban a kiemelkedő ismeretszerzést, felnőtt korban pedig a kiemelkedő alkotótevékenységet teszi lehetővé. Átlag fölötti általános vagy speciális képesség, amely magas fokú kreativitással párosul, s megfelelő környezetben átlagost messze túlhaladó teljesítmény létrehozására teszi alkalmassá az egyént.

Megnyilvánulhat mozgásban, szociális képességekben, művészeti adottságokban vagy átlagon felüli intellektusban. Gyakori, hogy ezek a tehetségformák együttesen lépnek fel, de van olyan rendkívül tehetséges gyermek is, aki csak egy területen tűnik ki.

Korai gyermekkorban a tehetségre irányuló hajlamnak a jegyeit lehet felfedezni. Figyelemfelkeltő lehet, ha a gyermek a korosztályához képest feltűnően másként, rendkívül szigorú logikával kérdez. Lényegi kérdéseket tesz fel, nem elégszik meg túl egyszerű válaszokkal, hanem tovább kérdez mindaddig, amíg pontosan meg nem tudja azt, amire kíváncsi.

A tehetséges gyermek általában tele van energiával, nem fárad ki könnyen, sokkal hosszabb ideig tud foglalkozni egy dologgal, mint ahogy az, az adott életkorban elvárható lenne tőle. Az őket különösen érdeklő dolgokra koncentrálnak, feladattudata erős; s egyidejűleg más dolgokkal is tud foglalkozni.

Célunk:

Ablakokat nyitni a tehetséges gyermek előtt a világra, ráébreszteni arra, hogy mennyi érdekes dolog van, amivel foglalkozhat, mindeközben biztosítani az érzelmi egyensúlyt, hiszen a tehetséges gyermek is elsősorban gyermek.

Feladataink:

- Az óvodapedagógus magatartásával és pszichikai odafordulásával legyen kész a tehetséges gyermek különleges fejlődési szükségleteinek kielégítésére.
- Megtalálni azt az utat, módszert, ami adott gyermek esetében a leginkább alkalmas képességeinek fejlesztésére, érdeklődésének megfelelő ismereteinek bővítésére.

- Kíváncsiság fejlesztése, játékos, cseleves tanulási környezet biztosítása, motiváció megőrzése.
- Megfelelő érzelmi fejlődés biztosítása, esetleges fejlődési zavarok kiközöbölése.
- Az egészséges fejlődésben az esetleges hiány területek kompenzálása.
- Együttműködés a családdal a gyermek kiegyensúlyozott fejlődésével kapcsolatosan.
- A művészet személyiségformáló hatásának kiaknázása.
- A művészet megismerésével a gyermekeket nyitottabbá tenni annak befogadására, és kreatív megélésére.

2.2.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Célunk:

A szociálisan hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek egyéni sajátosságaira alapozott, megfelelő ütemű folyamatos integráló közegben történő nevelése, beilleszkedésének biztosítása, az esélyegyenlőséget segítő támogatás megteremtése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása a gyermeki jogok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés megteremtésével.

Feladataink:

- Összetartó, a gyermeki szükségleteket értő és felismerő, szegregáció mentes pedagógiai szemlélet kialakítása.
- A családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai élet szokás és normarendszeréhez.
- Az elmaradás területének és mértékének megállapítása.
- A szülői szerep és felelősség elsődlegességének kiemelése, erősítése a gyermek egészséges személyiségfejlődése érdekében.
- Spontán tanulási, ismeretszerzési lehetőségek megteremtése, élmények, minták, tevékenységek által.
- Az egyéni különbségek figyelembe vételével differenciált nevelés, fejlesztés.
- Az egészséges személyiség fejlődés érdekében a negatív hatások feldolgozásának segítése.
- Szükség esetén külső szakemberek bevonása;

- A szülőkkel történő együttműködés a családi szükségletekhez igazodó támogatási lehetőségekkel kapcsolatos információk biztosítása.

2.2.3. Gyermekvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem szerves részét képezi nevelő munkánknak. A gyermeket minden esetben szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A gyermekvédelem komplex tevékenységrendszer, melyet a gyermeki szükségletek és jogok minél maradéktalanabb érvényesíthetősége érdekében alakítunk ki, problémamegelőző- és kezelő céllal. Arra hivatott, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse az ártó környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

Két nagy területe: - a preventív, illetve

- a problémakezelő gyermekvédelem.

A preventív gyermekvédelem differenciált nevelőmunkát, a rászorultságnak megfelelő szociális gondoskodást, valamint a gyermek érdekében a szülő támogatását, tájékoztatását foglalja magába.

Az óvodás korú gyermek számára az óvoda az egyik legfontosabb társadalmi intézmény, amely az általános gyermek- és ifjúságvédelmet ellátja.

Az óvoda pedagógiai véleményével, esetenként hozzájárulhat a különböző családi problémák törvényes rendezéséhez, különösen:

- gyermek elhelyezési perekben
- szülői felügyeleti jogosultság szabályozásában
- a gyermek és a szülő kapcsolattartásának szabályozásában

Óvodánk gyermekvédelmi felelőssel rendelkezik, aki éves munkaterv alapján dolgozik.

Célunk:

Óvodánkban megkülönböztetés nélküli, valamely okból veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetben lévő illetve tanulási és magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermek érezze jól magát a társai között, önmagához képest a lehető legjobban fejlődjön.

Feladataink:

- A veszélyeztető okok felderítése, pedagógiai eszközök segítségével a káros hatások megelőzésére való törekvés, szükség esetén szakemberhez, szakszolgálatokhoz fordulás.
- A gyermeki jogok védelme, az esélyegyenlőség megteremtése.

Az óvodavezető feladatai

- Az óvoda belső szabályzataiban meghatározza az intézmény gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatait.
- A gyermek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése.
- Az óvodai nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtése.
- Gyermekbalesetek megelőzése, az ezzel kapcsolatos ügyek intézése.
- Egészségügyi vizsgálatok megszervezése.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására felelősök megbízása.
- Kapcsolattartás a speciális gyermek- és ifjúságvédelmi intézményrendszerrel.
- A gyermekkel kapcsolatos adatok védelme.
- Szükség esetén hatósági intézkedés kezdeményezése.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának betartása és betarttatása.

Az óvodapedagógusok feladatai

- Megkülönböztetés nélküli gondoskodás a gyermekről, fokozott odafigyelés, a problémák felismerése.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos célok és feladatok megvalósításában aktív részvétel, jelzések fogadása, okok feltárása, kezelése, felzárkóztatás módjának, menetének meghatározása.
- Adatszolgáltatás az óvodavezetőnek, gyermekvédelmi felelősnek, szakszolgálat munkatársainak, bíróságnak, ügyészségnek, rendőrségnek.
- Kapcsolattartás a szülőkkel.
- Gyermek biztonságának növelése, gyermekbalesetek megelőzése, együttműködés a munkavédelmi, gyermekvédelmi felelőssel.

- A szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése.

2.3. Részfeladatok

2.3.1. Részképesség zavarok – prevenció és a fejlődés segítése

Az óvodai nevelés egyik elérendő célja, hogy a gyermekek alkalmassá váljanak az iskolai életmódra, s az ehhez szükséges képességeik megfelelő szinten kialakuljanak, betöltse hátránycsökkentő szerepét oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az óvodai nevelés befogadó szemlélete és az eltérő fejlődési ütemű gyermekek óvodai nevelése szükségessé teszi, hogy részfeladatként megjelenjen óvodai nevelésünkben a részképesség zavarok prevenciója és annak kompenzálása. Óvodánk ezen kívül a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, mint a sajátos nevelési igényű gyermekek, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek szakember által kijelölt, speciális fejlesztési feladatainak segítségével tud hatékonyabban közreműködni.

Részképesség gyengeség/zavar fogalma

A különböző képességek (beszéd, motoros, kognitív, írás-olvasás stb.) megfelelő működéséhez, az azokat összetevő részképességek megfelelő fejlődésére van szükség. Ha a gyermekek bármely képességének fejlődésében elmaradás, zavar tapasztalható, azt a fejlesztőpedagógia tünetként értelmezi, s annak okát, a képességet alkotó részképesség zavarában keresi. A kiegyensúlyozott, harmonikus és megfelelő ütemű képességfejlődéshez tehát elengedhetetlen az adott képességeket alkotó részképességek működésének ismerete, zavaruk felismerése.

Célunk:

Az óvodás gyermek fejlődési menetében mutatkozó eltérések korai felismerése, és az ahhoz alkalmazkodó segítség – prevenció és kompenzáció – megteremtése annak érdekében, hogy minél jobban elősegítsük a részképesség gyengeséggel vagy zavarral küzdő gyermekek optimális fejlődését, a hátrányok leküzdését.

Feladataink:

- Az óvodába kerülő gyermek anamnézisének felvételével és a fejlődés nyomon követésével az eltérések feltérképezése, megismerése az óvodapedagógus kompetenciáinak határain belül.
- A felismert zavarok óvodai kereten belüli fejlesztésének megítélése, ha szükséges segítő szakember bevonása.
- Az óvodapedagógusok munkájának egymás közötti segítése a részképesség gyengeséggel vagy zavarral küzdő gyermekek megfelelő nevelése és fejlődésük elősegítése érdekében.
- A megfelelő képzettséggel rendelkező óvodapedagógusok szakmai segítségnyújtásának biztosítása az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség megteremtésének szellemében.
- A családdal való szoros együttműködés megteremtése, a fejlődésben való segítségnyújtás összehangolása.
- Kapcsolattartás a gyermek fejlődését segítő szakszolgálatokkal.

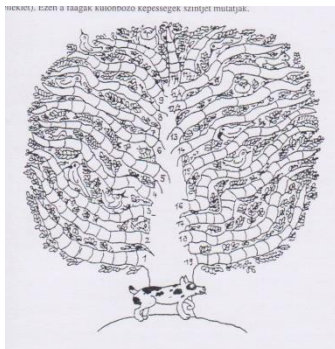
Az óvodai nevelésben előforduló részképesség zavarok és a korrekció lehetőségei

Az óvodában dolgozó óvodapedagógusok szakmai felkészültsége, és képzettségük iránya határozza meg az óvodai nevelés keretein belül megvalósítható részképesség gyengeségek, zavarok prevencióját és a fejlődés elősegítését.

Sindelar – Zsoldos program

A Sindelar programcsomag célja a tanulási zavarok megelőzése, illetve a zavar elmélyülésének megakadályozása. Kiindulópontja a tanulási zavarok háttérében álló részképesség-gyengeségek felismerése, melyet egyéni vizsgáló eljárással határoz meg és alapozza meg a szükséges fejlesztő eljárást.

Sindelar az Affolter-i koncepciónak megfelelően egy lombos fa ábrájával szemlélteti a gyermek fejlődésének útját, melyen a fa ágai jelképezik a különböző részképességeket és a feltérképezésükhöz kapcsolódó feladatokat.

A vizsgálóeljáráshoz kapcsolódó feladatok és a fejlesztés tartalma:

- vizuális, akusztikus figyelem
- vizuális, akusztikus észlelés
- vizuális, verbális-akusztikus emlékezet
- intermodális kódolás
- szeriális észlelés
- beszédmotorika
- vizuo-motoros koordináció
- téri orientáció

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

3.1. Személyi feltételek

Óvodánkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, akinek számára az óvodapedagógus személyisége meghatározó.

Intézményünkben a személyi feltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelőek.

Nevelőtestületünk szakmai felkészültsége hozzájárul pedagógiai programunk sikeres megvalósításához. Az óvodapedagógusok közül ketten rendelkeznek pedagógus szakvizsgával.

A nevelőtestület magas szintű végzettsége, többoldalú képesítése az alapfeladat hatékony ellátásán túl segíti a helyi sajátosságainkból adódó rész- és speciális feladataink színvonalas teljesítését.

Nevelőtestületünk tagjai nyitottak és fogékonyak az újra, képesek szakmai innovációra. Önképzés és továbbképzés által törekednek pedagógiai, pszichológiai és módszertani kultúrájuk növelésére.

A nevelőtestület tagjai a gyermekek egyéni fejlődési szintjét megismerő és a fejlődést elősegítő sajátos módszerek alkalmazásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket sajátított el különböző továbbképzések keretében (pl.: Veronika zeneprojekt).

Az óvodapedagógusok sokszínű egyénisége, széles érdeklődési köre színesíti, gazdagítja, egyénivé teszi egy –egy csoport és az óvoda arculatát.

Óvodapedagógusainkat a gyermekek tisztelete, szeretete, másságuk és a nemzetiségekhez való tartozásuk elfogadása jellemez. Elfogadó, segítő, támogató attitűdjük modellként szolgál az óvodás gyermek perszonális, szociális, kognitív kompetenciájának alakítása során.

Óvodai nevelésünk eredményességéhez jelentősen hozzájárul az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő dajkák összehangolt munkája.

A dajkák jól ismerik nevelési célkitűzéseinket, feladatainkat. Ennek megfelelően szakszerűen és tudatosan vesznek részt óvodai életünkben. Munkájukat az óvodapedagógusok útmutatásai alapján végzik. Az óvodapedagógusokhoz hasonlóan közülük is többen rendelkeznek a dajka szakképesítés mellett olyan végzettséggel, ami jól hasznosítható az óvodai élet mindennapjaiban. Igyekszünk élni a rátermettségükből, személyes kompetenciájukból eredő előnyökkel.

A kisegítő dolgozó munkájával hozzájárul az óvoda zavartalan és biztonságos működéséhez. Udvarosunk gondoskodik arról, hogy az óvodaudvar, játszókert állapota lehetővé tegye a gyermekek biztonságos szabadban tartózkodását.

3.2. Tárgyi feltételek

Az óvodánk épületét, berendezését, udvarát, oly módon alakítottuk ki, hogy az szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét. Megfeleljen testméretének, lehetővé tegye mozgás- és játékgigénye kielégítését, és a gyermeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye körül.

Udvari mozgást fejlesztő játékaink folyamatos fejlesztése eredményeként egyre korszerűbb felszereltséggel büszkélkedhetünk.

Az óvoda tárgyi környezete egyidejűleg - a mindenkori előírásokkal összhangban - biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvoda dolgozóinak.

A programunk megvalósításához szükséges alapvető tárgyi feltételek adottak, karbantartásukra, bővítésükre folyamatosan szükség lesz.

Egyszintes épület, pincével, padlással. Az épület állaga megfelelő, felújított tetőszerkezettel rendelkezik. Az óvoda épületében 2 csoportszoba déli, 1 csoportszoba nyugati tájolású.

Óvodánk két udvarral rendelkezik. A domborzati viszonyok miatt a magasabban fekvő felső udvart lépcsősoron lehet megközelíteni, melynek kialakításánál a század eleji építkezéskor is figyelemmel voltak a gyermekek biztonságára. Az utcafront felől teljesen zárt, hangulatában az épület stílusához igazodó, ugyanakkor megfelelő játék- és mozgáslehetőséget biztosít a gyermekek számára. Az alsó udvar egy része díszburkolattal fedett, melyet ütéscsillapító gumitégla egészít ki. Az udvarrész hangulatát dézsás növények, örökzöld cserjék, egynyári virágok és egy ültetett fa teszi barátságossá. Az alsó udvaron egy fedett szín található, mely nyáron, illetve esős időben is kiválóan használható.

Az épület tetőszerkezete, a gyermekmosdó, a gyermeköltöző és az óvoda belső világítása teljesen felújított.

Felszereltsége:

- 1 csúszda, ütéscsillapító burkolattal
- 1 homokozó medence
- 1 babaház
- 1 favonat, egyensúlyozó híddal

- 1 focikapu
- 1 felnőtt pad
- 1 gyermekpad
- 1 mobil napvitorla

A felső udvar kialakítása kert jellegű, füves, melyben gyümölcsfák is találhatóak. A fajtékok környezete szintén ütéscsillapító burkolattal borított, mely biztosítja a balesetmentes, felszabadult játékot.

Felszereltsége:

- 1 csúszda
- 1 homokozó medence
- 1 babaház
- 5 gyermekpad
- 1 fa mászóka függeszkedővel
- 1 fa vonat
- 1 mérleghinta
- 1 nagyméretű napernyő a nap elleni védelemhez.

Infrastruktúra: telefon, nyomtató, fénymásoló, számítógép.

Az óvoda melegítőkonyhával rendelkezik.

3.2.1. A nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az alapvető, nevelést-fejlesztést segítő, gyermeki tevékenységekhez rendelt eszközrendszerünk, a törvényes működéshez szükséges eszközeink és felszereléseink megléte a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet által meghatározottaknak eleget tesz. Továbbiak az egyes tevékenységformák részletezésénél jelennek meg.

Törekszünk arra, hogy eszközeink, felszerelésünk minőségben a lehető legjobbat nyújtsa az óvoda dolgozói és a szolgáltatás igénybevevői, elsősorban a gyermekek számára. Ezért kihasználunk minden lehetőséget az eszközök bővítésére, szükség esetén cseréjére (pályázatok útján).

3.3. Az óvodai élet megszervezése

A nevelés céltudatos megszervezése során alakítjuk ki a gyermek óvodai életrendjét, időbeosztását. A heti rend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai környezet megteremtését. A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés megfelelő egyensúlya. A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja. Az együttműködő képességet és feladattudatot a növekvő időtartamú 5-35 perces csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével fejlesztjük. Az óvodai élet megszervezésében figyelembe vesszük az óvodák helyi sajátosságait, a gyermekek fejlettségi szintjét, valamint az óvodapedagógusok módszertani szabadságát.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások, tevékenységek mindegyike óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével valósul meg.

3.3.1. Napirend

A gyermek egészséges fejlődésének, tevékenységekben megnyilvánuló céltudatos fejlesztésének szervezeti kerete a napirend, mely biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott kiszámítható óvodai környezetet.

A folyamatos és rugalmas napirend lehetővé teszi a játék, a tevékenységekbe ágyazott tanulás (foglalkozások, séták, kirándulások), és a pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő egyensúlyát. Az egész nap folyamán érvényesül a folyamatosság, valamint a rugalmasság, mely biztosítja az előre nem tervezett, de a gyermek fejlődését szolgáló élmények beillesztését. A gyermek érzelmi biztonsága, tájékozódása, és a szokásrendszer kialakulásának érdekében a napirend főbb keretei állandóak. Kiemelten érvényesül a szabad játék szerepe.

Szent Mór Iskolaközpont Pedagógiai Program

Időtartam	Tevékenység
7.00-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan végezhető tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mindennapos mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése <p style="margin-left: 20px;">Tevékenységekben megvalósuló tanulás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • Mozgás • A külső világ tevékeny megismerése <ul style="list-style-type: none"> ○ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
12.00-15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (öltözködés, tisztálkodás, készülődés az ebédhez) • Ebéd- asztali áldás • Pihenés egyéni szükségleteknek megfelelően.
15.00-17.00	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos ébredés, gondozási feladatok (tisztálkodás, öltözködés) • Uzsonna- asztali áldás • Játék, csoportszobában illetve szabadban a szülők érkezéséig.

3.3.2. Heti rend

A heti rend tartalmazza a szervezett tevékenységekben megvalósuló tanulás rendjét. Megvalósításában a nevelői céltudatosság, tervszerűség, a tevékenységek közötti harmonikus arányok megteremtése, a komplexitás és az egymásra épülés érvényesül. Tartalmát meghatározza a gyermekcsoport életkora, egyéni sajátossága valamint az óvodai csoportok egymáshoz való alkalmazkodása.

A heti-, és napirend kialakítását a gyermekcsoport óvodapedagógusai végzik.

3.3.3. Nyári élet

Az óvodai csoportok a nyári időszakban összevontan működnek. Erre a periódusra az óvodapedagógusok tervet készítenek. Az egész napos, lehetőség szerint szabadban való játék jellemzi ezt az időszakot, melynek során változatos tevékenységeket biztosítunk a gyermek számára. Az életkornak megfelelő délutáni pihenést differenciáltan biztosítjuk.

3.3.4. Beszoktatás

A kisgyermek beszoktatása a család, mint egyenrangú partner segítségével történő fokozatos folyamat, melynek minősége kihat a gyermek későbbi óvodai életére. Időtartamát, módját minden esetben a gyermek egyéni igénye és a szülővel való egyeztetés határozza meg. A szülő jelenlétében ismertetjük meg a gyermeket az óvodai környezettel. A beszoktatásban mindkét óvodapedagógus és dajka aktívan részt vesz. A csoportban lévő gyermekeket felkészítjük az új társak fogadására. Biztosítjuk a szeretetteljes, nyugodt légkört, mely a gyermekben elősegíti a bizalom kialakulását, az óvodapedagógussal való együttműködés megalapozását.

3.3.5. Gondozás

A gondozás az óvodai nevelőmunka alapvető tevékenysége. A gondozás folyamatában is megvalósul a nevelés, a gyermekkel való megfelelő kapcsolat kiépítése, az önállóság fejlesztése. A feladatok elvégzését megkönnyíti az esztétikus, harmonikus környezet kialakítására való törekvés, a veszélyforrások csökkentése, a gyermek komfortérzetének kielégítése.

Feladataink

- A gyermek saját személyével kapcsolatos önkiszolgáló, önellátó tevékenységek (kézmosás, fogmosás, WC-használat, öltözködés, étkezés) folyamatos bevezetése.
- Kellemes, jó légkörben, a gyermek szükségleteinek megfelelően, lehetőleg várakozás nélkül a tisztálkodással, WC-használattal, öltözködéssel, kapcsolatos teendők ellátásának biztosítása.
- Az eltérő fejlettségi szintű gyermek esetében differenciált bánásmód alkalmazása.
- A szülők folyamatos tájékoztatása, a családdal való szoros együttműködés kialakítása.
- A gyermek példamutatással történő ösztönzése a tiszta, esztétikus, rendezett megjelenésre.
- Kulturált étkezési szokások kialakítása a csoport életkorának megfelelően (esztétikus terítés, az evőeszközök helyes használata, szalvéta használata, étkezési magatartás).

3.3.6. A nevelőmunka tervezése

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermek megismerését és fejlesztését, a fejlődés nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

A nevelőmunka tervezése a helyi pedagógiai programhoz igazodó, saját készítésű csoportnaplóban történik.

A nevelőmunka tervezése három éves kerettervből (Pedagógiai Program), éves tervből féléves lebontásban, és egy hetes ciklustervekből áll. Óvodapedagógusaink a csoportjukban folyó nevelőmunkát, a csoport életével kapcsolatos szervezési feladatokat az előbbi felépítéssel tervezik.

Az értékelést félévente készítik el, illetve külön értékelés készül a nyári életről. A csoportokban zajló pedagógiai és egyéb tevékenységekről az óvodapedagógusok napi bejegyzéseket tesznek.

Az óvodaegységre kiterjedő, a teljes pedagógiai munkát és óvodai életet átfogó munkatervet az óvodavezető készíti el az óvodapedagógusok javaslata és az előző nevelési év értékelése alapján.

3.4. Az óvoda kapcsolatai

Óvodánk működésének és a szakmai munka minőségének fenntartása érdekében szoros kapcsolatot tart fenn elsődleges partnerével a családdal, valamint a társintézményekkel és a gyermekek fejlődését segítő szakszolgálatokkal.

3.4.1. Az óvoda és a család együttműködésének formái és a továbbfejlesztés lehetőségei

A gyermek az isten ajándéka, szüleinek olyan kincse, amelynek értékét kevéssé ismerik, s a katolikus óvodaevangelizáló munkája során ez a kincs a szülők és óvodapedagógusok számára fokozatosan föltárul.

A vallásos nevelés első színtere a család, ahol a gyermek megérzi Isten szeretetét, és gondviselését, ezt a nevelést folytatva, kiegészítve törekszünk a katolikus értékek erősítésére, valamint közvetítésére a gyermek által a családba. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására.

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, hiszen a szocializáció elsődleges színtere a család. A gyermek harmonikus fejlődésének a családdal való folyamatos együttműködés a feltétele és az alapja. A nevelésben az óvoda elismeri a család elsődlegességét, igyekszik megismerni a szülők elvárását gyermekük fejlődésével kapcsolatban. Az óvodai nevelés folyamán a gyermek fejlesztéséért érzett felelősségtudat megoszlik a család és az óvoda között.

Alapelveink:

- Személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Tapintat, nyitottság, őszinteség, rugalmasság az együttnevelésben.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, nevelési szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a szakszerű segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- A pedagógiai programot, a szülői szervezet képviselői véleményezik.
- Az óvoda szülői képviseletét a szülők közössége látja el, melynek működési feltételeit, feladatait az érvényes jogszabályok valamint a szervezeti és működési szabályzat alapján alakították ki.

A kapcsolatfelvétel formái:

- nyílt napok a leendő óvodások és szüleik részére
- beiratkozás
- szükség esetén családlátogatás.

Együttműködés tartalma, a kapcsolattartás formái, a továbbfejlesztés lehetőségei:

- Szülőkkel való beszoktatás szervezése, mely a gyermeknek, szülőknek egyaránt segítséget nyújt a bizalom kiépítésében, az óvodai szokások megismerésében, az egymástól való elválásban.
- Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, problémák megbeszélése.
- Fogadó órák biztosítása, mely egyéni problémák felvetésére, megbeszélésére nyújt diszkrét lehetőséget.
- Nyílt napokon a leendő óvodások és szüleik betekintést nyerhetnek az óvoda mindennapi életébe.
- A szülők részvételével közös programok, közös misék, kirándulások, rendezvények szervezése (beszélgetések, tréningek, előadások szervezése).
- Közös készülődés a családokkal az ünnepekre, munkadélután, kultúrát közvetítő programok, a felnőtt közösségformálás elősegítésére.

3.4.2. Az óvoda egyéb kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

Úgy mint egyéb nevelési, oktatási, szakszolgálati, kulturális intézmények, szervezetek.

Az iskolával való kapcsolat

- Az iskolával való kapcsolattartás formái és módszerei a helyi sajátosságokat, szokásokat figyelembe véve valósulnak meg.
- Fontosnak tartjuk a nevelőmunka összehangolását, kapcsolatunkat a kölcsönös nyitottság jellemzi.

Kapcsolattartás formái:

- kölcsönös látogatások
- tapasztalatcserék
- közreműködés egymás ünnepi rendezvényein.

Egyéb partnerkapcsolatok

- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Szakértői bizottság és tagintézményei, logopédus,
- Kölcsönös együttműködés az óvoda orvosával és a védőnőivel, általános egészségmegőrző, szűrővizsgálatok orvosaival (szemész, fül-orr-gégész, fogorvos).
- Kulturális intézmények (múzeum, könyvtár, bábszínház)
- Kapcsolat a fenntartóval, rendszeres információcsere és egyeztetés.
- Kapcsolat az élelmezést biztosító vállalkozóval, a gyermekek egészséges és korszerű táplálkozása érdekében.

4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodás gyermekek képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése, alakítása a fő tevékenységformákon –a hitre nevelés, a játék, a munka jellegű tevékenység és a tanulás – keresztül valósul meg.

4.1. Hitre nevelés

A hit az isten ajándéka.

Isten gyengéd szeretetét, irgalmát, igazságosságát, a gyermek a felnőttek cselekedetein, a jó példákön keresztül tapasztalja meg.

Az óvodai közösség minden tagja bár más-más fokon osztozik a keresztény világszemléletben, ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végző céllá.

Feladataink:

- Elengedhetetlen feltétel az érzelmi biztonság a szerető elfogadó légkör.
- Fontos a közösség összetartó ereje, az összetartozás élményének megélése.
- Pozitív érzelmi kapcsolatok kialakítása felnőtt és gyermek, gyermek és gyermek, felnőtt és felnőtt között.
- A baráti kapcsolatok, támogatása erősítése.
- A gyermek hitének ébresztése és fejlesztése.
- A hitre nevelésnek át kell szólni egész óvodai életünket.
- A bibliai történeteken keresztül a gyermek ismerje meg a katolikus embereszményt.
- A gyermekeken keresztül a szülők evangelizálása.
- A keresztény erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése.
- A tevékenységeken keresztül, megmutatjuk a gyermekeknek az örökbe kapott, teremtett világ szépségét, elültetjük bennük az öröm a megbecsülés, hála érzetét.
- Chapman féle szeretet nyelvek használata: elismerő szavak, minőségi idő, testi érintkezés, ajándékozás (amelyben a figyelmesség a fontos), szívességek

- A közös elcsendesedések alkalmával, beszélgetésekkel, történetek elmondásával, erkölcsi értékek átadása.
- Az erkölcsi nevelés során a gyermekek számára a jó út kijelölése, ahol korlátokat helyezünk el, melyek biztonságot adnak számukra.
- Az igazság szeretetére, becsületességre nevelés.
- Keresztény értékek, hagyományok átörökítése, a liturgikus év eseményeinek megünneplése: karácsonyi ünnepkör, húsvéti ünnepkör,
 - templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel
 - a templomlátogatások során a helyes viselkedési szokások megismertetése
 - közös szentmise a családokkal
 - imák tanulása

4.2. Játék

A játék a gyermek minden külső kényszertől mentes, belső feszültségből eredő, szabadon választott, spontán tevékenysége, valamint a nevelési célok megvalósulásának leghatékonyabb eszköze. Elemi pszichikus szükséglet, örömforrás, melyen keresztül a gyermek megismeri saját belső világát, és a környező világot. Az ismeretszerzés során tagolja benyomásait, tapasztalatait, fejlődnek értelmi, érzelmi és testi képességei, mozgása, fantáziája, kreativitása, pszichikuma, egész személyisége.

A játék a szocializáció elsődleges színtere és eszköze, melynek a során a gyermek kapcsolatot teremt társaival, gazdagodik szókinccse, színesebbé válik kommunikációs és kooperációs készsége.

Célunk:

A gyermek életkori sajátosságainak megfelelő szabad, elmélyült, spontán, örömteli játék lehetőségének biztosításával a személyiség fejlesztése.

Feladataink:

- A játék feltételeinek biztosítása: a nyugodt, tevékenységre ösztönző, derűs légkörrel, minél hosszabb játékidővel, megfelelő játéktérrel, valamint a motiváló, kreativitást fejlesztő játékeszközökkel.
- A gyermeki játék önállóságának, a szabad játék tiszteletben tartása
- Az óvodapedagógus tudatos jelenléte a szabad játék folyamán.
- A gyermek spontán szerzett élményei mellett, tudatosan szervezett és közösen átélt élményekhez juttatása.
- A gyermek játékszintjének, a játék tartalmának feltérképezése és fejlesztése.
- A pedagógiai célok elérésének elősegítése, élményszerű, elmélyült játék kibontakoztatása az óvodapedagógus támogató, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival, együttjátszással.
- A játékidő lehetőség szerinti töretlenségének biztosítása.
- Tudatos tervezéssel és szervezéssel a játékfajták feltételeinek megteremtése, tartalmának gazdagítása, a gyermekcsoport fejlettségi szintjének megfelelő eszközválasztással.
- A barkácsoláshoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, szerepjátékhoz különböző eszközök, kellékek biztosítása, melyeket a gyermek saját igénye szerint használhat, illetve újabbakat maga is létrehozhat.
- A játékszituációkhoz alkalmazkodó hely kialakítása a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Lehetőség teremtése, részben állandó, részben variálható illetve elkülöníthető „kuckó” kialakítására (szerepjátékhoz, barkácsoláshoz, bábozáshoz, dramatizáláshoz)
- Az együtt játszás igényének kialakításával a közös játék kibontakozásának elősegítése.
- Az udvari játék lehetőségének megteremtésével a gyermek nagymozgásának, egyensúlyérzékének, szenzomotoros képességének, kreativitásának fejlesztése, az udvari játékeszközök évszakoknak és az időjárásnak megfelelő biztosítása.
- A megnövekedett tér és a változatos eszközökből fakadó balesetveszélyre való figyelemfelhívás.

A tevékenység tartalma:

Gyakorlójátékok:

- különböző mozgások gyakorlása
- Játék különböző anyagokkal
- tárgyak, eszközök rakosgatása
- hang és beszéd játékos gyakorlása

Szimbolikus játékok:

- tárgyakat, természeti jelenségeket utánozó játékok
- szerepjátékok
- tematikus játékok
- bábjáték
- dramatizálás
- fantáziajátékok

Konstruáló játékok:

- építőjáték
- barkácsolás
- konstrukciós játék

Szabályjátékok:

- mozgásos játékok
- értelemi képességeket fejlesztő játékok
- társas játékok
- népi- dalos játékok
- speciális fejlesztő játékok

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Különböző játékművelek eszközei (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás).
- Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök.

- Babakonyhai, babaszobai játékok, asztali és szobai építő-, konstrukciós, fejlesztő játékok, társasjáték, kártya, logikai készletek, bábok.
- Udvari játékeszközök: homokozók, közlekedési eszközök, mászóakák.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Környezetében megfigyelt élményeit megjeleníti játékában.
- Önállóan kezdeményez szerep- és szabályjátékokat.
- Betartja és követi a játékszabályokat, el tudja viselni a vereséget.
- A közös játékba bekapcsolódik, együtt-tevékenykedésre képes.
- Megérti és elfogadja játszótársai elgondolásait, javaslatait, ötleteit.
- Megnyilvánulásai önállóak, kezdeményezőek, kreatívak
- Létrehoz egyszerű modelleket, maketteket, melyeket játékában felhasznál.
- A barkácsolás természetes alkotó részévé válik a játéknak, az önmaga által létrehozott alkotást felhasználja további játéka során.

4.3. Verselés, mesélés

A mesékben, versekben, mondókákban megnyilvánuló népköltészet, gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és változatos világának mindennapokban való megjelenése, képessé teszi a gyermeket az esztétikum felismerésére, befogadására.

A nyelvileg tiszta, értékes forrás esztétikai, irodalmi élményt nyújt, erkölcsi értékeket közvetít, melyekkel segíti a gyermek világnézetének, érzelmi értelmi erkölcsi fejlődésének alakulását. A mese képi és konkrét formában feltárja a gyermek előtt a külvilág és az ember belső világának legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A könyv egészen kicsi kortól fontos szerepet játszik a gyermek életében kezdetben, mint játékszer, majd fokozatosan válik az esztétikai élmény és az ismeretszerzés forrásává. Az óvodapedagógus saját személyiségén keresztül a gyermekirodalom, a népköltészet, és a mű-

költészet harmóniájával, annak élményszerű bemutatásával teremt érzelmi alapot az irodalom megszerettetéséhez, az olvasóvá neveléshez.

Célunk:

A magyar irodalmi, gyermekköltészeti és népköltészeti alkotások, dajkai hagyományok élményszerű bemutatásával, a gyermek személyiségének fejlesztése, érdeklődésének felkeltése, az irodalom megszerettetése, az esztétikai befogadóképesség kialakítása a gyermekekben, ezzel az olvasóvá nevelés magalapozása.

Feladataink:

- A mese, vers hallgatásához, az irodalmi élmény befogadásához szükséges feltételek megteremtése, hangulati előkészítés.
- A gyermek életkorának megfelelő, nyelvileg tiszta és értékes forrásból történő válogatás (magyar népmesék, versek és mondókák, klasszikus és kortárs meseírók, költők művei, mondókák, versek, mesék, verses mesék).
- A mű tiszta, érthető, kifejező beszéddel, megfelelő ritmikával és hangzással, példamutató beszédstílussal történő élményszerű bemutatása a kifejező beszédképesség kialakítása, a gyermek szókészletének fejlesztése, beszédstílusának alakítása érdekében.
- Az irodalmi élmény, dajkai hagyományok más tevékenységben (játék), más alkalommal történő újra átélésének, ismételt feldolgozásának biztosítása, akár a gyermek spontán kezdeményezése alapján: vers, mesehallgatás, bábozás, dramatizálás, ritmus hangszerek alkalmazása (mondókák), ábrázoló tevékenység, mozgás, gyermek néptánc.
- Képeskönyvek, leporellók ismeretterjesztő könyvek, folyóiratok elhelyezése a csoportszobában, megfelelő szabad hozzáférés biztosítása a gyermek számára egyénileg és csoportos formában.
- Az irodalmi élmény, befogadásának közös átélésével jó hangulat, közösségi érzés kialakítása.
- A képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését

A tevékenység tartalma:

- Új irodalmi élmény átélése, dajkai hagyományok befogadása megfelelő feltételek és hangulati előkészítés biztosítása mellett: mondóka, vers, mese, verses-mese.
- Az életkori és egyéni sajátosságoknak, a csoport összetételének, aktualitásoknak megfelelő mese típusok: egyszerű mondókamesék, rövid történetek állatokról, gyerekekről, állatmesék, tréfás mesék, tündérmesék, tanulságos mesék, halmozó lánc szerkezetű mesék, melyekben sok az ismétlés, hangutánzás, refrénnel tagolt verses - mesék.
- Spontán, új irodalmi élmény átélése, befogadása egyéni vagy mikrocsoportos formában, más tevékenységek kínálta lehetőség alkalmával (játék, ábrázoló tevékenység, mozgás, gyermek néptánc) mondóka, vers, mese, verses-mese,
- Irodalmi élmény ismételt átélése, újra feldolgozása az érzelmek mozgósításán keresztül, tervezett és spontán tevékenységek kínálta lehetőségek, elsősorban szabad játék alkalmával: mondóka, mese, vers, verses-mese hallgatása, bábozás, dramatizálás a szükséges eszközök biztosításával.
- Bábozás, dramatizálás, alkalmával, a szerepekkel való azonosuláson keresztül az irodalmi élmény közös újraélése.
- Óvodapedagógus-gyermek kétszemélyes, tervezett és spontán helyzetben történő játéka mondókával, verssel kísérve, előtérbe helyezve az utánzó mozdulatokat, ritmikát, az érzelmek dominanciáját.
- Aktualitásokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dajkai hagyományok megismertetése mondóka, mese, vers, verses-mese, hallgatása, ismétlése, újra feldolgozása, esetenként verbális emlékezet fejlesztése.
- Képeskönyvek, leporellók, nézegetése, beszélgetés a képekről, a hozzájuk kapcsolódó irodalmi élményről, esetenként azok felidézése.

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Bábok; mesekönyvek; művészi értékű képek; diafilmek; mesekazetták, hanganyagok; díszletek; dramatizáláshoz, ábrázoló tevékenységhez szükséges eszközök, ritmus hangszerek.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szívesen és önként hallgat mondókát, verset, mesét, verses-mesét, vannak kedvelt mondókái, versei, meséi.
- Az elhangzott vers, mondóka, mese újrhallgatását kéri.
- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógus élményt nyújtó előadását.
- Saját maga is kezdeményez mondóka, vers, mese, verses-mese hallgatást, bemutatást.
- Az óvodapedagógus példája alapján ügyel a mondóka, vers ritmusának, hangsúlyozásának, hangulatának megjelenítésére.
- Fel tudja idézni kedvelt meséi egy - egy részletét, ismeri a mese motívumait, logikai sorrendjét, a szereplők jellemző tulajdonságait, nevét, esetleg játékában képes megjeleníteni ezeket.
- A valóságot és a mesét megkülönbözteti egymástól.
- Maga is képes rövid mesék, kitalált történetek összefüggő, érthető elmondására, megjelenítésére.
- Kedveli, és értéknek tekinti a könyveket, azok tartalmát.

4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai ének - zenei nevelésnek hazánkban jelentős hagyományai vannak. A zenei nevelés a művészeti nevelés körébe tartozik, elsősorban az érzelmeken keresztül hat a gyermekre. Így a zene, mint emberformáló erő befolyásolja a személyiség harmonikus alakulását. Az értékes zene örömforrás, a közös éneklés, az együttes zenei élmény formálja a gyermek ízlését és emberi magatartását. A kapcsolatteremtés, érzelem és önkifejezés eszköze. A közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A zenei nevelés az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével átgondolt, tervezett, tevékenység óvodáinkban, mely lehetővé teszi a zenei élmény átélését a mindennapokban, valamint megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Célunk:

Örömteli és élmény gazdag közös ének-zenei tevékenységek által a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlésének formálása és esztétikai fogékonyságának alakítása elsősorban a magyar népi mondókákon, gyermekdalokon, dalos játékokon, mozgáson, gyermek néptáncon keresztül.

Feladataink:

- A megfelelő dalanyag, mondókák kiválasztásakor a magyar zenei hagyomány és művészi értékű komponált gyermekdalok, igényesen válogatott kortárs zenei alkotások felhasználásával a tiszta éneklés képességének megalapozása
- Ritmusérzék fejlesztése (egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése és alkalmazása).
- Belső hallás, zenei emlékezet fejlesztése dallambújtatással, dalfelismertetéssel.
- A zenei fogalom párok (halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú) különbségének felismertetése beszéden, éneken, mozgáson és zörejen keresztül.
- Közös éneklés és játék, zenehallgatás társas örömeinek felfedeztetése, változatos térformák és egyszerűbb néptánc lépések megjelenítése.
- Változatos formában történő zenehallgatással a gyermek esztétikai élményhez juttatása, melyet a gyermek figyelmes, érdeklődő hallgatása kísér.
- A csoportba járó más nemzetiségekhez tartozó gyermek zenei kultúrájának megismerése.
- Feladataink megvalósítására kihasználjuk a napközben adódó mondókázás, éneklés, körjáték vagy zenehallgatás kínálta lehetőségeket.

A tevékenység tartalma:

- Népi mondókák, mozgásos játékok.
- Magyar néphagyomány dalai, játékaik- népszokások- gyermek néptánc.
- Európai népek dalai, játékaik.
- Műdalok.
- Zenei élmények: népdalok, hangszeres népzene, vokális és hangszeres dalok, műdalok.
- Ünnepeinkhez kapcsolódó dalok, népdalok, gyermekdalok, népi gyermekjátékok, zenék, népzene, gyermek néptánc.

- Ritmushangszerek.

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Ének, zene, énekes játékok eszközei: hangszerek (dob, ritmusbot, cintányér, zenei háromszög, xilofon, metallofon, fa ritmushangszerek, csengő).
- Zenei képességet fejlesztő egyéb eszközök (CD lejátszó, zenehallgatáshoz CD-k, kazetták).
- Dalos játékok kellékei - gyermekcsoportonként a gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben áll rendelkezésre.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Tisztán, biztonsággal énekel, az egyszerűbb hangterjedelmű daloktól eljut a bővebb hangterjedelmű dalok énekléséig.
- Ritmust, egyenletes lüktetést pontosan érzékelteti, ritmushangszereket önállóan alkalmaz, a zene ritmusához mozgással alkalmazkodik, egyszerű néptánc lépéseket követ, megjelenít.
- Visszhangjáték ének- és ritmikus motívumait képes visszaadni. Visszaéneklése tiszta.
- Ismeri, és megfelelően alkalmazza a zenei fogalom párokat.
- Alkalmazkodik társai mozgásához, énekéhez. Képes a társakkal térformák alakítására.
- Belső igényévé válik a zenehallgatás.
- Feladatokat, szerepeket szívesen vállal.

4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka, az ábrázolás különböző fajtái a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlődésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagságára épül, melynek elsődleges tere a játék. Magába foglalja a közvetlen környezet spontán vizuális hatásait, alakítási lehetőségét, az építést, képalakítást, konstruálást, a népi kismesterségek gyermeki szintű művelésének lehetőségét, műalkotásokkal, népművészeti értékekkel való ismerkedést.

E tevékenységek lehetősége az óvodai élet során folyamatosan jelen van, változatos formában, az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelően.

Célunk:

A gyermek élmény és fantáziavilágának szabad képi önkifejezésére, az alkotásra, a környezet esztétikai alakítására való igény kialakítása, amelyben az örömteli tevékenység az elsődleges.

A gyermek tér-, forma-, szín képzetének gazdagítása képi-plasztikai kifejezőképességének, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességének, esztétikai érzékenységének, szép iránti nyitottságának, igényességének alakítása, az érdeklődésre, vizuális tapasztalásra épülő tevékenységbe ágyazott ismeret-, készség-, képességképzés, kreativitás fejlesztése.

Feladataink:

- Esztétikus környezet kialakítása, a gyermek alkotótevékenységéhez szükséges a feltételek és az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése.
- Minél több egyéni és közös élmény biztosítása, ezáltal a gyermek képi emlékezetének, képzetének, bővítése, mellyel gazdagodik vizuális kifejezőképessége.
- Megfelelő minőségű, változatos eszközök, technikák, eljárások folyamatos biztosításával ábrázoló kedvének felkeltése.
- A gyermek megismertetése a különböző eszközök, anyagok használatával a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- A technika gyakorlásán keresztül manipulációs készségének, szem-kéz koordinációjának fejlesztése.
- Szín-tér és formaérzékük fejlesztése.
- A gyermek megismertetése a vizuális jelrendszerrel (pont, vonal, folt, formák, színek).
- A természet, a társadalom, a kulturális örökség viszonyrendszerével (ember-természet, ember-társadalom, ember-technika) való megismertetése.
- Témakörök, technikák évszakok, aktualitások és ünnepek köré tervezése, melyek a gyerekek érzelmein keresztül hatnak fantáziájukra, kreativitásukra.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka lehetőségének komplex módon, különböző tevékenységekbe integrált biztosítása a gyermek számára.

A tevékenység tartalma –technikák:

- rajzolás, festés, mintázás
- ragasztás, tépés, vágás
- plasztikai alkotások agyaggal, gyurmával
- textilfestés, batikolás
- vegyes technikák, montázs, kollázs
- térrendezés
- konstruálás
- barkácsolás különböző anyagokkal: terményekkel, termésekkel bábok, díszek, bútorok, díszletek, álarcok, játékok, stb.
- képzőművészeti alkotásokkal való ismerkedés
- népi kismesterségekhez kötődő természetes anyagok, technikák megismertetése

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Igényli az alkotás útján történő önkifejezést, a környezet esztétikus alakítását, az esztétikai élmény befogadását.
- Élményeit, elképzeléseit egyéni módon jeleníti meg alkotásaiban.
- A gyermek alkotásaira jellemző a részletező formagazdagság.
- A közösen elkészített kompozícióikat, alkotásaikat megbecsüli.
- Képi-plasztikai alkotásai, kompozíciói egyéniségét tükrözik, melyben teret kapnak kedvelt színei, azok kombinációi.
- Részt vesz a közös építésben, téralakításban.
- Alkotásaiban kifejezésre juttatja, megjeleníti a témával kapcsolatos érzelmeit.
- Rácsodálkozik a szépre, tud gyönyörködni abban.
- Alkotásokról képes véleményt nyilvánítani.
- Emberábrázolásában megjeleníti a térformákat, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével.
- Biztonsággal, megfelelően használja a képi, térbeli kifejezés változatos eszközeit, technikáit, eljárásait.
- Képes szerepjátékát saját maga által készített eszközökkel bővíteni, kiegészíteni.

4.6. Mozgás

A társadalmi élet változása során a családok életvitelében jelentősen csökkent a mozgás lehetősége. A gyermek a nap jelentős részét óvodában tölti, ezért az óvodának kell biztosítania a rendszeres és szervezett, valamint a szabadban való kötetlen mozgási lehetőséget. Az óvodás gyermek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékokban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító tervezett és szabad mozgás nélkül. A mozgás és a kognitív fejlődés szoros kapcsolatban áll egymással, az egészséges gyermeki személyiségfejlődésnek elengedhetetlen feltétele.

Célunk:

A mozgás, a mozgásos játékok iránti érdeklődés felkeltése, megszerettetése, a gyermek teherbíró képességének alakítása, ezáltal egészségének megóvása a kondicionális képességek, különösen az erő és állóképesség fejlesztésével, a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodva. Koordinált, harmonikus mozgás kialakítása, valamint a pszichomotoros készségek és képességek formálása, fejlesztése. Mindezek együttes hatásaként a gyermek személyiségének – énkép, önkontroll, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, problémamegoldó gondolkodás – komplex fejlesztése.

Feladataink:

- A mozgásfejlesztés megvalósítása a tervezett mozgásos tevékenységek és a mindennapos szabad mozgás keretein belül.
- A mozgásanyag céltudatos, sokszínű, változatos és örömteli, a gyermek életkorának legmegfelelőbb fejlesztési feladatokhoz igazodó kiválasztása, figyelembe véve az egyéni sajátosságokat és a spontán mozgáslehetőségeket.
- A mozgásanyag, a mozgásműveltség, a motoros képességek, így a kondicionális képesség (erő, állóképesség, gyorsaság), a koordinációs képesség (mozgásérzékelés, téri tájékozódás, reakcióképesség, egyensúlyozási képesség, ritmus képesség), és a testi adottságok (mozgékonyosság, ügyesség, hajlékonyosság, helyes testtartás) fejlesztését szolgálja. Komplexen biztosítja az egészséges fejlődést.

- A szabad mozgásgyakorlás biztosítása, mozgásigény fenntartása, a rendszeres, mindennapos mozgásra nevelés.
- Pozitív személyiségjegyek erősítése, egészséges versenyszellem kialakítása.
- A mozgáson keresztül a gyermek értelmi képességeinek, testsémájának, szociális képességeinek, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése.
- A testi deformitások prevenciója, illetve a meglévő deformitások korrigálására testtartásjavító és lábboltozatot erősítő gyakorlatokat alkalmazása.
- A mozgás során használt fogalmakat tudatosítása, a gyermek szókincsének bővítése, kommunikációs képességének fejlesztése.
- A megvalósításhoz balesetmentes eszközök és körülmények biztosítása.
- A szabad levegőn való minél hosszabb idejű tartózkodás.
- A komplex testmozgások beépüljenek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe.

A tevékenység tartalma:

Járás – futás gyakorlatok:

- Menetirányban történő futás.
- Futás közben történő irányváltások.
- Akadályok megkerülése.
- Térirányok gyakorlása.
- Jobb-és baloldaliság kialakítása.

Gimnasztikai elemek:

- A test izomzatainak izolált mozgatása, izomegyensúly kialakítása
- Csoporttal való együttmozgás.
- Ritmusra történő mozgás.
- Esztétikus kivitelezésű gyakorlatok ütemes végrehajtása.

Ügyességet fejlesztő illetve elemi mozgásfajták:

- Ugráselőkészítés, támaszugrás, mélyugrás. Távolugrás.
- Csúszás, kúszás, mászás, bújás talajon illetve akadályon át.
- Támasz-, függés-, egyensúlygyakorlatok padon, zsámolyon, bordásfalon.
- Guruló átfordulás, hossztengety körüli gurulás szerrel is.

- Dobások, labdás gyakorlatok.
- Speciális gyakorlatok a lábboltozat erősítésére, helyes testtartás kialakítására.

Játékok mozgással (fogójáték, futójáték, labdajáték, csapatjáték, sorverseny, versenyjáték).

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök.
- Labdák, kötelek, karikák, forgó, billegő eszközök, lépegetők, zsámoly, tornapad, szivacszőnyeg, babzsákok, egyéb kéziszer, AYRES-eszközök, udvari mozgásfejlesztő játékok, eszközök.
- Speciális eszközök az AYRES és az Alapozó mozgásfejlesztés céljából.
- Mozgáskotta

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Szeret mozogni, a mozgás örömteli tevékenységévé vált, igényli a mindennapos testmozgást. Szívesen mozog a szabadban.
- Teljesítőképessége, kondicionális képessége életkorának, testi adottságainak megfelelő.
- Tud ütemtartással járni, különböző tempóban, irányváltással futni, jelre megállni és elindulni.
- Törekszik a mozgásminta pontos követésére.
- Mozgása harmonikus, összerendezett, az elemi mozgások kivitelezése koordinált, harmonikus.
- Térben jól tájékozódik, ismeri az irányokat, megadott jelre képes irányt változtatni.
- Egyensúlyérzéke megfelelő, a helyes testtartás kialakult.
- Képes ritmusra mozogni, feladatokat végrehajtani.
- Dominanciája kialakult.
- Személyiségjegyei (önkontroll, szabálykövetés, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés stb.) életkorának megfelelőek.
- A kéziszerkeket, eszközöket rendeltetésüknek megfelelően, biztonsággal, változatosan használja.
- A tornaszereken bátran és biztonságosan mozog.

4.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét az értékek megőrzését.

A környezettel kapcsolatos látásmód, viselkedéskultúra és értékrendszer kialakítása szempontjából meghatározó szerepet tölt be az óvodáskor.

Célunk:

A gyermek természetes kíváncsiságára és érdeklődésére építve, valóságképeinek kialakítása az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről, azok alapösszefüggéseiről. Megfelelő attitűdök kialakítása a fenntartható fejlődés érdekében, melyben nagy hangsúlyt kap a környezettudatos magatartás, a környezeti problémák iránti érzékenység megalapozására, mennyiségi, alaki, kiterjedésbeli, tér-és síkbeli szemléletének formálása.

Feladataink:

- A gyermek meglévő ismereteinek feltérképezése, elmélyítése, bővítése, rendszerezése.
- A gyermeket körülvevő természeti, tárgyi környezet, a helyi sajátosságok, azok szépségeinek és értékeinek tevékenységbe ágyazott, sokoldalú, megismertetése, védelmének lehetősége.
- Az egyéni és életkori sajátosságoknak megfelelő tájékozottság kialakítása, kognitív képességek, gondolkodási műveletek fejlesztése.
- A gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztését segítő pedagógiai attitűd biztosítása a környezet alakításában.
- A közvetlen tapasztalatszerzés élményének biztosítása érdekében, a spontán és tervezett ismeretek lehetőség szerinti természetes környezetében való felfedeztetése, megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása.
- A családból, mint mikroközösségből hozott ismeretek és az óvodában szerzett tapasztalatok integrálásával a gyermekek szocializációjának, reális énképének kialakítása.

- Egészséges életmód igényének és szokásainak megalapozása, esetenként a családok bevonásával (zöldség, gyümölcsnapok).
- Növénygondozás (fejlődés megfigyelése).
- Állatok védelmének, gondozásuk fontosságának megalapozása.
- A gyermek esztétikai érzékének és igényének fejlesztése.
- Élmények, ismeretek, tapasztalatok biztosítása a tömegközlekedési eszközökről és az azokhoz kapcsolódó viselkedési normákról, a gyalogos közlekedés szabályairól.
- Testünk-testséma megismertetése, testfogalom kialakítása.
- Élményt nyújtó látogatások szervezése a társadalmi élet színtereinek bemutatására.
- Az emberi munka értékének tudatosítása, valamint a gyermek megismertetése szabadidő hasznos eltöltésének módjaival.
- A természet ünnepeinek, jeles napjainak megünneplésével, élményszerű feldolgozásával a gyermek szemléletének formálása a fenntarthatóság, a természet értékeink megóvása érdekében.
- A gyermek érdeklődésének felkeltése, találékonyságának mozgósítása problémahelyzetek, matematikai tapasztalatszerzési lehetőségek kialakításával.
- A gondolkodás, kognitív képességek fejlesztése a valóság mennyiségi és formai viszonyainak megismertetése által, melyek a gyermek sajátos igényeinek, fejlődési ütemének legjobban megfelelnek: megfigyelőképesség, észlelés, figyelemmegosztás, emlékezet, logikus és problémamegoldó gondolkodás, kombinációs készség, kreativitás, helyzetfelismerés.
- Matematikai képességek fejlesztése: számfogalom kialakítása, formai tulajdonságok, azonosságok, különbözőségek, felismertetése, összehasonlítás, osztályozás, rendezés, szimmetria érzékeltetése, felfedeztetése, az egész és rész viszonyának, relációknak felismertetése.
- A gyermek megerősítése abban, hogy bátran kezdeményezzen, és keressen új utakat, különböző lehetőségek közül megfelelő megoldásokat válasszon.

A tevékenység tartalma:

- Tapasztalatszerzés a természeti, tárgyi, emberi környezetről.
- Családról szerzett ismeretek bővítése.
- Természet változásai - évszakok, időjárás, öltözködés összefüggései.

- Élő - élettelen anyagok tulajdonságai.
- Környezetvédelem (lakókörnyezetünk, természet, állatok).
- Növényvilág, állatvilág- növények ültetése, gondozása, kirándulás, séta.
- Egészséges életmód iránti igény megalapozása: megfelelő táplálkozás - zöldség, gyümölcsfogyasztás, rendszeres szabadlevegőn való játékos mozgás.
- Testünk, testrészek, érzékszervek, testfogalom kialakítása.
- Óvoda és környéke, az ott található épületek.
- Pécs, a mi városunk –ismerkedés az épített környezet értékeivel, műalkotásokkal, hagyományokkal.
- Felnöttek munkája, néhány foglalkozási ág megismerése.
- Közlekedés, szárazföldi, vízi, légi közlekedési eszközök.
- A gyalogos közlekedés alapvető szabályai.
- Tárgyak válogatása egyéni elképzelés vagy előre megadott szempontok alapján.
- Halmazok és tulajdonságai: halmazok létrehozása, számosság megállapítása (több, kevesebb, ugyanannyi).
- Becslés-mérések: hossz, magasság, térfogat, számosság.
- Mennyiségek összehasonlítása.
- Számlálás gyakorlása: építő, mozgásos, szerep, énekes - szerep és gyakorlójáték alkalmazásával.
- Tő-és sorszámnevek, sorba rendezés tulajdonság, számosság szerint.
- Igaz és hamis állítások eldöntése.
- Anyagok tulajdonságai, méretek, formák, színek megismerése.
- Térbeli testek, kiterjedések, síkidomok, geometriai tulajdonságok, jellemzők.
- Irányok síkban és térben, relációk.
- Rész - egész viszonyának megismerése.

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- A természeti – emberi - tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok.
- Képes albumok, ismeretterjesztő könyvek, poszterek, környezetismereti és matematikai társasjátékok, logikai eszközök, manipulációs fejlesztő játékok, udvari eszközök.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ismeri és szereti környezetét, ezáltal pozitív érzelmi viszony alakul ki a gyermek és környezete között.
- Környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik. Tudja nevét, lakcímét, szülei pontos nevét, saját születési, idejét.
- Ismeri, megnevezi, és rendeltetésszerűen használja a környezetében található tárgyakat, eszközöket.
- Különbséget tud tenni az évszakok között, gyönyörködni tud azok szépségében, felismeri a napszakokat.
- Megnevezi a színeket és azok árnyalati különbségeit.
- Ismeri környezetében található növények nagy részét, részt vesz gondozásukban.
- Megkülönbözteti az állatokat élőhelyük és tulajdonságaik szerint. Gyűjtőfogalmakat és alkotóelemeiket ismeri (évszakok, közlekedési eszközök, háziállatok, vadállatok, zöldségek, gyümölcsök, stb.).
- Felismeri és megfogalmazza az ok-okozati összefüggéseket.
- Megnevezi testrészeit, érzékszerveit, funkciójukat.
- Kialakul az egészséges életmód iránti igénye: igényli a rendszeres zöldség, gyümölcsfogyasztást, szabadlevegőn való játékos mozgást.
- Ismeri a közlekedési eszközöket és betartja a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismeri a környezetében lévő intézményeket, épületeket.
- Ismeri a környezet megóvásának és az állatok védelmének alapvető szabályait.
- Képes tárgyak megadott szempont, vagy egyéni elképzelés szerinti válogatására, halmazok létrehozására (szétválogatás, összehasonlítás, sorba rendezés).
- Kialakult számfogalma.
- Képes mennyiségek összehasonlítására (több-kevesebb-ugyanannyi).
- Téri-, időbeli relációk, viszonyok (rövidebb, hosszabb, alacsonyabb, magasabb, ugyanakkora) felismerésére és alkalmazására képes.
- Kialakult térlátása, téri tájékozódása alkalmassá teszi konstruálásra, forma reprodukálásra.
- A szimmetrikus alakzatokat felismeri.

- Ismeri a tő-és sorszámnevek szerepét, képes sorba rendezésre tulajdonság és számosság szerint.
- Anyagok tulajdonságai, méretek, formák, színek megkülönböztetésére képes.
- Ismeri, alkalmazza a rész - egész közti összefüggéseket.
- Kíváncsisága, tevékenységi vágya, kreativitása alkalmassá teszi a megoldások keresésére, a megfelelő kiválasztására.

4.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, örömmel, és szívesen végzett aktív tevékenység, amely során fejlődnek a gyermekek pszichikus képességei, erkölcsi tulajdonságaik.

Célunk:

A gyermek számára válják belső igénnyé mind az alkalmi, mind a rendszeres munka jellegű tevékenységek elvégzése. A munka jellegű tevékenység végzése során elért sikerek örömmel és jóérzéssel töltsék el. Tudja értékelni a saját és mások munkáját, ha szükséges ebben segítse társait. A közösen végzett munka válják közösen átélt pozitív élménnyé.

Feladataink:

- A munka során a csoportra, társas kapcsolatokra jellemző erkölcsi normák kialakítása.
- Önkéntességre, önállóságra nevelés.
- Munkavégzésre nevelés morális vonásainak erősítése (kitartás, felelősség, céltudatosság, eredmények megbecsülése).
- A munkavégzés lehetőségeinek megteremtésével és példamutatással a munka megszerettetése.
- Rendszeres és periodikusan ismétlődő feladatok biztosítása.
- Megfelelő feltételek biztosítása (hely, eszköz, idő), a sikerélmény elérése érdekében.
- Munkavégzéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- A munkaeszközök rendeltetésszerű használatának megismerttetése.
- Konkrét, reális, egyéni sajátosságaihoz és fejlettségéhez mért fejlődést elősegítő értékelés.

A tevékenység tartalma:

- Önkiszolgálás az életkornak megfelelő szinten és az óvodai élet minden területén.
- Alkalomszerű munka jellegű tevékenységek: - az óvodapedagógus segítségével végzett egyszeri vagy ismétlődő feladatok.
- Önként vállalt feladatok.
- Az óvodai környezet szépítése, díszítése jeles ünnepek alkalmával.
- A csoportszoba és az udvar rendben tartásában való aktív részvétel.
- Segítségnyújtás kisebb társainak.
- Vállalt naposi munka. A gyermek fejlettségétől függően vezetjük be, és fokozatosan bővítjük.
- Gyermekeket körülvevő természeti környezet gondozása (növény és állatgondozás).

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Csoportszobai és udvari eszközök: seprűk, lapátok, vödörök, gereblyék, öntözőkannák, portörölők, barkácsolási eszközök.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermek önként, örömmel és szívesen végez játékos munka jellegű tevékenységet, önmagáért és a közösségért.
- Kialakul a munka iránti szeretete, a saját maga és mások által elvégzett munka fontosságának, eredményének megbecsülés elismerése.
- Megtanulja a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű és rendeltetésszerű használatát.
- Munkavégzését a kitartás, az önállóság, céltudatosság jellemzi.
- Segítőkész másokkal és a kisebbekkel szemben.
- Figyel saját maga és környezete rendezettségére.

4.9. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tanulási folyamat a gyermek mindennapi életét átszövi. Olyan alapfolyamat, mely óvodáskorban, a gyermek alaptevékenységében, a játékban a leghatékonyabb, annak motivációs bázisára támaszkodik, alapja az óvodapedagógus és a gyermek kölcsönös egymásra ható kooperatív tevékenysége.

Célunk:

Spontán és szervezett tevékenységek által, a gyermek önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára építve, lehetőséget nyújtani természetes kíváncsiságának kielégítésére, a tapasztalatszerzésre, alkotásra, emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésére - ezáltal alakítani a gyermek világméretét, segíteni őt a tapasztalatok bővítésében, rendezésében, fejleszteni képességeit. Legyen öröm, váljon belső igénnyé a tanulás.

Feladataink:

- A személyiséget alkotó kompetenciák: a kognitív, (érzékelés, észlelés, figyelem, megfigyelés, emlékezet, képzelet és gondolkodás), a szociális (önállóság, pontosság, feladattudat, önfegyelem, önbizalom, környezettudatos magatartás, tolerancia) és perszonális (reális énkép, akarati tényezők, kitartás, türelem) fejlesztése.
- A gyermek megismerési vágyára, kíváncsiságára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a szűkebb és tágabb környezetben szerzett tapasztalataira építve a gyermeki gondolkodás fejlesztése, a tanulást támogató környezet feltételeinek megteremtése.
- A folyamatos játékos, cselekvéses ismeretszerzés, spontán (utánzásos, modellkövetéses tanulás), az óvodapedagógus által kezdeményezett, tudatosan megtervezett tevékenységekben (szervezett tevékenységek, megfigyelések, felfedezések kötött és kötetlen formákban) szervezeti (mikro- és makrocsoportos foglalkozások) és időkeretekben történő megvalósulása.
- A tanulás kereteinek és formáinak a gyermek adott fejlettségi szintjéhez – különös tekintettel a különböző kultúrákban szocializálódott és a hátrányos helyzetű gyermekekre – és a csoport összetételéhez való igazítása.

- Az ismeretszerzést a gyermek játék közben, játékként élje meg, s minél több érzékszerven keresztül történjen a tapasztalatok gyűjtése.
- A gyermek szinte észrevétlenül, komplex módon tanuljon, mindvégig biztosítva a cselekvő aktivitást – ami magában hordozza a kudarc, a tévedés és a hibás döntést is, - a felfedezés lehetőségét, és a kreativitás kibontakozását, erősítését.
- Eljuttatni a gyermeket a pontos, valóság-hű észleléshez, mely az ismeretszerzés alapja, képessé tenni a figyelem összpontosításra, problémamegoldó, kreatív gondolkodásra, megismertetni az elemi ok-okozati összefüggésekkel.
- A gyermek ismereteinek, tapasztalatainak bővítése, feldolgozása, és a gyermeki tevékenységekben a felfedezés lehetőségének, örömeinek lehetőségeinek biztosítása.
- Kognitív kompetenciáik fejlesztése, prevenció és hátránykompenzáció lehetőségének biztosítása.
- A gyermek egyéni adottságainak, igényeinek figyelembe vétele, ehhez igazítva az ismeretek, tapasztalatok feldolgozását.
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának kielégítése, biztosítva a külső és belső motiváció egyensúlyát a gyermek élményeinek meghallgatásával, érdeklődő kérdéseinek megválaszolásával.
- A gyermek sikerélményhez juttatása, mely által növekszik önbizalma, önértékelése, énképe pozitív irányba fejlődik.
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás irányítása közben az óvodapedagógus személyre szabott, pozitív értékelése segítse a gyermeket.
- Az iskolai életmódra való felkészítés.

A tevékenység tartalma:

- Élmények, tapasztalatok feldolgozása.
- Kreatív gondolkodást, képzeletet mozgósító tevékenységek.
- Alapvető gondolkodási műveletek elemeinek (analízis, szintézis, összehasonlítás) használata.
- Önálló, szükség szerint kreatív feladatvégzés.
- Jelenségek változásának érzékelése, megfigyelése.
- Folyamatos megfigyelés: évszakok, időjárás jellemzői, hatása; ember és környezete.

- Alkalmi megfigyelések: érdekes jelenségek, tevékenységek, cselekvések.
- Összefüggések felismerése.
- Problémamegoldó gondolkodás.
- Önellenőrzés.
- Együttműködés (páros és mikrocsoportos formában).
- Egyéni élmények, tapasztalatok felidézése.
- Többféle megoldási lehetőség keresése.
- Beszédfejlesztés.

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök:

- Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök.
- Különböző fejlesztőjátékok, melyek a szabad játékidőben is lehetőséget biztosítanak a spontán képesség-, illetve kompetenciafejlesztésre.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A gyermek tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek, érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, különös tekintettel a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- Gazdag ismeretekkel rendelkezik a többféle és több oldalról történő megismerés segítségével.
- A már elsajátított ismereteket szándékosan felidézi és alkalmazza őket, ismert jelenségek esetében önállóan tud következtetni, ítéletet alkotni.
- Érdeklődik környezeté tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt, konkrét ok - okozati összefüggéseket felfedez.
- Törekszik többféle megoldás keresésére, feladatmegoldásában kreatív.
- Feladattartása és szándékos figyelme életkorának megfelelő, növekszik a figyelem tartóssága, terjedelme.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.

- Kialakulóban van a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi-fogalmi gondolkodás képessége.
- Megfelelő feladattudattal rendelkeznek, önfegyelme képessé teszi, hogy kivárja, míg rákerül a sor.
- Munkatempója képessé teszi feladatai végrehajtására.
- Él benne az iskola és a tanulás iránti vágy, a játékos tanulás önálló tevékenységi formájává válik.
- Kialakul a belső motiváltságon alapuló ismeretszerzés.
- Reális, pozitív kép alakul ki önmagáról, képességeiről.

5. Ünnepek

Az ünnepek, hagyományok ápolása ősidők óta rendkívül fontos tényező az ember életében, így az óvodás gyermekében is. Az ünnepek kiemelkednek a hétköznapokból, lehetőséget adnak közös élmények átélésére az értékek megőrzésére, közösség alakító és formáló erővel bírnak. A keresztény, a természeti, a nemzeti ünnepek, a kialakult szokások, hagyományok ápolásának jelentősége, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő megközelítésben, a személyiség fejlődése és a közösség alakulása szempontjából kedvező hatások kialakításában rejlik. Az egyéni elképzelések, ötletek megvalósítása, hagyományok, szokások felelevenítése tág teret nyújt a gyermekekkel való kooperációra és kommunikációra, az ünnepi hangulat megteremtésére és jelentőségének átélésére, a családok bevonásával.

Célunk:

A gyermek életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva ünnepek, hagyományok és szokások ápolása, értékek közvetítése, közös élmények átélésének biztosítása a személyiség és a közösség fejlesztése szempontjából.

Feladataink:

- A keresztény a természeti, a nemzeti ünnepek, jeles napok, óvodánk hagyományainak és szokásainak megfelelő kiválasztása, a gyermek életkorának és az adott csoport összetételének figyelembe vételével történő megtervezése, megszervezése.

- Az ünnepi hangulat megteremtése, a környezet alakítása az óvodapedagógusok egyéniségének, esztétikai érzékének, személyes kompetenciájának, a gyermekkel való kooperációjának és kommunikációjának előtérbe helyezésével.
- Közös zenei, irodalmi élmények, játékos tevékenységek biztosítása az ünnep hangulatának megteremtése érdekében.

Az óvodák helyi sajátosságaihoz alkalmazkodva a családok bevonása az ünnepi készülődésbe, az ünnepek, hagyományok ápolásába.

Ünnepeink és hagyományaink a nevelési évben:

- Mindenszentek, gyertyagyújtás, megemlékezés
- Advent
- Szent Miklós ünnepe
- Karácsonyi ünnepkör
- Farsangi idő
- Szent Balázs ünnepe- Balázs áldás
- Húsvéti ünnepkör
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Nemzeti ünnepünk: Március 15.
- Megemlékezés az Aradi vértanúkról –Az óvoda a helyi sajátosságok figyelembevételével emlékezik meg az aradi vértanúk ünnepéről. Az óvoda elhelyezkedése, mint a városi ünnepség megrendezésének helyszíne arra kötelezi az intézményt, hogy nevelési programunkban a megemlékezések, a hagyományok ápolása közé kerüljön az aradi vértanúk ünnepe.
- Természeti ünnepek, jeles napok: víz világnapja, Föld napja, állatok világnapja, madarak és fák napja.
- A gyermekek születésnapjának és névnapjának megünneplése.

Érvényességi nyilatkozat

A helyi nevelési program érvényességi ideje: 5 év

A nevelőtestület határozata alapján érvényes: 2019. augusztus 31.

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- jogszabály módosítás
- szervezeti átalakítás
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt
- ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- részletes írásbeli előterjesztés az óvodavezetőnek

Nyilvánosságra hozatal:

- A nevelési program a szülők és egyéb partnerek számára elérhető az intézmény honlapján.
- A nevelői szobában bármikor hozzáférhető, előzetes megbeszélés alapján megtekinthető.
- Az intézményből elvinni nem lehet.

III. FEJEZET: AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

1. Választott kerettantervek megnevezése

- Kerettanterv az általános iskola 1- 4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5 - 8. évfolyamára
- Kerettanterv a gimnáziumok 9 – 12. évfolyama számára

2. Kötelező és választható tanórai foglalkozások és óraszámok

2.1. Óraterv az 1-4. évfolyamon

Bevezetés

- Kiemelt szerepet kap az anyanyelvi nevelés, az anyanyelven való kommunikáció, írás, olvasás, fogalmazás, szövegértés, ezt tükrözi, hogy minden évfolyamon csoportosítottunk órát ehhez a tantárgyhoz.
- Katolikus egyházi iskola intézményünk, ezért az erkölcsstan órák terhére hittant tanítunk. Protestáns diákjaink számára felekezetüknek megfelelő hittant és hitoktatót biztosítunk, tantervük része pedagógiai programunknak.
- A matematikai készség kialakításának megalapozása az 1-2. évfolyamon történik magasabb óraszámokban.
- Az idegen nyelvet 3. osztályban kezdjük el tanítani kötelező jelleggel, ezt megelőzően 2. évfolyamon heti 1 órás szabadon választható szakkörként ajánljuk fel.
- Iskolánk művészeti iskola zeneművészeti és képzőművészeti ágon, diákjaink számára a művészetoktatás kötelező a 8. osztály végéig. Az órarendkészítésben lehetőség szerint a művészeti képzés heti 2 művészeti rajz, illetve 2 szolfézs óráját beillesztjük.
- A mindennapos testnevelést alsó tagozaton heti 2 délelőtti testnevelés órával, egy néptánc órával és délutáni 2 órás tömegsport foglalkozással valósítjuk meg.
- A táblázatban foglalt órák diákjaink számára kötelezőek.
- Környezetismeret: 4. osztályban a szabad órakeretből egy órát a természettudományos képzés alapozásának megerősítésére a környezetismeret tantárgyhoz csoportosítunk.

Tantárgy	Évfolyam/Óraszám			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	8 (7+1)	8 (7+1)	7 (6+1)	7 (6+1)
Idegen nyelv (angol vagy német)	--	--	2 (0+2)	3 (2+1)
Matematika	5 (4+1)	5 (4+1)	4	4
Környezetismeret	1	1	1	2 (1+1)
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Hittan	2	2	2	2
Művészeti tagozat	2	2	2	2

2.2. Óraterv az általános iskola felső tagozatában

Bevezetés

- Az alsó tagozaton elkezdett anyanyelvi nevelés hasonlóan nagy hangsúlyt kap ebben az életszakaszban is, a magasabb óraszámok a korábbi munka szerves folytatását biztosítják.
- Katolikus egyházi iskola intézményünk, ezért az erkölcsstan órák terhére hittant tanítunk. Protestáns diákjaink számára felekezetüknek megfelelő hittant és hitoktatót biztosítunk, tantervük része pedagógiai programunknak.
- A matematika tantárgyat a többi természettudományos tárgyat megalapozó, és a logikus gondolkodást fejlesztő volta miatt szintén magasabb órászámmal támogatja tantestületünk.
- Az alsó tagozaton történő kezdő nyelvi lépések, a gondos megalapozás után a felső tagozaton intenzívebbé válik a nyelvoktatás, lehetőséget biztosítva a tehetséggondozásra és felzárkózásra.

Szent Mór Iskolaközpont Pedagógiai Program

- Iskolánk művészeti iskola zeneművészeti és képzőművészeti ágon, diákjaink számára a művészetoktatás kötelező a 8. osztály végéig. Az órarendkészítésben lehetőség szerint a művészeti képzés heti 2 művészeti rajz, illetve 2 szolfézs óráját beillesztjük.
- A mindennapos testnevelést felső tagozaton 5. évfolyamon heti 2 délelőtti testnevelés órával, egy néptánc órával és délutáni 2 órás tömegsport foglalkozással valósítjuk meg. 6-8. évfolyamon heti 3 délelőtti testnevelés órával és délutáni 2 órás tömegsport foglalkozással valósítjuk meg.
- A táblázatban foglalt órák diákjaink számára kötelezőek.

Tantárgy	Évfolyam/Óraszám			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	5 (4+1)	5 (4+1)	4 (3+1)	4
Idegen nyelv	4 (3+1)	4 (3+1)	4 (3+1)	4 (3+1)
Történelem	2	2	2	2
Matematika	4 (3+1)	4 (3+1)	3	4 (3+1)
Természetismeret	2	2	--	--
Biológia-egészségtan	--	--	2	1,5 (1+0,5)
Földrajz	--	--	1,5 (1+0,5)	2
Fizika	--	--	2	1,5 (1+0,5)
Kémia	--	--	1,5 (1+0,5)	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	--
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	--	1	1	1
Dráma	--	--	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Hon és népismeret	1	--	--	--
Hittan	2	2	2	2

2.3. Óraterv a négyosztályos gimnáziumban

Bevezetés

- A magyar nyelv és irodalom tantárgy kerettanterv által megadott óraszámát a 12. évfolyamon emelte meg tantestületünk az érettségire való biztonságos felkészülés érdekében.
- A továbbtanuláshoz szükséges magas szintű nyelvtudás biztosítása érdekében a gimnáziumi oktatás 9-10. évében iskolánk kiemelt jelentőséget tulajdonít az első idegen nyelv növelt óraszámú oktatásának. A képzés 11-12. évében – inkább a fakultációs érdeklődési területeknek teret engedve – kevésbé intenzíven, de már vizsgaszempikusan folyik tovább a nyelvoktatás.
- Helyi sajátosságként iskolánkban 12. évfolyamon filozófiát tanítunk.
- A matematika tantárgyat 11-12. évfolyamon a sikeres érettségire való felkészítés érdekében heti 1-1 órával támogatja tantestületünk.
- Iskolánk helyi sajátosságként latin tantárgyat tanít 9-10. évfolyamon. E tárgyat nem elsősorban idegen nyelvként értelmezi tantestületünk, hanem a hálózatos oktatást megerősítő, szintetizáló, az idegen nyelveket, a magyart, történelmet, hittant összefogó tárgyként; teljesen saját tantervvel, mindezt a NAT értékeinek megfelelően.
- Katolikus egyházi iskola intézményünk, ezért az erkölcstan órák terhére hittant tanítunk. Protestáns diákjaink számára felekezetüknek megfelelő hittant és hitoktatót biztosítunk, tantervük része pedagógiai programunknak.
- A „Művészetek” elnevezésű tantárgyat a lehetőségekből választva a következőképpen tanítjuk: 11. évfolyamon vizuális kultúrát és drámát, a 12. évfolyamon Mozgókép-kultúra és médiaismeret tárgyat, illetve ének- zenét. Mindet heti 1-1- órában.
- A mindennapos testnevelést a gimnáziumban 9. évfolyamon heti 2 délelőtti testnevelés órával, egy tánc órával és délutáni 2 órás tömegsport foglalkozással valósítjuk meg. 10-12. évfolyamon heti 3 délelőtti testnevelés órával és délutáni 2 órás tömegsport foglalkozással valósítjuk meg.
- A táblázatban foglalt órák diákjaink számára kötelezőek. A 11-12. évfolyam fakultációs kötelezően választandóak.

Szent Mór Iskolaközpont Pedagógiai Program

Tantárgy	Évfolyam/Óraszám			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5 (4+1)
1.Idegen nyelv (angol, német)	5 (3+2)	5 (3+2)	4 (3+1)	4 (3+1)
2.Idegen nyelv (angol, német, francia, spanyol)	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Filozófia				+1
Matematika	3	3	4 (3+1)	4 (3+1)
Latin	+2	+2	--	--
Hittan	2	2	2	2
Biológia-egészségtan	--	2	2	2
Földrajz	2	2	--	--
Fizika	2	2	2	--
Kémia	2	2	--	--
Ének-zene	1	1		1 (Művészetek)
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			1 (Művészetek)
Vizuális kultúra	1	1	1 (Művészetek)	
Technika, életvitel és gyakorlat				1
Dráma			1 (Művészetek)	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	1	1		
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció			+4	+4

3. Helyi sajátosságok

3.1. Anyanyelvi nevelés

Célunk:

- Az anyanyelvünk ápolása
- Szívesen meséljenek, verseljenek, el tudják fogadni az erkölcsi, esztétikai normákat és képesek legyenek a magyar kultúra értékeit a saját szintjükön befogadni.
- Bibliai történetek megismertetése.
- Ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását.
- Ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket).
- Ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását.
- Legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre.
- Tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére.
- Sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.
- Alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség.
- Növekedjen a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával.

Feladatok:

- A liturgikus évhez kapcsolódó bibliai történetek, imádságok megismertetése, feldolgozása.
- A mese, vers mindennapi, örömteli élmény legyen. Mesetudat erősítése.
- Helyzetek teremtése a mese, vers segítségével érzelmeik kibontakoztatására.
- A magyar népmese, népi halandzsa, népi mondóka, szólás, kiolvasó segítségével az anyanyelvi kultúra fejlesztése.
- Irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus, és kortárs irodalmi műveken keresztül.

- Saját vers- és mesealkotásra ösztönzés.
- Könyv szeretetére, olvasásra nevelés, és a könyvvel való helyes bánásmód elsajátítása.

3.2. Művészetek

Intézményünkben kiemelt szerepet kapnak a művészetek, amint ez a pedagógiai program „Célok és feladatok” c. részében is olvasható.

Ének-zene:

- Az egész iskola zenei életét gazdagítják a liturgikus dallamok, egyházi népelemek. Ezeket nemcsak az órákon tanulják és éneklük tanulóink, hanem a szentmiséinken, napkezdő kápolnai imádságon, hittanórákon, más tanórákon, ünnepkörökhöz igazodva. Kollégáink saját összeállításokat is készítenek, folyamatosan fejlesztenek, és ezt tudatosan beépítik a mindennapi munkába.
- Népzeneink, népdalaink kiemelt fontosságúak az ének-zenei nevelésben, azok megismerése, megbecsülése és művelése körültekintően és folyamatosan bővülő saját gyűjteményeken keresztül zajlik évről-évre. Ez azt is szolgálja, hogy tanulóink szeressék hazájukat, a magyar lakta területek hatalmas értékű népzenei kultúráját, érdeklődjenek utána, és sajátjuknak tekintsek mindazt, megőrzését pedig kötelességüknek.

Képzőművészeti tantervünk díjnyertes munka, amelynek felhasználásával készült a művészeti iskolánk helyi tanterve is.

A művészeti iskolában és a napköziben is egyidejűleg foglalkoztatott tanárok a délutáni szabadidő sávban igen sokféle szakköri, tanfolyami lehetőséget tudnak felkínálni diákjainknak.

3.3. Hittan

A hitoktatás a keresztény szellemi - erkölcsi- társadalmi értékekre épül. Azt kívánja továbbadni.

Életmód közvetítését és a gyakorlati keresztény hitélet tanítását tűztük ki célul. Ez eleve kijelöli számunkra, hogy két „csatornán” közelítsünk ehhez a kérdéshez.

1. A h i t - t a n

megismertetése

2. A hit-élet

A hit-tan tartalmazza mindazokat az egyetemes kultúrtörténeti ismereteket, amelyet minden általános műveltségű embernek - felekezeti hovatartozástól függetlenül - tudnia kell.

A hit-élet ezeknek az ismereteknek transzformálása, alkalmazása részben felekezeti megosztásban (mindenki saját vallásához kapcsolódva, saját felekezetű hitoktatóval), de feltétlenül gyakorlati élményekre, megélt eseményekre támaszkodva.

Nevelésünk során a gyermekek, tanulók váljanak képessé a hit befogadására, mely folyamat során megváltozik viszonyuk önmagukhoz és a másik emberhez, az emberi világ megnyilvánulásaihoz, valamint kapcsolódásuk a természeti és tárgyi környezethez, a teremtett világhoz. Itt jegyezzük meg, hogy iskolánk kórusának munkája is rendhagyó; a hitélethez kapcsolódó, liturgiába ágyazott énekes szolgálat.

Az iskolaközpontban ifjúsági imaközösségek is működnek, valamint lehetőség van a városban működő cserkészcsapatok életébe való bekapcsolódásra is.

A pedagógiai programban foglaltak szerint a hittan tananyagának egy része integrált formában valósul meg.

Évente 2 lelki gyakorlatot tartunk, hetente egyszer szentmisén vesz részt az iskola a tantestülettel. Közös elmélkedéssel, imádsággal kezdünk minden napot, amelynek vezetői nem csak hittanárok. A hittan tananyag két tanórába nem sűríthető, tartalmait tömbösítve, élményekre építjük.

Az alsó tagozatban hittanári diplomával is rendelkező tanítók, a felsőben egyetemi végzettségű tanárok és papok tanítják a hittant.

3.4. Idegen nyelv

Cél:

- Az idegen nyelvi kompetenciák megalapozása és fejlesztése. Kommunikatív nyelvtudás elsajátításának segítése. A tanulók felkészítése a nyelvi kompetencia felmérésekre.
- A tanulók felkészítése a nyelvi kompetencia felmérésekre.
- Továbbtanuláshoz szükséges tudás és képességek kialakítása.
- Tehetséges tanulók továbblépésének biztosítása, a nyelvtudás előnyének és értékének tudatosítása.

- A gyengébb képességű tanulók fejlesztése, annak érdekében, hogy minimális szinten, de érezzék a nyelv fontosságát.

Feladatok:

- Képzési specialitások áttekintése.
- Felzárkóztatási, korrepetálási lehetőségek kialakítása.
- Tehetséggondozó szakkörök indítása.
- A nyelvtanulás motivációjának erősítése.

4. A mindennapos testnevelés megszervezése

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből heti három órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. Alsó tagozaton a délelőtti testnevelés órák egyike néptánc óra.

A 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára az alábbi rendben biztosítjuk:

- a diáksportkörre jelentkező tanulók számára a választott ágban heti 2 órás kötelező sportköri foglalkozáson való részvétellel,
- A délutáni 2 órás diák tömegsport foglalkozáson való részvétellel.

Ezen kívül:

- külső szakosztályokban, egyesületben igazolt sportoló tanulók számára a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával
- vagy gyógytestnevelés foglalkozásokon való részvétel igazolásával.

5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Előnyben részesítjük azokat a tankönyvcsaládokat, melyeknek szerkesztő elve, belső logikája több évfolyamot fog át, mert ezeknél érvényesül leginkább az egységes stílus, a tananyagok egymásra épülése, a fokozatosság elve.

- Feleljen meg az iskola pedagógiai programjában rögzített követelményeknek.
- Szakmai szempontból feleljen meg az oktatás szintjének.

- Legyen a tankönyv áttekinthető, anyaga rendezett, kiemelések hívják fel a figyelmet az összefüggésekre, szabályosságokra. A szemléltető ábrák könnyen értelmezhetőek, a tényközlések adatokkal alátámasztottak legyenek, tartalmazzon tekintést az érdeklődők számára, valamint fogalomtárat. A gyerekek által önállóan is használható legyen.
- Szerepeljen benne kultúrtörténeti vonatkozás.
- Esztétikai és nyelvhelyességi szempontból legyen megfelelő.
- Szövegeiben, megjelenésében, fizikai jellemzőiben (hasznosság, méret) feleljen meg az életkori sajátosságoknak.
- Legyen tartós, gyakori használatra készült, örökölhető.
- Legyen a család számára megfizethető.
- Legyen folyamatosan beszerezhető.
- Rugalmasan kövesse a változásokat.

A munkafüzetek kiválasztásának szempontjai:

- Kövesse a tankönyv témaköreinek építkezését.
- Megfelelő számú és különböző nehézségi fokú gyakorló feladatot tartalmazzon.
- Adjon módot az új anyag elmélyítése mellett a rendszeres ismétlésre, alkalmas legyen az önálló munkára is.

Szempontjaink összessége természetesen nem érvényesül egyszerre egyes választásunkkor. Az évfolyamokon és a különféle tantárgyak tananyagának feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket, tankönyveket és segédanyagokat a munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. Törekszünk korszerű oktatási segédeszközök vásárlására. Keressük az egyéni és kiscsoportos oktatást segítő eszközöket. Nagy figyelmet szentelünk a kompetencia alapú tankönyvek kiválasztásának.

6. A tanulói teljesítmény, magatartás, szorgalom értékelése, minősítése

6.1. Magatartás, szorgalom értékelése

Valljuk, hogy az iskola az egész gyermekeméért és nemcsak a tudásért felel. Az értékelésnek, a visszajelzésnek komoly pszichológiai és motivációs jelentősége van. Az ember önkéntelenül is azt az oldalát fejleszti, alakítja és tartja fontosnak, amelyet a számára fontos

külvilág értékel. Az „értékelés” szavunk tövét képző „érték” szó jól jelzi ezt. Az ember értéke, amit értékelnek. Először a tanár, a szülő, és később a gyermek saját szemében is.

Ez értékelési rendszerünkben is tükröződik. Minden pedagógus tisztában van azzal, hogy egy-egy gyermek nem annyit „ér”, mint a tárgyi tudása, ezért iskolánkban az a gyakorlat, hogy figyelemmel követjük az értékelésben a tanulók személyiségfejlődését és magatartásbeli erőit. Az értékelés állandóan jelen van, áthatja az egész iskolai életet, szűken értelmezve pedig a tanulók teljesítményét méri, ellenőrzi, ezáltal jelzést ad a további tennivalókra.

Magatartáson értjük:

A tanuló iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát, önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát, hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban, a házirendben és az etikai kódexben leírtak betartását, a tanuló közösség érdekében végzett tevékenységét, viselkedését, hangnemt, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük:

A tanuló tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát, önálló feladatai elvégzésének minőségét, rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását, aktivitását.

A magatartást és szorgalmat nem érdemjeggyel, hanem szövegesen értékeljük. Alsó tagozaton tanítók saját szavaikkal fogalmazzák meg, ettől személyessé is válik. A felső tagozaton és gimnáziumban a hagyományos négyfokozatú sablonos értékelés helyett 20 kategóriát, kategóriánként 4 fokozatot tartalmazó jelzést kapnak a tanulók.

A magatartás és szorgalom értékelését mellékletként (III. melléklet) csatoljuk a bizonyítványhoz.

6.2. A tanulói teljesítmény értékelése, minősítése

Törekszünk arra, hogy a tanulók értékelése legyen tárgyilagos és objektív, következetes és felelősségteljes, folyamatos és rendszeres, szakszerű, sokszínű és ösztönző hatású. Az értékelés tehát visszajelzés arra, mit kell javítanunk a tanulók fejlesztésében.

A helyes értékeléshez elengedhetetlen a célok normatív megfogalmazása, amelyet a helyi tanterv követelmények formájában határoz meg, és amelyet a nevelők tanmeneteikben tovább konkretizálnak.

Az iskolai pedagógiai munkában alkalmazzuk:

- A diagnosztizáló, vagyis a helyzetfeltáró értékelést, amely a folyamat kezdetén képet ad az adott állapotról azzal a céllal, hogy a munkát szakszerűbben tervezzük.
- A formatív értékelés a tanítási folyamatban motiváló, a folyamatot fejlesztő, a követelményekhez mért helyzetet jelzi, azok egyes részterületeire vonatkozó értékelési módszer.
- A lezáró, minősítő, vagyis a szummatív értékelést egy-egy hosszabb tanulási egység végén végezzük, globálisan próbálunk képet kapni a tanulók teljesítményéről. Ezzel minősítünk is. Jellegzetes formái ennek a témazáró, a vizsga érdemjegye, a félévi és év végi bizonyítvány. Az objektivitás érdekében törekednünk kell e forma szerepének növelésére.

Célunk a relativizmus csökkentésére, amely abban jelentkezik, hogy a gyengébb képességű csoportokat hajlamosak vagyunk felértékelni, a jobbakat pedig lefelé. Ennek ellenszere a jól kidolgozott mérési és értékelési eszköztár. Törekszünk a szakszerű mérési eszközök használatára.

Csak azt minősítjük, amit megtanítottunk és csak akkor, ha a tanuló rendelkezik az otthoni felkészüléshez szükséges tananyaggal.

Alsó tagozaton első osztályban félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk. Első év végén:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Második év végétől harmadik és negyedik osztály félév. ill. év végén a törvény adta lehetőséggel élve érdemjeggyel értékeljük a tanulók tanulmányi munkáját. Első, harmadik, negyedik évfolyamon szöveges negyed-, háromnegyed éves értékelést készítünk. (Első osztályban a főbb tantárgyakból: olvasásból, nyelvtanból, írásból, matematikából). Második évfolyamon háromnegyed éves értékelést adunk.

Írásos negyed-és háromnegyed éves értékelést az 5-8. évfolyamon minden tanuló számára készítünk, a 9-12. évfolyamokon csak abban az esetben, ha a diák különösen sokat javított vagy rontott eredményein. A szöveges értékeléssel lehetővé válik, és alapvető elvként a

gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, stb. figyelembe vétele. A hangsúlyt az érés, fejlődés, a tanulás folyamára helyezzük.

Az értékelők kiosztása és begyűjtése az osztályfőnökök kiemelt feladata. A tantárgyi értékelések megírása szaktanárok munkája.

A nevelők az érdemjegyeken kívül a motiválásra, az értékelés sokszínűsége és folyamatossága jegyében más értékelési rendszert is alkalmazhatnak, ezt azonban az érdemjegyektől és az összegző jellegű jegyeiktől elkülönülten kell nyilvántartani. A nevelők a saját értékelési rendszerükről kötelesek tájékoztatást adni a szülőknek, a tanulóknak.

A témazárók és egyéb összegző jegyek piros színnel, a kisebb tanítási egységekre kapott érdemjegyek kézzel, zölddel kerülnek be a naplóba, az ellenőrzőbe pedig a téma megjelölésével.

6.3. Jutalmazás

- Kapisztrán Alapítvány ösztöndíja.

A felső tagozaton és a gimnáziumban egy tanuló osztályonként részesülhet az ösztöndíjban, a kimagasló tanulmányi és közösségi munka eredményeképpen. A tanév végi osztályozó értekezleten az osztályfőnök tesz személyi javaslatot az igazgatónak. Az osztályfőnök a legjobb tanulók közül választja ki azt a diákot, aki mind magatartása, mind közösségi munkája alapján arra a legérdemesebb.

Az ösztöndíj mértékét az alapítvány kuratóriuma határozza meg.

- Az iskola kitüntetése a Szent Mór Díj, melyben végzős tanuló részesülhet. (Részletes szabályokat lásd.: Házirend).

A Szent Mór Díj odaítélésének kérdésében az illetékes osztályozó értekezlet dönt egyszerű többséggel, nyílt szavazással.

- „A Szent Mór Iskolaközpont jó tanulója, jó sportolója” díj, melynek odaítéléséről tanév végén dönt a testnevelés munkaközösség az iskola igazgatójának jóváhagyásával a díj alapító okiratában foglaltak szerint.

A jutalmazás és elmarasztalás további rendelkezései a Házirendben találhatóak.

7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

7.1. Alapelvek

A tanév során ügyelünk az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára. Törekszünk arra, hogy a tanév során minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Ez minden műveltségi területen fontos, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására.

Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni. Alsó tagozaton a tájékoztató füzetben, üzenő füzetben, a pedagógusnak minden bejegyzést dátummal és kézjeggyel kell ellátnia. Amennyiben a tanuló tájékoztató füzeté hiányzik, a hiányt a naplóba dátummal ellátva bejegyezzük a felső tagozaton és a gimnáziumi osztályokban.

A tájékoztató füzetet az osztályfőnök minden hónap végén ellenőrzi, így következetessé és rendszeressé válik a szülők tájékoztatása.

Törekvésünk, hogy számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal: heti egy vagy annál kevesebb óraszám esetén félévente legalább négy, - minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor.

7.2. A felzárkóztatásra szorulóknak értékelése

A tanév során követjük a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket. Tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy milyen segítséget nyújt az iskola és miben tud segíteni a szülő. A tanulási nehézséggel küzdő tanuló számára biztosítjuk felzárkóztatását.

7.3. A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

7.3.1. Szóbeli számonkérés

- *Szóbeli felelet*: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- *Óraközi munka*: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- *Önálló kiselőadás*: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

7.3.2. Írásbeli számonkérés

Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

- *Írásbeli felelet* (legfeljebb 5-20 perc időtartamban).
- *házi dolgozat, témazáró dolgozat* (45 perc időtartamban, nagygimnáziumban ez hosszabb is lehet).

7.3.3. Gyakorlati számonkérés

A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható.

A gimnázium végzős évfolyamán minden érettségi tantárgyból a tanév során próba érettségit szervezünk, melynek időtartama az érettségi írásbeli vizsga idejével megegyezik.

7.3.4. A számonkérés általános szabályai

- Írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen.
- Írásbeli felelettel alkalmasszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.
- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően évente 3-4 alkalommal kerül sor.
- Általános iskolában két témazáró dolgozatnál többet egy napon nem lehet íratni.
- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni, és azokat a naplóban dokumentálni kell.
- Az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegynek felel meg.

7.4. Értékelés érdemjeggyel

A pedagógus a tanulók teljesítményét a tanítási év során rendszeresen érdemjeggyel értékeli. Az érdemjegyek tartalma:

„D” kitűnő:

A tanuló minősítése kitűnő, ha a tanuló a tantervi követelményeken felül teljesít, ismeretei, tudása meghaladják azt, tanulmányi versenyeken, egyéb megmérettetéseken bizonyította tudását, tanév közben jellemzően csak ötös érdemjegyet szerzett (átlaga minimum 4,8-es, emellett közepes, elégséges, elégtelen osztályzata nincs). Alsó tagozaton kitűnő minősítést csak abban az esetben adunk, ha csak ötös érdemjegyet szerzett a tanuló.

5 (jeles):

Kifogástalan tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, képesség az önálló ismeretszerzésre, anyagfeldolgozásra, tanórai aktivitás jellemzi jeles rendű diákat.

4 (jó):

A tanulónak megfelelő a tárgyi tudása, a tananyag összefüggéseit érti, elfogadható kifejezőkészsége, az önálló ismeretszerzésre való képessége, tanórai aktivitása.

3 (közepes):

Bizonytalan tudás, egyenetlen teljesítmény és aktivitás, önállótlan, a beszámoltatások alkalmával tanári segítség igénylése, hiányos fűzetvezetés, kifogásolható külalak jellemzi a közepes rendű tanulót. Önálló tanulásra, ismeretszerzésre csak segítséggel képes, ismereteiről nem tud összefüggő szöveg formájában számot adni.

2 (elégséges):

A tanuló tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállótlan, fűzetvezetése tanulását nem segíti. Számonkérések alkalmával jelentős segítséget igényel, csak kérdésekre válaszolva tud ismereteiről számot adni.

1 (elégtelen):

A tanuló tudása nagyon hiányos, a továbbhaladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes, taneszközei hiányosak. Füzetvezetése rendezetlen, összefüggéstelen, hanyag. Tanára segítő kérdéseire sem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.

A tanuló osztályzattal történő értékelésére félév végén a tájékoztató füzetben, a tanév végén a bizonyítványban kerül sor. A tanév végi osztályzat az egész tanévben nyújtott teljesítményt minősíti. Az osztályzat az érdemjegyeken alapul, melyek közül a témazáró dolgozatok a félévi és év végi dolgozatok, tantárgyi vizsgák súlyozottan számítanak. Ügyelünk arra, hogy a félév és a tanév során szerzett érdemjegyek számtani átlaga alapján állapítjuk meg a félévi és év végi érdemjegyet.

7.5. Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Iskolánk a házi feladatot olyan pedagógiai eszköznek tartja, amely segíti a kitűzött oktatási cél elérését, az órán hallott ismeretek rendszerezését, elmélyítését, kreatív alkalmazását. Nagymértékben hozzájárul a helyes önismeret kialakulásához.

7.5.1. A házi feladatok meghatározásának elvei

- Igazodik a tanulók életkorához és egyéni adottságaihoz, képességeihez és érdeklődéséhez.
- Illeszkedik a tanítási-tanulási folyamatba.
- Figyelembe veszi az átlagos képességű, átlagos felkészültségű tanuló napi iskolai terhelhetőségét.
- Elősegíti a tanult ismeretek megszilárdítását, a készségek begyakorlását, a képességek fejlődését.
- Megfelel a tantárgyi sajátosságoknak.
- Biztosítja a tanulók egyenletes terhelését.
- Inkább kevesebbet adjunk, de rendszeresen!
- A szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége nem lehet túlzó.
- A fogalmazások maximális hosszát a szaktanár határozza meg

- A hosszabb memoritereket, verseket részenként adjuk fel.
- Nagyobb szünetek előtt, ill. hétvégén is adhatunk házi feladatot.
- A következő tanév házi olvasmányainak listáját lehetőség szerint adjuk meg tanév végén.
- Kutatómunkára, kiselőadásra, projekt munkára, memoriterekre való felkészüléshez hosszabb idő áll a tanuló rendelkezésére.

7.5.2. Iskolánkban a házi feladatok meghatározásának szabályai

- A házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, a nagygymnáziumi évfolyamokon az ismeretek bővítése is.
- Az első-hatodik évfolyamon a tanulók a házi feladatokat a napközis foglalkozásokon, a nem napközis tanulóink otthon készítik el.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon egy osztályllyal csak két témazáró, felmérő dolgozatot lehet íratni
- Az írásbeli és szóbeli feladatok mennyisége együttesen nem haladhatja meg egy átlagos képességű diák esetén alsó tagozatban az összes tantárgyra érve a 60 percet, felső tagozatban tantárgyanként a 30 perc intenzív tanulást.
- Írásbeli és szóbeli feladat az iskolai tanítási szünetekre is adható.

7.5.3. A házi feladat formái

- projekt- munka
- egyéni kutatómunka
- teszt
- prezentáció
- munkadarab
- programozás stb.
- memoriter
- versenyfeladatok
- gyűjtőmunka

- tankönyvi és munkafüzeti gyakorlatok
- rajz, plakát
- feladatmegoldás, fogalmazás
- rejtvények
- szótanulás
- kísérlet

Mind a szóbeli, mind az írásbeli házi feladatok a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják. A kiemelkedő munka, pl. önálló gyűjtőmunka szaktanári dicsérettel, érdemjeggyel jutalmazható. A hiányzó házi feladat pótlását szükségesnek tartjuk, a tanító, szaktanár dönt ennek módjáról. Alsó tagozaton a napköziben péntekenként nincs tanóra, otthon kell a házi feladatot elkészíteni. Ennek oka, hogy a gyerekek megszokják az önálló otthoni felkészülést, tanulást.

Fontosnak tartjuk, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek maradjon idejük életkori sajátosságuknak, gyermeki személyiségüknek megfelelő tevékenységekre; pihenésre, regenerálódásra, mozgásra, játékra.

7.6. Vizsgák és mérések

A tanulók évközi és tanév végi vizsgáit külön szabályzatba foglaltuk. (I. melléklet)

Célunk, hogy a felvételihez, érettségi vizsgákhoz rutint szerezzenek, a tananyagot rendszerezzék diákjaink, valamint ennek motiváló hatása is van. A vizsga feladatait, módszerét, értékelési szempontjait az adott munkaközösség állítja össze, illetve a vizsgaszabályzat határozza meg.

Az iskolai mérések rendszerét a minőségirányítási program tartalmazza.

Testnevelésből az országosan alkalmazott szempontok szerint végezzük a méréseket.

A mérések módszereiben célunk az országosan létrehozott központi standardok alapján történő mérések mind rendszeresebb használata, a mérések rendszeres elemzése.

A tanulók fizikai állapotának mérésére vonatkozó szabályokat a IV. melléklet tartalmazza.

Célunk, hogy a nevelőtestület meghatározza, működtesse és fejlessze a tanulók egyéni fejlődésének követésére alkalmas rendszert. Az intézmény kidolgozza és működteti azt a folyamatot, amely elősegíti, hogy a tanulók mérési eredményei (belső és külső mérések) folyamatosan értékelésre, elemzésre kerüljenek és az elemzések eredménye alapján fejlesztési in-

tézkedéseket dolgozunk ki. Ezáltal az iskola biztosítja, hogy a tanulók fejlettségének megállapítására rendszeresen megtörténjenek azok a mérések, amelyek alapján megállapítható a minőség célokhoz való közelítés.

Folyamatosan, meghatározott elvek alapján történik az osztályozás, minősítés. Megtörténik a szülők folyamatos tájékoztatása a tanulók egyéni fejlődéséről, a tanulók előmeneteléről.

7.7. Az iskola magasabb évfolyamába való lépés feltételei

Az iskola az oktatási törvényben meghatározottak szerint biztosítja a tanulók előmeneteléhez szükséges összes feltételt. A képzés szakaszai a tanévek.

- 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltésre a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A szülő kérésére az első évfolyam egyszer megismételhető.
- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.
- A tanév végi elégtelen minősítés javítóvizsgán javítható (augusztus hónap végén).
- Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben a törvényben foglaltak szerint az adott tanévben meghaladja a 250 órát, illetve egy-egy tantárgyból az éves óraszám 20%-át, a tanév végén nem osztályozható. Számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamisméltést von maga után.
- Választott tárgyat leadni és felvenni tanév elején, végén és félévkor lehet.
- A magántanuló a tanév végén az adott évfolyamon oktatott tantárgyakból (a készségi tárgyakat kivéve) osztályozó vizsgát tesz. Értékelése, minősítése azonos a többi tanulóéval, magatartását, szorgalmát nem értékeljük. Az osztályozó vizsgára a magántanuló a szaktanárok útmutatása alapján önállóan készül fel.

8. Választható tantárgyak és foglalkozások

Az általános iskolában és gimnáziumban:

- Első idegen nyelv: Iskolánkban 3. osztálytól választhatnak a szülő gyermekeik számára az angol és a német nyelv közül.
- Második idegen nyelv: A gimnázium 9. évfolyamán második idegen nyelvként választható az angol, német, spanyol, francia.
- Fakultáció: A gimnázium 11-12. évfolyamában heti 4 órában diákjainknak fakultációt biztosítunk mindazon tantárgyakból, melyekből közép- és emeltszintű érettségi vizsgára felkészítést is vállal az iskola. A felkínált tantárgyakból választhat a diák kettőt.
- Napközi: 1-6. évfolyamon választható a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján.
- Egyéb foglalkozások: részletes szabályait a helyi tanterv és az iskolai szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

A fentebb felsorolt tantárgyak és foglalkozások esetében egy-egy csoportot tudunk biztosítani, ezért a tantárgyhoz, foglalkozáshoz az iskola rendeli a tanárt, foglalkozásvezetőt, e tekintetben tanulóinknak nincs választási lehetőségük.

A művészeti iskolában:

A zeneművészeti ágban a választott hangszer mellett az alábbi lehetőségek vannak:

- **Kötelezően választható tantárgyak:** szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus
- **Választható tantárgyak:** szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus.
- Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár, tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.
- Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

A képzőművészeti ágban az alapfok elvégzése után a továbbképző évfolyamon:

- **választható tantárgy:** a művészettörténet

A fentebb felsorolt tantárgyak és foglalkozások esetében egy-egy csoportot tudunk biztosítani, ezért a tantárgyhoz, foglalkozáshoz az iskola rendeli a tanárt, foglalkozásvezetőt, e

tekintetben tanulóinknak nincs választási lehetőségük. Kivételt képeznek a kamarazene órák, a kötelező zongora órák, ezek tekintetében van tanulóinknak választási lehetőségük.

9. Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten, az érettségire bocsátás feltétele

A táblázatban felsorolt tantárgyak esetében vállalja az iskola tanulói számára a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést. A tantestület döntése alapján a helyi tantervben meghatározott követelmények legalább elégséges szintű teljesítése az érettségi vizsgára bocsátás feltétele.

KÖZÉPSZINTEN	EMELT SZINTEN
magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom
történelem	történelem
angol	angol
német	német
francia	francia
spanyol	spanyol
matematika	matematika
latin	
hittan	
biológia	biológia
földrajz	földrajz
fizika	fizika
kémia	kémia
ének-zene	
vizuális kultúra művészettörténet	
informatika	informatika
testnevelés	

10. Csoportbontások szervezésének elvei

Iskolánk az alább felsorolt esetekben és elvek mentén szervez bontott csoportos foglalkozásokat:

- A művészeti képzés tekintetében választanak tanulóink a zeneművészeti és képzőművészeti képzés között. Az osztályba sorolásnak ez nem szempontja, tehát az osztályokba vegyesen járnak képzős és zenész tanulók. Azonban a művészeti képzés plusz két rajz vagy szolfézs órájának megtartása csoportbontásban történik.
- Az idegen nyelvi képzés esetében a csoportszervezés alapja a felkínált nyelvek közül való választás. Második idegen nyelv esetén minimum 8 fő jelentkezése esetén indítunk csoportot, a húsz fő feletti nyelvi csoportokat lehetőség szerint bontjuk.
- A technika és életvitel, illetve a testnevelés órák esetében a tanulókat nemük szerint soroljuk csoportba felső tagozaton és gimnáziumban, leány és fiú testnevelés és technika órákat tartunk.
- A hittant diákjaink számára felekezetüknek megfelelően tanítjuk (katolikus, református hittant biztosítunk).
- Az általános iskola felső tagozatán az idegen nyelvet és a matematikát csoportbontásban tanítjuk nívócsoportos és támogatócsoportos bontásban. Tanulóink a 4. osztály végén szintfelmérő dolgozatot írnak, amely eredményét a szaktanárok összevetik az alsó tagozatos eredményekkel, és ennek alapján a megfelelő csoportba sorolják a tanulókat. a rendszer az átjárhatóságot biztosítja félévkor és tanév végén a szerzett jegyek, a tanórai munka és a felmérő dolgozatok alapján.

11. Egyéb foglalkozások szervezésének elvei

11.1. Egyéb foglalkozások formái:

- napközis foglalkozás
- tanulószoba
- szakkör

- tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozás
- énekkar
- tanulmányi- és sportversenyek
- diáksportkör
- tömegsport
- egyéb szabadidős foglalkozások

11.2. Egyéb foglalkozások rendje

- **A napközis, tanulószobai foglalkozások:**

A napközis foglalkozásra minden év májusában kell előzetesen jelentkezni a következő tanévre vonatkozólag. Mindkét foglalkozás ingyenes. Iskolánkban 6. osztályig vehető igénybe a napközi. Iskolánkban a felügyeletet az alsó tagozaton 7⁰⁰ órától, a felső tagozaton 7¹⁵-től délután 17⁰⁰ óráig biztosítjuk. A napközis foglalkozásról való eltávozás csak a szülő személyes vagy írásbeli kérelme alapján történik.

- **Tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások, szakkör, énekkar, tanulmányi- és sportversenyek, diáksportkör, tömegsport:**

A foglalkozások helyét és idejét, óraszámát, a foglalkozás vezetőjének nevét - előzetes egyeztetés alapján - a tantárgyfelosztás rögzíti. Az egyéb foglalkozások megszervezésénél lehetőség szerint a tanulói, szülői, nevelői igényeket figyelembe vesszük.

Ezen foglalkozásokra a tanév elején, szeptember első két hetében jelentkeznek a tanulók.

Kivétel:

- korrepetálás: a tanév folyamán folyamatosan lehetséges jelentkezni, illetve a szaktanár javaslata alapján a szülővel történő egyeztetést követően kötelezően ajánlott.
- tanulmányi- és sportverseny: a kiírásnak megfelelően.

11.3. Egyéb szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére is neveli iskolánk a tanulókat, ezért különféle programokat szervez (túrák, kirándulások, lelki programok, színház-, múzeumlátogatás, hangverseny, mozi, osztályestek). Ezek pontos idejét és rendjét az éves munkaterv és az osztályok éves terve, az osztályfőnöki tanmenet tartalmazza.

12. Mellékletek

- I. Vizsgaszabályzat
- II. Környezeti nevelési program
- III. Magatartás, szorgalom értékelés
- IV. Fizikai állapotmérés
- V. Egészségnevelési program
- VI. A középszintű érettségi témakörei
- VII. Eszköz és felszerelés jegyzék
- VIII. Elsősegély nyújtási terv
- IX. Zenei munkaképesség-gondozás
- X. Pályaorientáció
- XI. Esélyegyenlőségi terv
- XII. A művészeti iskola helyi tanterve
- XIII. Az SNI tanulók fejlesztő programja
- XIV. A fenntartó nyilatkozata a Pedagógiai program elfogadásáról

13. Záró dokumentumok

13.1. A Pedagógiai program érvényességi ideje

- Az iskola oktató-nevelő munkáját a 2014/15-es tanévtől a módosított pedagógiai program alapján szervezi.

13.2. A Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- A szakmai munkaközösségek minden tanév végén értékelik az általános célkitűzések és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását.
- A nevelőtestület felkéri az iskolaszéket és diákönkormányzatot, hogy legalább kétfévente átfogóan elemezze a pedagógiai program megvalósulását.

- A tanévzáró nevelési értekezlet keretén belül a nevelőtestület évente felülvizsgálja a pedagógiai programot a szakmai munkaközösségek véleménye alapján, dönt a szükséges változtatásokról, kezdeményezi a fenntartó egyetértését.

13.3. A Pedagógiai program módosítása

A Pedagógiai Program módosítását kezdeményezheti:

- igazgató
- a nevelőtestület bármely tagja
- a pedagógusok szakmai munkaközösségei
- az iskolaszék tagja
- a diákönkormányzat

A nevelőtestület dönt arról, hogy ezen esetekben foglalkozik-e érdemben a módosítási indítvánnyal.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását az iskolaszéken keresztül javasolhatják.

A nevelőtestület köteles érdemben tárgyalni a pedagógiai program módosítására tett indítványt abban az esetben ha:

- a módosítást a nevelőtestület legalább 30 %-a igényli
- a módosítást a fenntartó kéri
- a módosítást az iskolaszék javasolja.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A módosított pedagógiai program a módosításban szereplő időponttól lép hatályba.

13.4. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános. A teljes pedagógiai program egy – egy példánya megtekinthető az alábbi helyeken:

- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyetteseinél

- az iskolai könyvtárban
- az iskolai honlapon
- az óvoda tagintézmény vezetőjénél

A Pedagógiai program módosítását a Szent Mór Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium nevelőtestülete elfogadta.

Pécs, 2016. augusztus 31.

ph.

Gyetzvainé Szenczi Erika
igazgató